

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Autoinforme d'acreditació

Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional
Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia
Màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis
Màster de Gestió Pública Avançada

Facultat de Dret
Juliol 2019

** Per tal d'alleugerir el text, les paraules que fan referència a persones s'entenen en sentit genèric i tenen valor masculí i femení.*

Índex

0. Dades Identificadores	6
1. Presentació del centre: la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona.....	7
2. Procés d'elaboració de l'autoinforme.....	15
3. Valoració de l'assoliment dels estàndards d'acreditació.....	18
3.1. Estàndard 1: Qualitat del Programa formatiu.....	18
3.1.1. El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES	18
3.1.2. El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i els objectius de la titulació	18
3.1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el nombre és coherent amb el de places ofertes	23
3.1.4. La titulació disposa d'uns mecanismes de coordinació docent adequats	29
3.1.5. L'aplicació de les diferents normatives té lloc de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació.....	31
Seguiment i valoració de l'estàndard 1	32
3.2. Estàndard 2: Pertinència de la informació pública.....	34
3.2.1. La institució publica informació veraç, completa, actualitzada i accessible sobre les característiques de la titulació, i el seu desenvolupament operatiu	34
3.2.2. La institució publica informació sobre els resultats acadèmics i de satisfacció.....	36
3.2.3. La institució publica el SGIQ en què s'emmarca la titulació i els resultats del seguiment i l'acreditació de la titulació.....	37
Seguiment i valoració de l'estàndard 2	37
3.3. Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat.....	39
3.3.1. El SGIQ implementat té processos que garanteixen el disseny, l'aprovació, el seguiment i l'acreditació de les titulacions.....	40
3.3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i de resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial dels resultats acadèmics i de la satisfacció dels grups d'interès.....	41
3.3.3. El SGIQ implementat es revisa periòdicament i genera un pla de millora que s'utilitza per millorar-lo contínuament.....	43
Seguiment i valoració de l'estàndard 3	44
3.4. Estàndard 4: Adequació del professorat.....	44
Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional.....	44
3.4.1. El professorat compleix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional	44
3.4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.....	47
Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia	49

3.4.1 El professorat compleix els requisits de nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional	49
3.4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.....	52
Màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis	53
3.4.1. El professorat compleix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional	53
3.4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.....	56
Màster de Gestió Pública Avançada.....	57
3.4.1. El professorat compleix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional	57
3.4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.....	60
3.4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent del professorat.....	62
Seguiment i valoració de l'estàndard 4	66
3.5. Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge	68
3.5.1. Els serveis d'orientació acadèmica donen suport adequadament en el procés d'aprenentatge i els serveis d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral.....	68
3.5.2. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació	74
Seguiment i valoració de l'estàndard 5	77
3.6. Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius.....	78
Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional.....	78
3.6.1. Els resultats d'aprenentatge es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell del MECES de la titulació	78
3.6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge previstos ..	81
3.6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats a les característiques de la titulació.....	83
3.6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats a les característiques de la titulació.....	84
Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia	84
3.6.1. Els resultats d'aprenentatge es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell del MECES de la titulació	84
3.6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge previstos ..	87
3.6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats a les característiques de la titulació.....	89

3.6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats a les característiques de la titulació.....	91
Màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis	92
3.6.1. Els resultats d'aprenentatge es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell de MECES de la titulació	92
3.6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats d'aprenentatge previstos	93
3.6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a característiques de la titulació.....	99
3.6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats a les característiques de la titulació.....	100
Màster de Gestió Pública Avançada.....	101
3.6.1. Els resultats d'aprenentatge es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell del MECES de la titulació	101
3.6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge previstos	102
3.6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats a les característiques de la titulació.....	107
3.6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats a les característiques de la titulació.....	109
Seguiment i valoració de l'estàndard 6	110
4. Valoració i proposta del pla de millora	112
4.1 Estat de les propostes de millora establertes en els informes de seguiment.....	112
4.2. Pla de millores de la titulació sotmesa a l'acreditació.....	112
5. Índex d'Evidències.....	116
5.1 Presentació del centre.....	116
5.2 Procés d'elaboració de l'autoinforme	116
5.3 Valoració de l'assoliment dels estàndards.....	117
5.3.1 Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu	117
5.3.2 Estàndard 2: Pertinència de la informació pública	118
5.3.3 Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat.....	119
5.3.4 Estàndard 4: Adequació del professorat al programa formatiu	120
5.3.5 Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge.....	121
5.3.6. Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius.....	122

0. Dades Identificadores

Universitat Barcelona

Facultat de Dret Av. Diagonal, 684
08034 Barcelona
Tel. 93 402 43 42

Dades de contacte dega-dret@ub.edu

Responsables d'elaborar l'autoinforme..... Comitè d'Avaluació Interna
Responsables de revisar l'autoinforme..... Equip de Govern de la Facultat
Responsables d'aprovar l'autoinforme..... Junta de Facultat
Data d'aprovació..... 23 de maig de 2019

Titulacions impartides al centre (graus i màsters)	Codi RUCT	Crèdits ECTS	Any d'implantació	Responsable de la titulació
Grau de Dret	2500295	240	2009-2010	Dra. Esther Martín
Grau de Relacions Laborals	2500297	240	2009-2010	Dra. Susana Moreno
Grau de Criminologia	2500294	240	2009-2010	Dr. Víctor Gómez
Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració	2500289	240	2009-2010	Prof. Ana Sanz
Grau de Gestió i Administració Pública	2501237	240	2009-2010	Dra. Marina Solé
Màster d'Advocacia	4313634	90	2012-2013	Dra. Montserrat Casanellas
Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional	4312215	60	2010-2011	Dr. Jordi Capó
Màster de Criminologia, Política Criminal i Sociologia Juridicopenal	4313893	90	2013-2014	Dr. Joan J. Queralt Dr. Ignacio Rivera
Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia	4313715	60	2012-2013	Dr. Rafael C. Martínez
Màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis	4313718	90	2012-2013	Dr. Francisco Cañal
Màster d'Estudis Jurídics Avançats	43147225	60	2014-2015	Dr. José Andrés Rozas
Màster de Gestió Pública Avançada	4311533	60	2012-2013	Dr. Lluís Medir
Màster de Gestoria Administrativa	4313892	60	2013-2014	Dra. Mariola Font

Font: Gestió Acadèmica

1. Presentació del centre: la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona

La Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona, fundada l'any 1450, és una de les més antigues de l'Estat. La llarga tradició històrica que acumula es completa amb la concepció com a centre modern i innovador en docència i recerca jurídica i politològica. La Facultat de Dret la componen quatre edificis, més una estructura modular: l'edifici principal (construït l'any 1958 i guardonat amb el prestigiós premi FAD); l'antic Col·legi Major Ilerdense (1981-1982); l'edifici Tomás y Valiente (1996) i un nou edifici de construcció recent inaugurat el curs acadèmic 2017-2018. L'estructura modular ubicada darrere de l'Ilerdense és, també, un espai de la Facultat de Dret, que es va acabar de reformar l'any 2013 per tal de millorar i donar resposta principalment a necessitats docents.

Internament, la Facultat s'estructura en cinc departaments: Ciència Política, Dret Constitucional i Filosofia del Dret; Dret Administratiu, Dret Processal i Dret Financer i Tributari; Dret Penal i Criminologia i Dret Internacional Públic i Relacions Internacionals; Dret Privat i Història del Dret, Dret Romà i Dret Eclesiàstic de l'Estat.

És una de les facultats més grans, tant pel nombre d'estudiants (més de 8.000 entre graus, màsters oficials i títols propis de grau i de postgrau), com per les persones que hi treballen (més de 400 docents i més de 90 persones en els diferents serveis (Secretaria, Administració del Centre i Biblioteca). A tots aquests, se n'hi han d'afegir d'altres que hi treballen en serveis complementaris (reprografia, restauració, llibreria, etc.).

La Universitat de Barcelona se situa en la franja de les millors 200 universitats en l'edició 2018 del *QS World University Ranking* (a la posició 166 al món i 71 a Europa), rànquing en què la Facultat es troba entre els 150 millors centres d'ensenyament de Dret del món (posició 124), i és la primera de les catalanes que hi figura (rànquings 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016 i 2016-2017, 2017-2018). Des de la perspectiva de l'ocupació, en aquest mateix rànquing QS, la UB, el 2019, ocupa el lloc 82 en el món, el 24 a Europa i el 2 a Espanya, pel darrere de la Universitat de Navarra. Es troba també entre les 250 millors universitats del món en l'edició 2019 del rànquing THE - *Times Higher Education World University Ranking* (posició 201 al món i 99 a Europa) i en la posició 202 al món pel que fa als centres d'ensenyament del Dret, en aquest cas precedida per la UPF i la UAB. Igualment, la Universitat de Barcelona es troba entre les millors 100 universitats del món en l'edició de 2018 del *NTU Ranking* (posició 61 al món) i en la posició 156 al món pel que fa als centres d'ensenyament de Ciències Socials; i entre les 200 millors universitats del món en el rànquing ARWU (*Academic Ranking of World Universities*) (posició 151 al món i 56 a Europa) en l'edició de 2018.

→ [QS World University Rànquing by subject 2018 Law. Fer el Link a: https://www.topuniversities.com/university-rankings/university-subject-rankings/2018/law-legal-studies](https://www.topuniversities.com/university-rankings/university-subject-rankings/2018/law-legal-studies)

Pel que fa a la recerca, la Facultat de Dret participa en diverses xarxes de recerca jurídica d'àmbit europeu i internacional. La Universitat de Barcelona és l'única universitat espanyola que pertany a la LERU (*League of European Research Universities*), una de les xarxes d'universitats més prestigiosa arreu, de la qual només formen part 23

universitats europees altament intensives en recerca. En el si de la LERU, la Facultat de Dret és un membre actiu del *Law Deans Working Group*. També forma part de la xarxa *European Consortium for Political Research* (ECPR). Els investigadors de la Facultat de Dret també participen activament en projectes europeus i lideren un nombre molt considerable de projectes de recerca competitius a nivell nacional. La Facultat de Dret compta amb una vintena de grups de recerca consolidats reconeguts per la Generalitat de Catalunya, un institut de recerca jurídica adscrit (Institut de Recerca Transjus) i diversos observatoris de recerca (Observatori de Bioètica i Dret, Observatori de la Globalització, Institut de Dret Públic, Observatori del Sistema Penal i dels Drets Humans). A més, diversos investigadors de la Facultat formen part de l'Institut de Recerca de l'Aigua de la Universitat de Barcelona, així com d'altres instituts i centres de recerca externs.

Des d'una perspectiva internacional, la Facultat de Dret acull i envia cada any un elevat nombre d'alumnes, a través dels diferents programes de mobilitat en què participa. També ofereix als estudiants l'oportunitat única de seguir els programes de doble titulació amb universitats nord-americanes per a l'obtenció del títol de *Iuris Doctor*, que els permet l'accés a l'exercici de la professió als Estats Units (Universitat de Puerto Rico i *Nova Southeastern University*). Igualment, la Facultat atreu un nombre important de professors visitants que s'integren en els diferents grups de recerca i participen en les activitats docents, a la vegada que promou les estades internacionals del seu professorat.

Oferta docent de la Facultat

Graus

Dret. És l'ensenyament més antic de la Universitat de Barcelona, ja que s'imparteix des dels seus orígens medievals del 1450, i el més nombrós quant a estudiants. El curs 2018-2019 s'hi van oferir 430 places de nou ingrés i el total d'estudiants matriculats al grau va ser de 2.066.

Relacions Laborals. Té una oferta de places de nou ingrés de 200 per curs, el curs 2018-2019 va tenir un total de 905 estudiants.

Criminologia. Té una oferta de places de nou ingrés de 140 per curs, en aquest darrer curs el nombre d'estudiants del grau va ser de 585.

Ciència Política i de l'Administració. S'hi ofereixen 100 places de nou ingrés per curs, i el curs passat l'ensenyament va tenir un total de 469 estudiants.

Gestió i Administració Pública. És l'ensenyament de dimensions més reduïdes: el curs passat va oferir 80 places de nou ingrés i va tenir un total de 307 estudiants.

Tots els ensenyaments es van sotmetre al procés d'acreditació l'any 2015 i hi van aconseguir una valoració favorable. En concret, en els casos de Dret i Ciències Polítiques i de l'Administració aquesta avaluació va ser d'excel·lència.

→ [Oferta de graus de la Facultat de Dret](#)

Dobles graus (o itineraris dobles). Per tal de donar resposta a unes necessitats formatives més perfilades d'un segment important de nous estudiants, i amb el propòsit de satisfer, alhora, una exigència social de formació acadèmica més ben integrada, la Facultat ofereix cinc dobles graus (o itineraris dobles): quatre entre els seus propis

ensenyaments: Dret-Gestió i Administració Pública (GAP); Dret-Ciències Polítiques i de l'Administració (CPA); Dret i Criminologia; i Dret i Relacions Laborals. El cinquè s'ofereix amb una titulació de la mateixa branca de coneixement (Ciències Socials i Jurídiques) però que és oferta per la Facultat d'Economia i Empresa: el doble grau Dret-Administració i Direcció d'Empreses (ADE).

- [Dret-ADE](#)
- [Dret-CPA](#)
- [Dret-GAP](#)
- [Dret-Relacions Laborals](#)
- [Dret-Criminologia](#)

De tots, el que més demanda té és el doble grau Dret-ADE, que en el darrer curs va tenir un total de 305 estudiants. El segueix Dret i CPiA, amb un total de 94 estudiants, i el doble grau Dret-GAP, amb 70 estudiants. Atesa l'especificitat d'aquests estudis, la Universitat ofereix poques places per a aquestes titulacions: 60 places de nou ingrés a Dret-Administració i Direcció d'Empreses, 20 a Dret-Ciències Polítiques i 25 de Dret-Gestió i Administració Pública, per tant hi accedeixen estudiants amb notes d'accés considerablement elevades. En aquest darrer curs acadèmic s'han iniciat els dobles graus de Dret i Relacions Laborals i de Dret i Criminologia, que han tingut molt bona acollida: de les 20 places ofertes a cadascun, s'hi han matriculat 23 estudiants al primer i 22 al segon.

Títol propi de graduat en Investigació Privada. Des de l'any 2001 la Facultat ofereix el títol propi de graduat en Investigació Privada. Cada any s'hi ofereixen 120 places de nou ingrés. En el darrer curs 2018-2019 el total d'estudiants matriculats va ser de prop de 200.

- [Graduat en Investigació Privada](#)

Dobles titulacions amb universitats dels EUA. Des de fa més d'una dècada la Facultat de Dret ofereix dos programes de doble titulació de Dret amb universitats dels EUA: amb la *Nova Southeastern University*, a *Fort Lauderdale* (Florida), i amb la Universitat de Puerto Rico, a San Juan (Puerto Rico). Tenir dues titulacions de Dret, en dues de les principals àrees econòmiques i polítiques del món (EUA i la Unió Europea), combinant els elements del dret civil continental i del *common law* anglosaxó, és sens dubte un valor afegit molt considerable en el currículum de l'alumne, i la Universitat de Barcelona és la primera universitat espanyola que ofereix aquesta possibilitat. Els cursos acadèmics 2017-2018 van cursar aquesta doble titulació 4 estudiants americans i 2 del grau de Dret de la UB i el curs 2018-2019 es van acollir a aquest programa 3 estudiants americans i 3 del grau de Dret de la UB. Actualment la Facultat de Dret està negociant sengles convenis de doble titulació a nivell de màster / *Llegum Magister* (LLM) amb el *Washington College of Law de l'American University* (Washington DC, Estats Units) i la Facultat de Dret de la *Université de Montréal* (Montreal, Canadà), i n'ha signat un amb la *Loyola University School of Law de Chicago*. Aquests programes permetran a l'alumnat i als graduats de la nostra Facultat cursar un període d'estudis en una d'aquestes universitats nord-americanes o canadenques i obtenir un LLM, que en algun cas els permet presentar-se a l'examen de la *Bar Association* per poder exercir l'advocacia als EUA.

→ Doble titulació UB-EUA

L'oferta d'ensenyaments de grau de la Facultat es completa amb les titulacions que s'ofereixen en col·laboració amb altres institucions. Concretament, la Universitat de Barcelona va signar **amb la Universitat Oberta de Catalunya (UOC)**, al gener del 2014, un conveni de col·laboració per impartir **conjuntament el grau de Gestió i Administració Pública**, que es va posar en marxa el curs acadèmic 2015-2016. I amb **l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC)** va signar, al juliol del 2013, un conveni d'adscripció i col·laboració acadèmica, gràcies al qual es va crear **el grau de Seguretat**. L'ensenyament es va iniciar el curs acadèmic 2014-2015.

Màsters universitaris. L'oferta de màsters universitaris a la Facultat de Dret és proporcionada al nombre de graus que imparteix el centre i a la seva capacitat docent. És, a més, una oferta complexa, que respon a l'equilibri entre diferents variables. En especial, es pretén que cada grau disposi, com a mínim, d'un màster universitari que permeti l'especialització, i que l'ensenyament respongui a una necessitat acadèmica, social o professional real amb una demanda suficient.

Oferta de màsters universitaris:

- Advocacia (90 crèdits)
- Estudis Jurídics Avançats (60 crèdits)
- Criminologia, Política Criminal i Sociologia Juridicopenal (90 crèdits)
- Anàlisi Política i Assessoria Institucional (60 crèdits)
- Gestoria Administrativa (60 crèdits)
- Gestió Pública Avançada (60 crèdits)
- Dret de l'Empresa i dels Negocis (90 crèdits)
- Direcció Estratègica de Seguretat i Policia (60 crèdits)

Els màsters anteriors es completen amb quatre màsters oficials interuniversitaris:

- EM Polítiques Públiques (*Mundus MAPP*), de 120 crèdits, en què participen la Universitat Pompeu Fabra (coordinadora), la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona, l'*Erasmus Universiteit Rotterdam*, la *University of York* i la *Kozep-Europai Egyetem-Central European University*.
- Relacions Internacionals (IBEI), de 60 crèdits, i en què participen la Universitat Pompeu Fabra (coordinadora), la Universitat de Barcelona i la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Seguretat Internacional (IBEI), de 60 crèdits, en què participen la Universitat Pompeu Fabra (coordinadora), la Universitat de Barcelona i la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Desenvolupament Internacional (IBEI), de 60 crèdits, en què participen la Universitat Pompeu Fabra (coordinadora), la Universitat de Barcelona i la Universitat Autònoma de Barcelona.

Tots els màsters oficials que ofereix la Facultat de Dret han passat per un procés d'acreditació. El 2015 van ser els màsters d'Advocacia, Anàlisi Política i Assessoria

Institucional, Direcció Estratègica de Seguretat i Policia, Dret de l'Empresa i dels Negocis i Gestió Pública Avançada –els mateixos que són objecte, aquest curs, de reacreditació; el 2017 el màster de Gestoria Administrativa i Criminologia, Política Criminal i Sociologia Juridicopenal, i el 2018 el d'Estudis Jurídics Avançats. Tots van aconseguir una valoració favorable (el de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia amb condicions), i en el cas del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis la valoració va ser d'excel·lència.

→ [Oferta de màsters universitaris](#)

Postgraus propis. Al marge de les titulacions oficials de màsters, la Facultat de Dret també ofereix una extensa gamma de títols propis de postgrau. Alguns ja tenen una trajectòria de més de 25 anys (Bioètica i Dret, Dret Penal i Ciències Penals, i Estudis Internacionals: Organització i Cooperació Internacionals). Hi ha una oferta que abasta totes les tipologies que reconeix la Universitat de Barcelona.

→ [Normativa de cursos de postgrau i d'extensió universitària \(aprovada pel Consell de Govern en la reunió de 29 de maig de 2013\)](#)

→ [Oferta de títols propis de postgrau](#)

Professorat, personal d'administració i serveis, i estudiants

La comunitat universitària de la Facultat de Dret, segons dades del centre del passat curs acadèmic 2017-2018, la formen més de vuit mil persones. La major part són estudiants, seguits del professorat i del personal d'administració i serveis.

Professorat

En termes relatius, es pot dir que el professorat funcionari i permanent decreix en els darrers cursos: s'ha passat d'un 45,6 % en el curs 2015-2016 a un 42 % en el 2016-2017 i un 40,4 % en el darrer curs 2017-2018.

Taula 1: Personal acadèmic de la Facultat de Dret. Cursos 2015-2016, curs 2016-2017 i curs 2017-2018

Personal acadèmic	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Professorat funcionari	162	155	151
Professorat contractat permanent	20	23	28
Professorat contractat temporal	17	18	17
Professorat associat	176	204	224
Personal investigador	1	1	2
Personal investigador en formació	20	20	18
Professorat emèrit	3	2	2
Total	399	423	442

Font: Dades elaborades pel centre

Personal d'administració i serveis

Taula 2: Distribució del PAS segons el lloc de treball. Curs 2015-2016, curs 2016-2017 i curs 2017-2018

Personal d'administració i serveis	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Administradora	1	1	1
Tècnics logístics	2	2	2
Tècnics audiovisuals	2	2	3
Secretaria Estudiants i Docència de Dret	18	18	24
Secretaria Estudiants i Docència de Relacions Laborals	6	6	
Departaments	14	14	14
Punts d'informació	18	18	18
Oficina d'Afers Generals	5	5	5
Oficina de Recerca	2	2	2
Personal instituts	1	0	0
Personal finançat projectes	3	6	8
Total	73	75	77

Font: Dades elaborades pel centre

Als anteriors s'hi han d'afegir les 13 persones del PAS de la Biblioteca, que si bé treballen al centre donant suport continu a la tasca docent i de recerca, estan adscrits al Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI). Igualment la Facultat té quatre tècniques amb tasques a l'Escola de Postgrau, MID-Unitat de Qualitat, Oficina de Relacions Internacionals i Oficina de Pràctiques, Clínica Jurídica i Borsa de Treball.

Estudiants

L'oferta docent de la Facultat de Dret va atreure més de 6.000 estudiants matriculats als títols oficials (de grau i màster) el curs 2017-2018 i gairebé 5.100 aquest curs 2018-2019. A aquests s'han d'afegir els estudiants matriculats a l'oferta pròpia de titulacions de grau i de postgrau: més de 1.000 estudiants més. Tant en els graus com en els màsters, les titulacions amb major nombre d'estudiants són les estrictament jurídiques: el grau de Dret i el màster d'Advocacia, que en el curs 2018-2019 representen el 42,6 % i 58,3 % respectivament del total d'estudiants matriculats als graus i màsters oficials.

Entre l'alumnat és majoritària la presència de les dones. Segons dades UNEIX de la UB, dels estudiants de nou ingrés als graus oficials de la Facultat en el curs 2017-2018, el 62,6 % eren dones, davant d'un 37,4 % d'homes. També les dones representen una majoria entre l'alumnat matriculat als graus: un 59 % davant d'un 40,98 % d'homes. Igualment, el nombre de titulades, amb un 60,77 %, supera el de titulats, un 39,23 %. Aquesta presència majoritària de dones es reproduïx en els màsters oficials, en el quals els estudiants de nou ingrés són en un 56,88 % dones i en un 43,12 % homes. Aquests percentatges varien lleugerament respecte del total d'alumnes: un 58,65 % són dones i un 41,35 % homes. I també respecte dels titulats, la majoria són dones (57,45 %).

→ [Taula 3: Percentatge d'homes i dones estudiants de la Facultat de Dret.](#)

Taula 4: Estudiants matriculats als graus de la Facultat de Dret. Curs 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018 i 2018-2019

Ensenyament Graus	Estudiants matriculats 2015-2016	Estudiants matriculats 2016-2017	Estudiants matriculats 2017-2018	Estudiants matriculats 2018-2019
Dret	2.224	2.644	2.605	2.066
Relacions Laborals	1.057	1.013	939	905
Criminologia	624	616	596	585
Ciències Polítiques i de l'Administració	459	585	570	469
Gestió i Administració Pública	338	401	365	307
Dret-ADE	299	314	306	305
Dret-CPiA	104	103	96	94
Dret-GAP	62	72	71	70
Dret-Criminologia	-----	-----	-----	22
Dret-Relacions Laborals	-----	-----	-----	23
Total graus	5.167	5.748	5.548	4.846
IP	288	252	220	193

Font: Dades elaborades pel centre

Taula 5: Estudiants matriculats als màsters universitaris de la Facultat de Dret. Cursos 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018 i 2018-2019

Màsters universitaris	Estudiants matriculats 2015-2016	Estudiants matriculats 2016-2017	Estudiants matriculats 2017-2018	Estudiants matriculats 2018-2019
Advocacia	302	322	331	344
Anàlisi Política i Assessoria Institucional	26	28	30	27
Criminologia, Política Criminal i Sociologia Juridicopenal	79	63	52	50
Direcció Estratègica de Seguretat i Policia	19	32	31	34
Dret de l'Empresa i dels Negocis	56	49	55	51
Estudis Jurídics Avançats	34	36	27	13
Gestió Pública Avançada	49	50	53	53
Gestoria Administrativa	36	35	37	28
Total	601	611	646	590

Font: Dades elaborades pel centre

Els programes de mobilitat internacional d'estudiants, en els quals participa la Facultat de Dret, aporten la presència de més d'un centenar d'estudiants estrangers a les nostres aules: 152 el curs 2017-2018, dels quals 113 van cursar assignatures del grau de Dret i 34 del grau de Ciències Polítiques; i 142 el curs 2018-2019, dels quals 118 eren en el grau de Dret i 22 en el grau de Ciències Polítiques. La majoria procedeixen d'altres estats membres de la Unió Europea, en el marc del programa ERASMUS (ara ERASMUS+) i una petita part arriben per la via d'altres programes, com ara CINDA, convenis generals de la UB, Grup de Coïmbra o convenis específics signats per la Facultat. Molt menys

nombrós és el conjunt d'estudiants de la nostra facultat que marxa: en total 64 el curs 2017-2018 i 77 el curs 2019-2020. I també, entre ells, majoritàriament surten a cursar titulacions de Dret en altres universitats.

Pel que fa als màsters oficials, la absència de mobilitat pot explicar-se per la duració de l'ensenyament, normalment reduït a un curs acadèmic (60 crèdits) o bé a la forta presència d'estudiants estrangers matriculats oficialment a la titulació (és el cas del màster de Criminologia, Política Criminal i Sociologia Juridicopenal i del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis). Un altre argument que pot explicar la baixa mobilitat és l'alta taxa d'estudiants que treballen i que alhora cursen el màster, i que no disposen per tant del temps necessari per fer estades fora en el programa oficial dels seus estudis. Menció a part mereix el màster d'Advocacia, o també el de Gestoria Administrativa, ja que el perfil eminentment professionalitzador –en especial en el cas del màster d'Advocacia, que prepara per a la prova d'accés estatal a la professió– fa difícil la mobilitat d'estudiants als quals s'exigeix una formació eminentment jurídica des de la perspectiva nacional. Malgrat això, aquest darrer curs 2018-2019 s'ha iniciat, amb èxit, un programa de pràctiques a despatxos de la Unió Europea. En concret, l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona (ICAB), com a institució que col·labora en la impartició de diversos màsters de l'advocacia oferts per universitats catalanes, va convocar en el marc del programa Erasmus+ beques de mobilitat internacional, quatre de les quals van ser atorgades a estudiants del màster d'Advocacia ([vegeu resolució de la convocatòria](#))

- [Taula 6: Dades sobre programes de mobilitat de la Facultat de Dret. Estudiants Incoming. Curs 2017-2018.](#)
- [Taula 7: Dades sobre programes de mobilitat de la Facultat de Dret. Estudiants Outgoing. Curs 2017-2018.](#)
- [Taula 8: Dades sobre programes de mobilitat de la Facultat de Dret. Estudiants Incoming. Curs 2018-2019.](#)
- [Taula 9: Dades sobre programes de mobilitat de la Facultat de Dret. Estudiants Outgoing. Curs 2018-2019.](#)

Pel que fa a la mobilitat interna, el programa SICUE també aporta un total de 46 i 34 estudiants en els dos darrers cursos acadèmics, respectivament, procedents d'universitats espanyoles a la nostra Facultat, que cursen diferents graus oficials, entre els quals majoritàriament el de Dret.

- [Taula 10 i 11: Alumnes en programes de mobilitat nacional SICUE](#)

2. Procés d'elaboració de l'autoinforme

El procés d'elaboració de l'autoinforme per a l'acreditació s'ha fet a partir de les directrius establertes en el PEQ 020, relatiu a «Gestió dels programes formatius en el marc de la verificació, seguiment, modificació i acreditació» (VSMA). A continuació es descriuen les diferents fases de treball del procés d'elaboració de l'autoinforme.

La **primera fase** va ser **planificar** el procés d'elaboració de l'autoinforme. Aquesta fase es va iniciar al mes de setembre de 2018 i tenia com a objectius establir un cronograma de treball, així com elaborar documentació de referència per lliurar als integrants del CAI que s'havia de nomenar. El Vicedeganat d'Afers Acadèmics, amb el suport de la Unitat de Qualitat, va adaptar el procediment del PEQ 020 relatiu a l'acreditació i va establir un calendari concret a partir de la data de la visita externa facilitada per l'AQU-Catalunya. Com a resultat final de l'adaptació d'aquest PEQ va sortir el cronograma de treball que es va seguir en tot el procés.

Aquesta fase va culminar amb la designació dels membres del CAI per part del degà (3 d'octubre de 2018).

Comitè d'Avaluació Interna	
Enriqueta Expósito	Vicedegana d'Afers Acadèmics. Membre de la Comissió de Qualitat de la Facultat de Dret.
Mar Campins	Vicedegana de Recerca i Relacions Internacionals.
Marc Tarrés	Vicedegà de Relacions Institucionals. Coordinador de pràctiques externes (obligatòries) del màster d'Advocacia.
Monserrat Casanellas Chuecos	Directora de l'Escola de Postgrau. Coordinadora del màster d'Advocacia. Membre de la Comissió de Qualitat de la Facultat de Dret.
Elena Guixé Nogués	Secretària de la Facultat. Membre de la Comissió de Qualitat de la Facultat de Dret.
Catalina Moragues Pérez	Administradora de Centre. Membre de la Comissió de Qualitat de la Facultat de Dret.
M ^a Carmen Oliva Albaladejo	Cap de la Secretaria d'Estudiants i Docència de la Facultat de Dret.
Casi Aranda Barbancho	Personal d'administració de l'Escola de Postgrau (suport als màsters universitaris).
Jordi Capo i Giol	Coordinador del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional.
Francisco J. Cañal García	Coordinador del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis.
Sergi Cardenal Montraveta	Coordinador del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Professor del màster.
Lluís Medir Tejado	Coordinador del màster de Gestió Pública Avançada. Professor del màster.
Núria Mallandric Miret	Professora, coordinadora d'Habilitats Professionals amb l'ICAB, coordinadora de TFM i adjunta a la coordinació del màster d'Advocacia.
Anna Palau Roque	Professora, coordinadora de TFM i adjunta a la coordinació del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional.
David I. Carpio Briz	Professor, coordinador de les pràctiques i TFM, i adjunt a la coordinació del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia.
Cristina Roy	Professora del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis.
Albert Falcó	Professor del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional i de Gestió Pública Avançada.
Pepa Burriel	Professora del màster d'Advocacia
Iris Polo	Estudiant del màster d'Advocacia
Ventura Gabriel Correa Palmero	Estudiant del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis
Jorge Marmolejo	Estudiant del màster de Gestió Pública Avançada
Berta Roca Acedo	SAIQU Dret/Innovació docent

Quant a la composició del CAI, el canvi de coordinació en el màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia, al desembre de 2018, va motivar la incorporació del

nou coordinador, el Dr. Rafael Martínez, al Comitè, i s'hi va mantenir com a membre l'antic coordinador, el Dr. Sergi Cardenal, en qualitat de professor d'aquesta mateixa titulació.

→ [Designació dels membres del Comitè d'Avaluació Interna](#)

La reunió constitutiva del CAI va tenir lloc el 17 d'octubre de 2018. En aquesta reunió, presidida pel degà, s'hi va explicar el procés d'acreditació, s'hi va lliurar el cronograma de treball i es va informar als integrants del CAI de la creació d'un campus virtual específic, en el qual s'ha publicat tota la documentació necessària per a l'elaboració de l'autoinforme, així com els documents de treball que s'anaven elaborant.

→ [Acta de la reunió de constitució del CAI](#)

→ [Cronograma inicial del procés d'acreditació](#)

→ [Campus Virtual del CAI](#)

La **segona fase** es va centrar principalment en l'**elaboració** de l'autoinforme, i consegüentment, en l'anàlisi i la valoració dels diferents estàndards. Per a això, es van elaborar dos documents:

- un cronograma de tasques, i
- una guia breu amb els estàndards a analitzar, els indicadors i evidències a recollir, i les rúbriques de valoració dels diferents estàndards.

El fet que el procés d'acreditació combini dos nivells d'anàlisi, un del centre i l'altre de les titulacions específiques a acreditar, ens va portar a fer una distribució de tasques de la manera següent:

- a) l'anàlisi de les qüestions relatives al centre la faria principalment l'equip deganal amb el suport de l'administradora i la cap de secretaria, i
- b) els coordinadors de màsters, el professorat i els estudiants del màster, i els membres del PAS es dedicarien majoritàriament a l'anàlisi de les qüestions més relacionades amb el desplegament concret de les titulacions.

La Unitat de Qualitat donava suport a tots els agents, i es responsabilitzava dels aspectes més relacionats amb l'anàlisi del sistema de garantia intern de la qualitat.

→ [Document de distribució de tasques](#)

En aquesta segona fase d'elaboració de l'autoinforme es van convocar un total de quatre reunions plenàries (6 novembre de 2018, 10 de gener, 6 de febrer i 6 de març de 2019). Totes eren precedides de sessions de treball sectorials. El document de distribució de tasques indicava quin estàndard es treballaria en cada reunió i qui seria el responsable d'analitzar-lo. Des de la Secretaria d'Estudiants i Docència (SED), l'Administració del Centre i la Unitat de Qualitat es distribuïen les dades i els indicadors necessaris per a l'anàlisi. Les dades analitzades en l'autoinforme corresponen als cursos 2017-2018 i 2018-2019. Malgrat que la visita externa està programada per al novembre del 2019, el tancament de l'autoinforme al maig –data d'aprovació de la Junta de Facultat– ha motivat la combinació de dades d'aquests diferents cursos perquè no disposàvem d'algunes evidències del curs 2018-2019. En aquestes sessions més específiques els responsables de la coordinació dels màsters –amb el suport de la Unitat de Qualitat– o els encarregats de comeses concretes, analitzaven i valoraven els estàndards i les diferents dades

relacionades. A les reunions posteriors del CAI es posava en comú aquesta anàlisi i se sotmetia a la discussió plenària de tots els membres, en especial professorat i estudiants, amb l'oportunitat que tots hi participessin i hi afegissin les seves aportacions.

17 d'octubre 2018	Constitutiva Informació sobre el procés d'acreditació dels màsters Adopció del cronograma de treball intern del CAI per a l'elaboració de l'autoinforme: distribució de tasques	Convocatòria i acta de la reunió del 17/10
6 de novembre 2018	Presentació del Campus Virtual i documentació publicada Pertinença de la informació pública (E2) Pla de millora sobre la qualitat del programa formatiu	Convocatòria i acta de la reunió del 6/11
10 de gener 2019	Anàlisi de qualitat del programa formatiu (E1) Eficàcia del SGIQ (E3) Concreció de les assignatures per a l'avaluació del procés d'acreditació	Convocatòria i acta de la reunió del 10/1
6 de febrer 2019	Mecanismes de coordinació (E1) Aplicació de normatives (E1) Perspectiva de gènere a les titulacions Inserció laboral	Convocatòria i acta de la reunió del 6/02
7 de març de 2019	Professorat (E4) Accions d'orientació (E5) Qualitat dels resultats dels programes formatius (E6)	Convocatòria i acta de la reunió del 7/03

L'**última fase** del procés es va dedicar al **tancament de l'autoinforme** per part del CAI i a l'**exposició pública**. La darrera reunió plenària del 7 de maig va ser per revisar l'autoinforme abans de difondre'l a la comunitat universitària. Abans, però, es van fer les sessions sectorials de treball corresponents, en especial amb les coordinacions de les titulacions.

→ [Convocatòria i acta de la reunió de CAI de 7 de maig de 2019](#)

Cal afegir que, a mesura que s'anaven redactant els estàndards, encara que provisionalment, se'n publicava el text al Campus Virtual, per tal que tots els membres del CAI poguessin llegir-los i fer-hi totes les aportacions que consideressin oportunes, per escrit o oralment a les sessions plenàries següents.

El mateix dia 7 de maig es va iniciar el procés d'informació pública fins al 17 de maig.

→ [Informació pública de l'autoinforme d'acreditació](#)

3. Valoració de l'assoliment dels estàndards d'acreditació

3.1. Estàndard 1: Qualitat del Programa formatiu

3.1.1. El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES

El perfil de competències dels màsters d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional (MAPAI), de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia (MDESP), de Dret de l'Empresa i dels Negocis (MDEN), i de Gestió Pública Avançada (MGPA) és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu del MECES, d'acord amb el Reial decret 1027/2011 de 15 de juliol, i així ho avala la verificació favorable de les titulacions pel Consell d'Universitats, i la posterior acreditació de tots els màsters el curs 2015-2016. A la pàgina web de la titulació s'hi poden trobar tant la memòria de verificació com els informes favorables de l'avaluació.

→ [Informació pública de les memòries de verificació](#)

Els màsters combinen la vessant professionalitzadora i de recerca amb diferent intensitat. Per aquesta raó, el perfil de competències de tots aquests màsters està centrat en l'adquisició d'habilitats i continguts de metodologies d'investigació pròpies de la disciplina, i en l'actualització i integració de coneixements adquirits. Concretament, en el cas del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia, la vessant professionalitzadora està reforçada per la intensa col·laboració amb l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC), que és responsable de dues assignatures obligatòries i tres d'optatives. Aquestes assignatures s'imparteixen a la seu de l'ISPC pel seu propi professorat –experts d'un alta qualificació en el camp de la seguretat, en especial la policial–, sota el control acadèmic de la coordinació del màsters. A la pàgina web de cada màster s'hi troben publicades les competències de cadascuna de les titulacions.

→ [Informació pública de les competències dels màsters](#)

[Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)
[Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)
[Màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis](#)
[Màster de Gestió Pública Avançada](#)

3.1.2. El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i els objectius de la titulació

Tal com es va posar de manifest tant en l'avaluació de la verificació dels títols –que, en el cas concret dels màsters de Dret de l'Empresa i dels Negocis i de Gestió Pública Avançada va suposar la continuïtat d'ensenyaments oficials que, amb idèntica denominació, ja s'impartien a la Facultat des del curs 2008-2009– com en el procés d'acreditació anterior (març de 2016), els plans d'estudis i les estructures del currículum dels màsters objecte d'acreditació són coherents amb el perfil de competències i els objectius de l'ensenyament. No obstant això, l'informe d'acreditació del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia condicionava l'acreditació del títol a un requeriment relatiu al pla d'estudis, ja que es va considerar que el pla d'estudis no s'ajustava a les expectatives que generava el títol del màster.

El seguiment de les titulacions al llarg d'aquests anys ha evidenciat la necessitat de fer alguna modificació en el pla d'estudis d'alguns dels màsters que ara s'acrediten. Abans del primer procés d'acreditació, els informes de seguiment es feien anualment i individualment per a cada màster. Després de l'acreditació, i d'acord amb la *Guia per al seguiment de màsters*, es fa un informe de seguiment de centre biennal. No obstant això, les titulacions revisen i actualitzen el pla de millora anualment.

→ [Informació pública sobre el seguiment de les titulacions](#)

Principalment, els canvis han afectat l'oferta d'assignatures optatives, per tal d'ajustar-la a les necessitats tant dels estudiants com de la disciplina. En aquest cas, els canvis proposats no han comportat una modificació substancial del pla d'estudis que requereixi un procés de modificació externa – procés que, com es veurà, sí que ha estat necessari per modificar altres aspectes en el màster Gestió Pública Avançada, així com va passar en el màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia, que va presentar una modificació externa per atendre les recomanacions de l'informe d'acreditació. Les modificacions fetes queden recollides en el pla de millora, com a resultat del seguiment de les titulacions, i són aprovades per la Comissió Acadèmica.

→ [Pla de millora del centre](#)

→ [Acta de Comissió Acadèmica \(desembre de 2018\)](#)

→ [Taula resum dels canvis en l'oferta optativa fruit del seguiment de la titulació.](#)

En el període avaluat, en el **màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional** s'hi han introduït dues noves optatives: Avaluació de Projectes i Anàlisi Qualitativa. Els dos casos responen a demandes dels estudiants, ben valorades pel professorat perquè s'adeqüen perfectament als objectius d'un màster d'anàlisi política i assessoria institucional. Pel que fa a la primera, les dades de satisfacció dels estudiants ([taula E6.16](#)) se situen en el 9,5, i és una de les optatives amb més estudiants matriculats en el curs 2017-2018, dades que revelen l'èxit d'aquesta proposta. L'assignatura Anàlisi Qualitativa s'ha incorporat en el curs 2019-2020 i encara no hi ha dades de matrícula ni d'enquestes, però seria molt estrany que no fossin altament positives (d'aquesta opinió és responsabilitat del coordinador).

En el **màster de Gestió Pública Avançada** s'ha anat actualitzant l'oferta d'assignatures optatives des que es va implantar. En algunes ocasions s'ha modificat el nom de l'assignatura amb l'objectiu de reorientar-la i adaptar-ne el contingut al context econòmic, polític i social de l'Administració pública. En altres casos, el canvi d'assignatura respon a la necessitat d'adaptar els continguts a les darreres lleis aprovades (Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic i la 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern). Aquesta actualització també pretenia fer més atractiu el màster com a oferta formativa per als professionals del sector públic.

El pla d'estudis del **màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis** té coherència amb les competències que hi garanteixen l'excel·lència formativa i que permet la concreció de les assignatures a què es matricula cada estudiant al seu perfil d'interès. En el primer semestre l'estudiant es matricula de les 4 assignatures obligatòries que formen el nucli

competencial bàsic de la titulació, i que prefiguren l'estructura de les matèries optatives a què es matricula en el segon semestre. En aquest mateix període, l'estudiant també cursa dues de les assignatures de la matèria optativa Aproximació Transversal al Dret de l'Empresa i dels Negocis, amb la qual cosa pot dissenyar el seu currículum individual segons els seus interessos personals, entre diferents continguts bàsics i especialitzats, generals i instrumentals. En el segon semestre l'estudiant pot dissenyar també un itinerari singularitzat, respecte de tot un conjunt d'assignatures optatives que pertanyen als camps temàtics de les matèries bàsiques cursades en el primer semestre. Per facilitar la construcció d'itineraris curriculars coherents, en línia amb el Pla tutorial de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona, l'estudiant ha de fer una consulta prèvia amb el tutor corresponent abans de la matriculació dels crèdits que creu convenient per obtenir la titulació. Només amb el vistiplau del tutor es pot fer la matriculació de les assignatures optatives.

Amb el propòsit de reforçar aquesta oferta d'optativitat i actualitzar el contingut de la titulació, per al proper curs 2019-2020 s'han introduït canvis a la matèria Dret del Treball, substituint les tres assignatures existents per dues de noves: Conflictes Laborals: Mediació, Arbitratge i Procediment; i Digitalització de les Relacions Laborals. Noves Formes de Treball.

El **màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia** sí que es va sotmetre a un procés de modificació externa amb l'objectiu d'introduir canvis en el pla d'estudis, tant per satisfer **els requeriments de l'informe d'acreditació** anterior com per incorporar-hi canvis arran de **la revisió i el seguiment**. Les modificacions presentades en aquest procés i aprovades per l'AQU al mes de juliol de 2017 van ser les següents:

a) Per donar resposta al requeriment de dotar el màster de més continguts relacionats amb la direcció i la gestió, es va introduir una nova assignatura obligatòria: Fonaments en la Direcció Estratègica, de tres crèdits, amb el propòsit d'oferir una visió global de la direcció estratègica i estudiar-ne els aspectes bàsics, que després es desenvolupen en altres assignatures. Com a conseqüència es va incrementar el creditatge de les assignatures obligatòries de 36 a 39 crèdits.

b) Respecte de l'optativitat:

- S'eliminen dues assignatures: Informàtica Aplicada: Eines de Gestió; i El Dret envers les Víctimes. En la supressió de la primera es tenen molt presents les dificultats derivades de la diversitat dels coneixements informàtics de l'alumnat. I en totes dues va ser un element decisiu l'escàs interès mostrat a cursar-les.
- S'amplia l'oferta d'assignatures optatives amb la introducció de les assignatures Intel·ligència Econòmica, Taller de Recerca, i Seguretat i Estrangeria. Amb la primera es vol reforçar l'oferta en l'àmbit de l'anàlisi en matèria de seguretat i estendre'l al sector econòmic, que l'oferta actual no abasta malgrat la importància que té. Amb l'assignatura Taller de Recerca es vol donar resposta al requeriment de l'informe d'acreditació anterior relatiu a la conveniència d'ampliar la formació sobre els aspectes metodològics vinculats amb l'elaboració del TFM o altres investigacions. I amb la introducció de Seguretat i Estrangeria es pretén oferir la possibilitat

d'aprofundir en aquestes qüestions, per la importància que tenen actualment i l'interès mostrat pels estudiants.

- L'assignatura Aspectes Legals i Operatius de la Cooperació Internacional passa a denominar-se Cooperació Judicial i Policial Internacional, per tal d'ajustar el contingut al perfil i els interessos dels estudiants del màster.
- Finalment, i també per satisfer els requeriments de l'informe d'acreditació anterior, s'ha introduït l'assignatura Pràctiques Externes.

La introducció de l'assignatura obligatòria Fonaments de la Direcció Estratègica i de les assignatures optatives Seguretat i Estrangeria i Taller de Recerca han tingut molta bona acollida per part dels estudiants, 12 i 7 matriculats respectivament en el curs 2017-2018. En canvi, el primer any que s'oferien les assignatures Intel·ligència Econòmica i Pràctiques Externes no es van arribar a impartir, ja que el nombre d'alumnes matriculats era inferior a cinc. El curs 2018-2019 el nombre d'estudiants matriculats en aquestes dues darreres assignatures ha estat superior i s'han impartit amb un èxit diferent. La primera, Intel·ligència Econòmica, no ha acabat de reeixir, en especial pel temari i pel perfil del professor que l'ha impartit, raó per la qual se n'ha proposat la desactivació de cara al curs 2019-2020 i la creació de dues assignatures de caire econòmic molt més centrades en la direcció estratègica de seguretat econòmica (Economies en Crisi i Compliment Ètic i Normatiu). En canvi, les pràctiques es consoliden i es mantindran i es reforçaran en els propers cursos amb la previsible signatura de convenis amb empreses privades.

Totes les actualitzacions del pla d'estudis derivades tant del seguiment com de la modificació externa s'han introduït a les memòries de verificació RUCT durant el mes de març de 2019.

Per consolidar encara més l'adequació del programa formatiu a l'actual context de la seguretat i les seves demandes, s'està preparant, de cara al curs 2020-2021, una lleugera modificació del pla d'estudis que centri el pes de la formació en direcció estratègica en l'obligatorietat, i que traslladi a mencions d'optativitat els àmbits de la seguretat policial, la seguretat internacional i la seguretat en els negocis. Això implicarà, sense incrementar els 39 crèdits actuals d'obligatorietat, una visió holística de les habilitats necessàries per a la direcció estratègica que donarà cabuda a assignatures d'ètica de la responsabilitat, de comunicació estratègica, d'anàlisi des de la història contemporània del món actual, de planificació estratègica i de metodologia qualitativa i quantitativa.

A tots els màsters objecte d'acreditació s'hi estudien les temàtiques pròpies de la titulació adaptades al context social, econòmic, polític i cultural en el qual els estudiants, una vegada titulats, han de desenvolupar les professions. Això motiva que tant el llenguatge com la metodologia i la perspectiva d'aproximació siguin al més propers possible a les qüestions i problemes que envolten l'estudiant. L'objectiu de tots els ensenyaments no és només formar professionals, sinó ciutadans crítics i, a la vegada, sensibles i respectuosos amb els drets i la igualtat. Precisament amb aquest esperit **la perspectiva de gènere és present en la impartició de totes les titulacions**, encara que en algunes ocasions hi hagi una falta de visibilització.

En el **màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional**, com a la resta de titulacions objecte d'acreditació, la perspectiva de gènere és present també a la docència.

→ [Taula E1.1: Perspectiva de gènere en el màster d'Anàlisi Política i Assessoria institucional](#)

El **màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia** afronta la perspectiva de gènere des de dues vessants: la docència de diferents assignatures del pla d'estudis i els TFM. Des del punt de vista de la docència, al màster hi ha 5 assignatures en les quals aquesta matèria transversal sempre hi és present d'una manera protagonista i estructural, tal com es concreta a la taula E1.3. I d'altra banda, s'ofereix una línia de treball en els TFM anomenada 'estudis de gènere', en la qual s'ofereixen fins a quatre tipus de treball. Malgrat això últim, fins ara només dos alumnes han optat per fer un TFM dins d'aquesta línia de recerca (Taula E1.4).

→ [Taula E1.2: Perspectiva de gènere en el màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

→ [Taula E1.3: Perspectiva de gènere en els TFM del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

En el **màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis** també és present la perspectiva de gènere en la docència d'algunes assignatures que, per la seva pròpia naturalesa, tenen aquesta temàtica com a objecte d'anàlisi. És el cas de l'assignatura de Relacions Laborals, en la qual es presta una especial atenció a la bretxa salarial o el sostre de vidre, ja que a nivell global i a tot el món es produeixen discriminacions directes o indirectes que recauen amb més freqüència en les dones; igualment es planteja què és el que pot i no pot fer l'empresari en una entrevista de feina (preguntes típiques i tòpiques, freqüentment dirigides a les dones), i en el si de la relació laboral, amb l'exercici dels drets associats a la dona per la seva condició biològica (permisos durant l'embaràs, part, postpart, conciliació, etc.). També hi ha presentats TFM que incorporen en la temàtica la perspectiva de gènere.

→ [Taula E1.4: Perspectiva de gènere dels TFM del màster de Dret dels Negocis i de l'Empresa.](#)

La perspectiva de gènere també es va obrint camí en la quotidianitat acadèmica, docent i avaluativa del **màster de Gestió Pública Avançada**. Concretament, és cada vegada més present en la part més acadèmica de la titulació (assignatures, matèries d'estudi, aproximacions als fenòmens analitzats), però també pel que fa a la gestió pròpiament dita de la titulació.

Pel que fa als elements més de caire acadèmic, malgrat que la competència transversal de gènere no està formalment prevista a la titulació, sí que és un aspecte clau que impregna bona part de les matèries i activitats academicodocents del màster. Així, en moltes de les assignatures, la perspectiva de gènere, entesa com a instrument per visibilitzar problemàtiques específiques i com a instrument de millora de la gestió pública, té una importància creixent. Sense ànim exhaustiu, el quadre següent resumeix algunes de les activitats que han permès assolir habilitats i destreses en relació amb la perspectiva de gènere, i que s'ha fet en una mostra d'assignatures:

→ [Taula E1.5: Perspectiva de gènere del màster de Gestió Pública Avançada](#)

També s'han fet TFM que incorporen la perspectiva de gènere, i fins i tot algun que en què n'és l'objecte principal, com ara el titulat [*La bretxa salarial de gènere a l'Administració: el cas de l'Ajuntament de Barcelona*](#), que va ser qualificat amb excel·lent pel tribunal i que es pot trobar en l'apartat d'evidències.

Malgrat que tot el que s'ha esmentat és prou rellevant, també es proposa, com a acció de millora, la substitució d'una optativa existent –de baixa demanda– per una de nova que reculli, efectivament, la perspectiva de gènere com un dels fils conductors. Concretament, es tractaria d'una assignatura anomenada Institucions Públiques i Valors Contemporanis, que inclouria fonamentalment l'anàlisi de les funcions de les administracions públiques des de la perspectiva de gènere, la neutralitat institucional i la transparència i el rendiment de comptes.

Pel que fa a la gestió de la titulació, cal destacar, entre d'altres, l'adopció per part de la comissió de seguiment d'uns criteris interns de protocol·lització del procediment de realització i defensa TFM i, en l'apartat de conformació de la comissió avaluadora del TFM, s'estableix en l'apartat 5.c, específicament, que «el coordinador ha de vetllar per la presència de dones en els tribunals».

3.1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el nombre és coherent amb el de places ofertes

El Sistema de Garantia Intern de la Qualitat de la Facultat disposa de dos procediments específics que regulen els processos relacionats amb el perfil d'accés, la captació, la selecció i la matriculació dels estudiants: PEQ 040 pel que fa al màster. Per altra banda, l'anàlisi de l'evolució de la matriculació i dels perfils d'ingrés també queda reflectida anualment en els informes de seguiment de la titulació. També cal destacar que la Facultat publica anualment la *Memòria acadèmica i indicadors de qualitat* en què es recull l'anàlisi dels perfils d'ingrés dels estudiants de màster i de grau.

- [PEQ_040 «Definició del perfil d'ingrés, admissió, selecció i matriculació dels estudiants de màster»](#)
- [Memòria acadèmica i indicadors de qualitat \[Perfil d'accés\]](#)
- [Informes de seguiment dels màsters \(Desembre 2017\)](#)

En general, el nombre d'estudiants matriculats és coherent amb les places ofertes pels diferents màsters.

Taula E1.6: Evolució places ofertes, nou ingrés, matriculats i titulats

		2015/16	2016/17	2017/18	2018-2019*
Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional	Places ofertes	35	35	35	40
	Estudiants de nou ingrés	19	22	20	20
	Estudiants matriculats	26	28	28	27
	Estudiants graduats	14	17	22	-
Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia	Places ofertes	30	30	30	30
	Estudiants de nou ingrés	15	23	17	19
	Estudiants matriculats	19	32	31	34
	Estudiants graduats	12	11	13	-
Màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis	Places ofertes	40	40	40	40
	Estudiants de nou ingrés	22	22	30	19
	Estudiants matriculats	56	50	54	51

	Estudiants graduats	27	23	21	-
Màster de Gestió Pública Avançada	Places ofertes	40	40	40	40
	Estudiants de nou ingrés	26	23	29	28
	Estudiants matriculats	49	50	49	53
	Estudiants graduats	6	11	21	-

Font: Planificació Academicodocent

*Dades pròpies extretes del GIGA

El perfil d'accés dels estudiants del **màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional** és adequat al que s'estableix per la titulació. Aproximadament tres quartes parts tenen estudis previs de ciències polítiques i la resta procedeix d'àmbits com sociologia, economia o minoritàriament dret, tal com permet la memòria de verificació i el control previ de la comissió d'admissió.

La procedència dels estudiants és equilibrada. En els últims cinc anys, el 28 % procedeix d'aquesta Universitat, el 33 % d'altres universitats catalanes, el 29 % d'universitats estrangeres i el 9,5 % d'altres universitats de la resta de l'Estat (aquests amb tendència creixent en els tres últims anys).

No s'ha assolit mai la xifra de 35 alumnes, encara que va creixent progressivament. El nombre de preinscrits dels dos últims anys ha estat de 60 (2017) i de 76 (2018). Això demostra un creixement en l'interès en aquest màster, que en l'actualitat té 24 matriculats. La diferència entre preinscrits i matriculats és provocada per: 1) la selecció interna en el màster, 2) estudiants sud-americans que, un cop admesos, no obtenen les beques que pensaven, i 3) la dissuasió pels alts preus de la vida a Barcelona. Consultes fetes per correu electrònic ens han demostrat que aquesta caiguda entre preinscripcions, admissions i inscripcions no està motivada pel fet de preferir finalment altres màsters. Amb tot, la dada més rellevant, com dèiem al principi, és que les inscripcions han anat creixent regularment.

Com a dades sociodemogràfiques d'aquests estudiants s'ha de destacar que, quant a la composició de gènere, és pràcticament igualitària des del 2015. Per exemple, el 2018-2019, a les dades del quadre, eren 10 dones i 10 homes; xifres molt semblants a les dels anys anteriors (10/12 i 9/10). Per edats la gran majoria –pràcticament un 60 %– se situa entre els 22 i 24 anys, seguits en més d'un 20 % d'entre 25 i 27 anys. Això configura un màster que se situa entre la finalització dels estudis de grau i la vida professional, etapa intermèdia d'entrada. Així, quasi el 80 % cursen els estudis a temps complet i el 20 % a temps parcial per compaginar-los millor amb la seva feina.

En coherència amb les universitats de procedència, una tercera part dels estudiants tenen procedència estrangera i la resta nacionalitat espanyola. Aquesta combinació és valorada positivament.

La selecció dels estudiants per a l'admissió fa que no hagin estat necessaris els cursos de complement formatiu. D'altra banda, no s'ha fet ús de la possibilitat de reconeixement de crèdits.

Taula E1.7 Procedència dels estudiants del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional

	2013 -14	2014 - 15	2015 - 16	2016 - 17	2017 - 18
Estudiants que provenen de la mateixa Universitat	3	7	6	8	2
Estudiants que provenen d'altres universitats del SUC	8	7	5	5	6
Estudiants que provenen d'altres universitats de l'Estat	-	-	1	3	5
Estudiants que provenen d'universitats estrangeres	2	5	7	6	7

Font: Planificació Academicodocent

→ **Taula E1.8: Perfil dels estudiants de nou ingrés del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional**

En el **Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia**, la immensa majoria dels estudiants matriculats presenta un perfil adequat. En cap dels cursos la demanda ha arribat a superar el nombre de places que s'oferien, però es pot considerar que el màster està encara en un procés de consolidació. Es pot preveure que les properes promocions d'estudiants del grau de Seguretat contribuiran a aquest procés.

Els alumnes del màster es poden dividir en dos grans grups: els professionals de l'àmbit de la seguretat i els alumnes que s'han graduat recentment. Una bona part d'aquests últims provenen dels graus de Criminologia o de Dret; la resta han hagut de cursar els complements de formació. La majoria dels alumnes són homes i han cursat els estudis previs en alguna de les universitats catalanes, però és oportú destacar la presència d'alumnes procedents de fora de Catalunya i, també, de fora de l'Estat espanyol. Més enllà d'aquestes circumstàncies, els estudiants del màster presenten perfils diversos, que no es mantenen constants. Aquesta diversitat també es manifesta en el nombre de crèdits dels quals es matriculen. La petició de reconeixement de crèdits és excepcional i només s'ha atès quan es tractava d'assignatures cursades en el màster oficial de Criminologia, Política Criminal i Sociologia Juridicopenal, o bé en el títol propi dels cursos acadèmics 2014-2015 a 2016-2017 sobre Gestió de Seguretat i Policia (30 crèdits).

La diversitat del perfil dels estudiants del màster, i la convivència dels dos grans col·lectius als quals fèiem referència abans, és enriquidora i s'ha de valorar positivament.

Taula E1.9: Procedència dels estudiants del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia

	2013 -14	2014 - 15	2015 - 16	2016 - 17	2017 - 18
Estudiants que provenen de la mateixa Universitat	5	3	4	9	6
Estudiants que provenen d'altres universitats del SUC	9	6	8	9	6
Estudiants que provenen d'altres universitats de l'Estat	1	2	3	3	2
Estudiants que provenen d'universitats estrangeres	-	-	-	2	3

Font: Planificació Academicodocent

→ Taula E1.10: Perfil dels estudiants de nou ingrés del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia.

Taula E.1.11: Complementos formatius màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia

	2015/16	2016/17	2017/18
Alumnes titulats que han cursat complementos formatius	0	1	1
Mitjana de crèdits en complementos formatius dels que els han cursat		18	18
Complementos formatius			
Estudiant	Titulació de procedència		Complement formatiu
Rajae Zamandi	Diplomatura de Podologia		Introducció al Dret Processal Introducció al Dret Penal Introducció al Dret Públic
Ana Herrera Berrabé	Grau de Sociologia		Introducció al Dret Processal Introducció al Dret Penal Introducció al Dret Públic

Font: Dades procedents de la Facultat

Pel que fa el perfil d'accés i les dades de matrícula del **màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis** destaquen principalment dos aspectes: *a)* l'elevat nombre de preinscripcions (el doble) sobre el total de places ofertes, i *b)* la proporció de preinscripcions de candidats procedents de l'estranger.

L'alt nombre de preinscripcions permet fer una selecció d'alumnes important, la qual cosa repercuteix notablement en el nivell acadèmic de la docència. Així, en cada curs els alumnes que hi accedeixen tenen una nota mitjana de 8 sobre 10 a l'expedient d'estudis de grau. En aquest sentit, se sol·licita als estudiants un certificat d'equivalència de la nota mitjana emès pel Ministeri de Ciència, Innovació i Universitat. La comissió de coordinació del màster és la responsable d'examinar l'expedient, i es busca l'equivalència de la nota.

En el curs 2017-2018 el nombre d'estudiants procedents d'universitats estrangeres va arribar al 100 %. L'elevada procedència d'alumnes de l'estranger, i el fet que gairebé tots tornin als seus països d'origen, dona lloc a un important impacte internacional de la UB.

Un dels problemes detectats és la baixa taxa de matriculació respecte dels estudiants admesos en el període d'inscripció. Un dels principals motius pot ser per les dificultats reals dels alumnes de traslladar-se des dels seus països i incorporar-se a la UB. Tenint això present es procura donar-los el màxim suport administratiu, donant-los la informació requerida amb la major antelació possible i enviant-los els certificats necessaris per fer els tràmits, per tal que no es quedin sense accedir-hi per problemes burocràtics de trasllat i immigració.

La baixa presència d'alumnes procedents de la mateixa Facultat de Dret o d'altres universitats catalanes i espanyoles pot ser a causa de múltiples factors, però és important l'elecció del màster d'Advocacia com a primera opció per part de la majoria dels graduats.

En el màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis no s'exigeixen complements formatius en l'accés, ja que l'accés està limitat només als estudiants que procedeixen de graus que estan directament relacionats amb el màster, com són el grau de Dret i el grau de Relacions Laborals. En els darrers anys, les dades ens mostren que la via d'accés al màster és principalment el grau de Dret.

Atenent a una recomanació en l'anterior procés d'acreditació, per tal que els alumnes estrangers no tinguin problemes d'adaptació a l'estudi del nostre ordenament, en el marc d'una assignatura obligatòria s'imparteix una lliçó introductòria sobre l'ordenament jurídic espanyol i europeu a l'inici de curs.

Taula E1.12: Procedència dels estudiants del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis

	2013 -14	2014 - 15	2015 - 16	2016 - 17	2017 - 18
Estudiants que provenen de la mateixa Universitat	9	6	4	1	0
Estudiants que provenen d'altres universitats del SUC	6	2	1	1	1
Estudiants que provenen d'altres universitats de l'Estat	2	2	1	-	0
Estudiants que provenen d'universitats estrangeres	7	24	16	20	29

Font: Planificació Academicodocent

→ [Taula E1.13: Perfil dels estudiants de nou ingrés del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis](#)

El **Màster de Gestió Pública Avançada** està dissenyat a partir de l'encreuament de les tres grans àrees de coneixement que comprèn la gestió pública: el dret, la ciència política i l'economia. D'aquest fet es deriva que els principals perfils d'accés corresponen a graduats en dret, en ciències polítiques i en gestió i administració pública, que representen aproximadament el 75-80 % dels perfils de nou ingrés. De la resta de perfils, les àrees econòmiques (Economia, ADE, Empresarials) oscil·len segons el curs entre un 8 % i un 12 % d'alumnes de nou ingrés.

Aquesta adequació dels perfils d'accés és totalment coherent amb allò previst a la memòria de verificació i ha fet que el nombre d'estudiants que hagin necessitat complements de formació hagi estat molt baix. Tanmateix, el passat mes de març es va presentar a l'AQU una modificació en relació amb els complements formatius del màster. El canvi introduït permetia que la comissió de coordinació del màster pogués eximir dels complements de formació els estudiants candidats que justifiquessin almenys 5 anys d'experiència professional a l'Administració pública, en uns grups i uns nivells determinats. Aquesta modificació es presenta per donar resposta al perfil d'aquells candidats al màster que ocupen posicions d'alt nivell en l'Administració pública i que disposen d'una àmplia experiència i coneixement del sector públic, però que en canvi no tenen alguna de les titulacions requerides per a l'accés directe al màster. En aquest sentit, els coneixements obtinguts en els complements formatius es poden compensar àmpliament per la trajectòria professional d'aquest perfil de treballadors del sector públic.

Sens dubte, la homogeneïtat dels perfils d'accés dels estudiants és una fortalesa del màster, atès que garanteix un substrat científic molt compartit. A més, aproximadament

un 40 %, de mitjana dels alumnes de nou ingrés són estudiants majors de 28 anys i treballadors del sector públic, gràcies als diversos convenis formatius que té subscrits el màster amb alguns ajuntaments. Principalment per aquest motiu un 66 % de mitjana de les matrícules són a temps parcial, i es reconeix de manera general per a aquests casos l'experiència laboral en l'assignatura Pràctiques Externes (optativa). ([taula E1.20](#))

Després d'uns cursos molt complicats en relació amb el nombre d'alumnes de nou ingrés, a causa de l'aturada en la contractació de les administracions públiques, la demanda de places ha augmentat sensiblement, així com el nombre d'alumnes de nou ingrés. Així que la mitjana d'alumnes de nou ingrés compresa entre els cursos 14/15 i 17/18 és de gairebé 29 estudiants. Aproximadament un 60 % dels estudiants provenen de la mateixa UB, i més d'un 80 % són de nacionalitat espanyola.

Taula E1.14: Procedència dels estudiants del màster de Gestió Pública Avançada

	2013 -14	2014 - 15	2015 - 16	2016 - 17	2017 - 18
Estudiants que provenen de la mateixa Universitat	6	27	22	12	11
Estudiants que provenen d'altres universitats del SUC	3	9	1	7	9
Estudiants que provenen d'altres universitats de l'Estat	-	-	1	-	0
Estudiants que provenen d'universitats estrangeres	1	1	2	4	9

Font: Planificació Academicodocent

→ [Taula E1.15: Perfil dels estudiants de nou ingrés del màster de Gestió Pública Avançada](#)

Taula E.1.16: Complementos formatius del màster de Gestió Pública Avançada

	2015/16	2016/17	2017/18
Alumnes titulats que han cursat complementos formatius	0	0	1
Mitjana de crèdits en complementos formatius dels que s'han cursat	0	0	30
Complementos formatius			
Estudiant	Titulació de procedència	Complement formatiu	
Anna Llorà Corominas	Arquitectura Tècnica	Ciència de l'Administració Direcció i Gestió de Persones Gestió Pressupostària I Gestió Pressupostària II Polítiques Públiques	

Font: Facultat de Dret

Les **Normes per al reconeixement i per a la transferència de crèdits en els ensenyaments oficials de màsters universitaris de la Universitat de Barcelona** permeten que la formació i l'experiència professional d'un estudiant puguin ser reconegudes en la titulació oficial del màster. A la [taula E1.17](#) es recullen els reconeixements de crèdits autoritzats per als diferents màsters. El màster de Gestió Pública Avançada és el que presenta un nombre major de reconeixements de crèdits. Cal tenir en compte que des del curs 2015-2016 en aquest màster ha augmentat el nombre de reconeixements de les pràctiques externes per experiència professional. Aquest increment

s'explica pel perfil dels estudiants matriculats al màster, molts dels quals estan treballant en el sector públic o ja hi estan fent pràctiques. Aquells estudiants que justifiquen la posició ocupada en l'Administració pública poden sol·licitar el reconeixement de les pràctiques externes, amb l'estudi previ i l'acceptació del coordinador del màster, si assolixen, com a mínim, les hores de l'assignatura de Pràctiques Externes de 5 crèdits ECTS. Des de la coordinació del màster es proposa protocol·litzar els criteris de reconeixement de crèdits de les pràctiques externes per experiència professional.

→ [Taula E1.17: Taula de reconeixements de crèdits](#)

3.1.4. La titulació disposa d'uns mecanismes de coordinació docent adequats

Els mecanismes de coordinació acadèmica i docent esdevenen instruments necessaris en una titulació en la qual hi ha implicats molts docents procedents de diverses àrees de coneixement, i aquests mecanismes tenen com a objectiu principal incrementar l'eficàcia i assegurar la qualitat de l'acció docent. Igualment, des d'una perspectiva més general, són mecanismes indispensables per garantir la qualitat del projecte docent del centre, una Facultat que ofereix una àmplia gamma de titulacions oficials i que implica més de quatre-cents professors en la docència.

Aquesta coordinació docent es duu a terme per part de la Facultat a partir de l'existència de diferents òrgans, les funcions dels quals reverteixen en aquest àmbit, en especial la Junta de Facultat, la Comissió Acadèmica i la Comissió de Pràctiques. Atès que els departaments són els òrgans encarregats d'assignar professorat i d'elaborar els plans docents de les assignatures de les diferents titulacions, la Conferència de directors i secretaris de departaments adscrits esdevé, igualment, un òrgan que facilita una notable tasca de coordinació en les titulacions, sobretot pel que fa a l'elaboració dels plans docents i a l'assignació docent.

En els màsters la coordinació orgànica la duen a terme la direcció de l'Escola de Postgrau i la Comissió de Coordinació de Màster.

L'Escola de Postgrau va ser creada l'any 2009 com a òrgan dependent de la Junta de Facultat i sota la supervisió del degà i de l'equip de govern. La direcció és per nomenament de la Junta de Facultat a proposta del degà, i s'encarrega de dur a terme una tasca important de coordinació d'ensenyaments de màsters. De manera regular convoca i presideix reunions de coordinació de màsters universitaris, a les quals assisteixen els coordinadors de tots els màsters, personal d'administració i serveis de l'Escola de Postgrau i la tècnica de formació. Per bé que cada màster té una especificitat molt marcada, la Facultat creu molt convenient que hi hagi una base comuna per a tots, i que s'estableixin alguns criteris de funcionament i d'ordenació acadèmica per a totes les titulacions, com per exemple l'adopció de la normativa relativa als TFM que va aprovar la Comissió Acadèmica de Centre l'abril de 2013 (i que va modificar el juliol de 2014).

→ [Reglament: Consell de direcció de l'Escola de Postgrau](#)

La coordinació de màster és nomenada per la Junta de Facultat a proposta del degà, i constitueix l'òrgan unipersonal en el qual recau la coordinació de la titulació i dels professors que hi estan implicats. La seva tasca de coordinació és d'una importància vital encara que, moltes vegades, es dugui a terme mitjançant mecanismes informals, però no per això poc rellevants.

- Normes reguladores dels criteris de programació, verificació i implantació dels estudis de màster universitari i dels seus plans d'estudis

La comissió de coordinació de coordinadors de màsters oficials s'articula mitjançant un mínim de dues reunions anuals, que són convocades per la direcció de l'Escola de Postgrau de la Facultat de Dret amb l'objectiu de tractar qüestions o emprendre accions d'interès comú per a tots els màsters universitaris, així com compartir experiències o pràctiques que, amb les adaptacions corresponents, poden ser implementades en un altre estudi. Gràcies a aquestes reunions de coordinadors han sorgit diverses propostes que estan sent implantades en tots els màsters oficials, com ara l'ús de les rúbriques com a instrument d'avaluació dels TFM, la iniciativa de fer tutories prèvies a la matrícula, la creació d'un campus general de cada màster amb la participació dels estudiants i els professors de la titulació, o l'acord de fer una sessió de presentació de tots els màsters oficials als estudiants de grau. Així mateix, amb la finalitat de tenir un canal de comunicació sempre obert entre els coordinadors i la direcció de l'Escola de Postgrau, s'ha creat un Campus Virtual en què tots participen i s'usa com un espai per compartir tota la normativa que afecta els màsters oficials, les actes de les reunions de la comissió de coordinació de coordinadors, així com dubtes o suggeriments transversals o comuns als màsters oficials.

- Actes reunions de coordinació de l'Escola de Postgrau
- PEQ 062 «Protocol d'actuacions relacionades amb la coordinació dels màsters universitaris»

Comissió de coordinació de màster. Aquesta comissió està presidida per la persona que assumeix la coordinació del màster i en formen part, també, un professor de cada departament que imparteixi un mínim del 20 % de crèdits de docència al màster, un representant dels estudiants elegit per l'alumnat del màster i la cap de la Secretaria d'Estudiants i Docència. De manera similar a un consell d'estudis, la comissió proposa l'oferta d'assignatures de cada curs acadèmic a la Comissió Acadèmica del Centre perquè les aprovi, i vetlla per la interrelació entre les matèries i les assignatures del títol; coordina i elabora els horaris, el calendari d'exàmens i els plans docents, que eleva a la Comissió Acadèmica per a l'aprovació; duu a terme l'encàrrec docent que el coordinador formula als diferents departaments amb docència assignada al màster; coordina amb el centre la informació pública del màster; i coordina l'elaboració de l'informe de seguiment anual del màster i l'eleva als òrgans competents del centre perquè l'aprovin.

- Actes de comissions de coordinació dels màsters

Igualment, des de la coordinació es manté una comunicació fluida amb tots els professors del màster, personalment i telemàticament, a fi d'anar comentant el desenvolupament del curs i detectar-ne problemes i necessitats. Aquesta comunicació i coordinació és especialment intensa en el marc de les assignatures en què intervenen diversos professors, ja que cal una acurada programació i planificació prèvia i un seguiment proper del desenvolupament de les sessions. Així mateix, es presta especial atenció al professorat que s'incorpora per primera vegada al màster, amb el qual la coordinació manté una reunió individual amb l'objectiu de resoldre dubtes, explicar el funcionament i dinàmica del curs, així com els espais i documents de coordinació i de comunicació entre professors i alumnes.

3.1.5. L'aplicació de les diferents normatives té lloc de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació

Hi ha 5 normatives acadèmiques bàsiques, l'aplicació de les quals s'ha fet de manera adequada i han tingut efectes positius en els resultats de les titulacions.

La Normativa de permanència de la Universitat de Barcelona per a estudiants que cursen graus i màsters va introduir la dosi necessària i justa de tensió docent perquè els estudiants fossin més realistes a l'hora de matricular-se dels crèdits que realment podien cursar i aprovar. Això pot haver contribuït a reduir la taxa d'abandonament i a incrementar les taxes d'èxit, de rendiment i d'eficiència. Cal destacar que l'aplicació de la Normativa de permanència als màsters oficials que s'imparteixen a la Facultat de Dret no ha comportat, fins ara, l'exclusió de cap alumne dels estudis corresponents.

→ [Normativa de permanència de la Universitat de Barcelona per a estudiants que cursen graus i màsters universitaris \(Consell de Govern de 8 de maig de 2012; Consell Social de 26 de juliol de 2012 i reformada pel Consell de Govern de setembre de 2016\)](#)

La Normativa reguladora dels plans docents de les assignatures i de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges de tots els ensenyaments de grau i màster de la Universitat de Barcelona ha afavorit la generalització dels plans docents a totes les assignatures. Per altra banda, la combinació de la normativa de plans docents, i la concreció corresponent a les directrius acadèmiques i docents pel que fa als graus de la Facultat de Dret –que, *de facto*, també és aplicada als màsters– ha conduït a un procés de convergència en la unificació de criteris docents i d'avaluació en una mateixa assignatura, un fet significatiu en una Facultat amb una tradició d'una gran atomització docent. Els plans docents de les assignatures s'actualitzen cada curs i són objecte de valoració i d'ajustaments constants, tant per part dels departaments responsables de les assignatures com també de les comissions de coordinació de màster i de la Comissió Acadèmica, que els valida en última instància.

→ [Normativa reguladora dels plans docents de les assignatures i de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges \(aprovada per Consell de Govern en data 8 de maig de 2012\)](#)

Les **Directrius acadèmiques i docents per als graus de la Facultat de Dret** actuen, de fet, com a normativa d'avaluació i de docència interna de la Facultat, que concreta i adapta la normativa general de plans docents i d'avaluació de la Universitat de Barcelona abans esmentada. Tot i que, com el seu nom indica, és una normativa interna de centre per als graus, en la mesura que concreta i adequa els criteris establerts a la Normativa de la Universitat de Barcelona, moltes de les previsions de les directrius acadèmiques i docents dels graus són també aplicades, per la via de fet, als ensenyaments de màster, en especial pel que fa a la metodologia docent i a l'avaluació.

→ [Directrius acadèmiques i docents per als graus de la Facultat de Dret \(Junta de Facultat de 26 de març de 2009; actualitzat per CAC de 12 de juny de 2014 i darrerament modificat per CAC de 31 de maig de 2016\)](#)

La normativa de TFM (Universitat i Facultat) ha tingut, també, impactes significatius pel que fa a la vertebració del procés d'elaboració, des de l'elecció del tutor i el tema fins a la defensa del treball; l'establiment dels criteris generals de presentació formal dels

treballs escrits; i la determinació dels criteris d'avaluació mitjançant rúbriques per a cada tipologia. En aquest context, en el darrer curs acadèmic s'ha incorporat un nou instrument d'avaluació dels TFM en el marc de la pràctica totalitat dels màsters oficials, les rúbriques, les quals s'han adaptat a les competències i habilitats pròpies de cadascuna de les titulacions. Les rúbriques tenen l'objectiu de facilitar la tasca avaluadora de les comissions, ja que unifiquen els criteris d'avaluació sobre unes bases mínimes, comunes i consensuades. Al desembre de 2017 es va introduir una modificació a la normativa interna de la Facultat que va afectar la composició dels tribunals avaluadors, ja que es va establir que el tutor del TFM no en podia formar part. Es garantia, d'aquesta manera, l'objectivitat i la imparcialitat del procés d'avaluació d'aquests treballs.

- [Normes generals reguladores dels treballs de final de màster universitari de la Universitat de Barcelona \(aprovades per la Comissió Acadèmica del Consell de Govern de 8 de juny de 2011 i per Consell de Govern de 19 de juliol de 2011\)](#)
- [Normativa reguladora dels treballs de final de màster de la Facultat de Dret \(aprovada per CACG de 5 d'abril de 2013; modificacions aprovades per CAC en dates 21 de juliol de 2014 i 14 de desembre de 2017\).](#)

Finalment, les **Normes per al reconeixement i per a la transferència de crèdits en els ensenyaments oficials de màsters universitaris de la Universitat de Barcelona** permeten que la formació i l'experiència prèvia d'un estudiant pugui ser reconeguda en la titulació oficial del màster, ja que aporten la competència per decidir si es donen o no els criteris acadèmics fixats a la pròpia normativa a les comissions de coordinació dels màsters. En termes generals, podem dir que la major part dels reconeixements de crèdits que s'han fet en el marc dels diferents màsters oficials han tingut com a objecte assignatures cursades en altres màsters oficials, tant de la UB com d'altres universitats, o bé en màsters propis de la Facultat de Dret, així com en base a la pràctica professional degudament acreditada.

- [Normes per al reconeixement i per a la transferència de crèdits en els ensenyaments oficials de màster universitari de la Universitat de Barcelona.](#)

Seguiment i valoració de l'estàndard 1

Seguiment de les accions de millora de l'estàndard 1

La majoria d'accions de millora proposades i vinculades a aquest estàndard ja estan acabades. Moltes han estat plantejades com a resultat del seguiment de les titulacions. Com hem assenyalat, alguns màsters han incorporat o substituït assignatures optatives en relació amb la verificació. També el màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia va presentar, anteriorment, una modificació externa per atendre el condicionament de l'estàndard. En el cas del màster de Gestió Pública Avançada, al mes de març es va presentar una modificació externa per presentar una exempció dels complements formatius en els requisits d'accés. Aquesta modificació està presentada i pendent de la resolució per part de l'AQU.

Hi ha diverses accions de millora que tenen l'origen en el procés d'acreditació anterior, i que van ser formulades pel Comitè d'Avaluació Externa (CAE).

Una atén el fet d'incorporar pràctiques obligatòries i seminaris pràctics en el màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional. La coordinació del màster va considerar adient desestimar aquesta recomanació en el procés d'al·legacions de l'informe de la visita externa ([informe d'al·legacions, pàg. 18](#)). Els motius principals per desestimar-la van ser la durada del màster i la procedència dels estudiants.

En el màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis es va recomanar reforçar els coneixements bàsics de dret per a aquells estudiants que eren procedents d'altres formacions. El perfil d'accés dels estudiants ens mostra que en els últims anys gairebé la totalitat dels estudiants provenen d'estudis jurídics, amb la qual cosa no són necessaris uns complements formatius bàsics de dret. L'experiència de la titulació mostra també que a la planificació original del màster (entre 2008 i 2011) s'oferia un Mòdul Previ d'Anivellament que mai no va ser necessari impartir. En canvi, darrerament la procedència dels estudiants és majoritàriament d'altres països, cosa que de vegades ha comportat un desconeixement del dret espanyol i europeu. Per aquest motiu, la coordinació del màster va acordar dedicar les primeres sessions del màster a l'exposició dels elements de dret espanyol i europeu necessaris per al desenvolupament satisfactori de la formació programada, la qual cosa es considera un ajustament tècnic suficient.

I, per últim, cal destacar que la representació d'estudiants s'ha anat incrementant en tots els màsters. En el màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia són els mateixos estudiants els que s'autogestionen, i escullen la seva pròpia representació (una dona en aquest darrer curs 2018-2019)

→ [Seguiment accions de millora de l'estàndard 1](#)

Valoració de l'assoliment de l'estàndard 1

L'estàndard sobre la qualitat del programa formatiu s'assoleix molt adequadament. Per una banda, el perfil de competències del màster és consistent amb el nivell del MECES, i els plans d'estudis són coherents amb el perfil de competències definit per cada màster, tal com va quedar de manifest en la seva verificació i en l'anterior procés d'acreditació.

Per altra banda, el procés de revisió i seguiment dels màsters, dut a terme d'una manera sistemàtica, ha permès identificar i implementar ajustaments tant en els plans d'estudis com en els requisits d'accés dels màsters per tal de millorar-ne el programa formatiu.

Quant a la matrícula d'estudiants, el nombre de places ofertes en els màsters és coherent amb la demanda dels màsters i amb el nombre de matriculats. No obstant això, cal seguir observant la diferència entre el nombre d'estudiants que s'hi preinscriu i el nombre final d'estudiants de nou ingrés matriculats. També el perfil d'estudiants s'adequa als requisits i criteris de selecció establerts en els diferents màsters. En algun cas, com en el màster de Gestió Pública Avançada, quan s'han observat desajustaments amb els criteris s'ha iniciat un procés de modificació externa.

Els mecanismes de coordinació dels màsters es consideren adequats i alhora efectius per al desplegament correcte dels màsters.

També l'aplicació de les normatives es fa de manera adequada i, com hem explicat, l'impacte que tenen sobre les titulacions és positiu.

3.2. Estàndard 2: Pertinència de la informació pública

Durant el curs 2016-2017 es va a dur a terme el procés de renovació de la pàgina web de la Facultat amb el suport del Vicerectorat de Comunicació i Projecció a través de la unitat d'Entorns Web de la UB. L'objectiu principal dels canvis introduïts ha estat incrementar la transparència mitjançant l'actualització dels continguts de la informació, per tal de millorar la difusió i la projecció de l'oferta formativa als diferents grups d'interès de la Facultat, de la Universitat i de la societat.

La responsabilitat en la gestió de la informació pública i la comunicació de la Facultat de Dret recau en el Vicedeganat de Relacions Institucionals, que està al servei de totes les unitats de gestió de la Facultat. L'àrea de comunicació compta amb un tècnic responsable del manteniment diari i periòdic dels diversos espais web i dels altres mitjans de difusió d'informació pública, especialment de xarxes socials. Igualment, disposa de tres persones de suport en mitjans audiovisuals per tal de garantir el registre en suports digitals dels actes de la Facultat.

La Facultat de Dret actualitza i revisa la informació pública de manera sistematitzada seguint el procediment previst en el PEQ 140 sobre informació pública. **La informació de caire institucional** és parcialment mantinguda per la unitat d'Entorns web UB, a fi de garantir que tots els centres de la Universitat de Barcelona presentin una informació homogènia als col·lectius externs.

→ [PEQ 040 "Informació Pública"](#)

La Facultat disposa d'altres mecanismes de difusió i publicació de la informació a part de la web del centre, com són el butlletí, les xarxes socials, els monitors informatius i les guies docents.

3.2.1. La institució publica informació veraç, completa, actualitzada i accessible sobre les característiques de la titulació, i el seu desenvolupament operatiu

El [web de la Facultat de Dret](#) s'estructura en sis categories per tal de facilitar l'accés a la informació. Aquestes categories corresponen als continguts de: la Facultat, Estudis, Recerca, Mobilitat, Institucions i empreses, i els Serveis.

[A través de la pestanya Estudis, la Facultat de Dret publica](#) informació completa i actualitzada de tota l'oferta acadèmica de la Facultat. La informació està diferenciada per ensenyaments de grau, màsters universitaris, titulacions pròpies de postgrau i de doctorat.

- **Informació pública dels màsters universitaris:** El menú dels webs de màster presenta informació exhaustiva sobre el desenvolupament operatiu de cada titulació. La informació se subministra en català, castellà i els aspectes més generals i bàsics de la titulació també en anglès.

- [Web del màster d'Advocacia](#)
- [Web del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)
- [Web del màster de Criminologia, Política Criminal i Sociologia Juridicopenal](#)
- [Web del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)
- [Web del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis](#)

- [Web del màster d'Estudis Jurídics Avançats](#)
- [Web del màster de Gestió Pública Avançada](#)
- [Web del màster de Gestoria Administrativa](#)

La informació pública de tots els màsters presenta la mateixa estructura de continguts:

Presentació	
Objectius i competències	
Accés i admissió	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Perfil i requisits d'accés ▪ Preinscripció ▪ Llista d'admesos
Pla d'estudis	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pla d'estudis ▪ Reconeixement de crèdits ▪ Treball final de màster
Metodologia docent i sistema d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organització i metodologia docent ▪ Sistema d'avaluació
Sortides professionals	
Suport a l'estudi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pla d'acció tutorial ▪ Beques i ajuts ▪ Accions de suport i d'orientació ▪ Mobilitat
Matrícula	
Calendari, horaris, aules i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Calendari acadèmic ▪ Horaris de classe ▪ Avaluació
Plans docents i professorat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plans docents ▪ Professorat
Pràctiques	
Dades de l'ensenyament	
Avisos i notícies	
Dubtes, queixes i suggeriments	

- **Informació pública sobre els ensenyaments de grau:** permet l'accés a les informacions acadèmiques més rellevants, com ara els plans docents de les assignatures, l'avaluació, el treball de final de grau, la matrícula, la relació de professors per assignatura, les dades de l'ensenyament vinculades al sistema de garantia de la qualitat, etc.
[Informació pública sobre els graus](#)
- **Informació pública de l'oferta de postgraus propis:** el web conté informació desagregada per tipologia de cursos: [màsters i postgraus propis](#), i [cursos d'extensió universitària](#).

La [pestanya de la Facultat](#) està adreçada principalment a col·lectius externs i conté informació sobre la Facultat i els seus òrgans de govern, el professorat, els departaments i el sistema de garantia de la qualitat.

L'espai Activitat de la Facultat incorpora notícies d'actualitat i dona informació sobre l'agenda d'activitats, jornades i congressos, cursos, convocatòries, etc. També està destinat a difondre, en reproducció en temps real, *streaming*, i mitjançant repositori, activitats acadèmiques d'especial interès social, així com avisos, notícies i publicacions de recerca.

A la [pestanya Recerca](#) s'hi troba la informació pública relativa als grups de recerca reconeguts, formats per professorat de la Facultat, i les principals xarxes de recerca en què participa la Facultat.

A la [pestanya Mobilitat](#) s'informa de les diferents oportunitats de mobilitat internacional per als estudiants de la Facultat, estudiants visitants, professorat i personal d'administració i serveis.

La [pestanya Institucions i empreses publica](#) la informació sobre les actuacions de la Facultat adreçades a l'orientació i inserció laboral dels estudiants. En aquest espai s'hi troben continguts relacionats amb: pràctiques curriculars i extracurriculars, activitats d'ocupabilitat, i el Fòrum d'Ocupació.

La [pestanya Serveis](#) està destinada a la informació de serveis, com ara aules d'informàtica, Biblioteca, Llibreria, Serveis Lingüístics, lloguer d'espais, etc.

La informació pública del web de la Facultat està disponible en tres idiomes: català, castellà i anglès.

3.2.2. La institució publica informació sobre els resultats acadèmics i de satisfacció

La Facultat de Dret publica els resultats acadèmics i de satisfacció a l'espai específic sobre dades i indicadors en el web de Gestió de Qualitat. L'objectiu de la publicació dels resultats és doble. Per una banda, permet als gestors acadèmics del centre tenir d'una manera ben accessible els indicadors i les dades per dur a terme el seguiment i la revisió dels ensenyaments i, per altra banda, possibilita retre comptes dels resultats a altres grups d'interès i a la societat en general.

La informació sobre els resultats s'estructura en tres apartats diferents: indicadors acadèmics, indicadors de satisfacció i indicadors d'inserció laboral. Els indicadors publicats són aquells requerits tant en els processos de seguiment com d'avaluació externa, fixats per l'AQU a la *Guia per al Seguiment* i a la *Guia per a l'Accreditació de títols oficials*.

Els **indicadors acadèmics** es publiquen a través de [l'Espai VSMA](#). Aquesta aplicació informàtica, impulsada des de l'Agència de Polítiques i Qualitat i amb la col·laboració de totes les unitats de gestió de la UB, recull i publica totes les dades sobre l'evolució de la matrícula, i els indicadors i resultats acadèmics de la titulació. De forma anual, la Facultat també publica la [Memòria acadèmica i indicadors de qualitat](#) en la qual es recullen els principals resultats i indicadors acadèmics.

- [Dades i indicadors](#)
- [Espai VSMA](#)
- [Memòria acadèmica i indicadors de qualitat](#)

Per facilitar l'accés als diferents grups d'interès, també es pot accedir a aquesta informació des l'apartat de dades de l'ensenyament al web de cada titulació. (ex: [Dades de l'ensenyament MAPAI](#)).

En l'apartat **d'indicadors de satisfacció** es publiquen els resultats obtinguts a les enquestes de satisfacció elaborades per la UB. En concret, es publiquen resultats sobre la satisfacció de les assignatures i el professorat, la satisfacció dels graduats, i la satisfacció sobre els serveis, activitats i instal·lacions de la UB. En el cas de la satisfacció

de les assignatures i els docents, els informes publicats són agregats per ensenyament, i és a l'Espai VSMA on es poden visualitzar els resultats diferenciats per assignatures.

→ [Indicadors de satisfacció](#)

En relació amb els resultats d'inserció laboral, la Facultat de Dret publica els resultats de l'enquesta d'inserció laboral de graduats i titulats de màsters elaborada per l'AQU. Des de fa dos cursos, s'ha administrat un qüestionari propi de la Facultat amb el doble objectiu de recollir dades sobre aquells estudis que no figuren encara a les enquestes de l'AQU, i de recollir dades pròpies sobre la inserció.

→ [Indicadors d'inserció laboral](#)

3.2.3. La institució publica el SGIQ en què s'emmarca la titulació i els resultats del seguiment i l'acreditació de la titulació

La Facultat de Dret presenta i difon de manera exhaustiva i agregada la política de qualitat, els processos del SGIQ i els elements que se'n deriven per retre comptes. La informació arriba als òrgans d'avaluació i a la societat en general a través de l'espai específic de [Sistema de Qualitat](#) inclòs dins la informació general sobre la Facultat i accessible des de la pàgina web principal del centre.

La pàgina web de qualitat del centre s'estructura en quatre apartats:

L'apartat del SAIQU, en el qual la Facultat publica la política i els objectius de qualitat, el mapa i els processos de qualitat del centre, i la composició i funcions de la Comissió de Qualitat.

→ [Sistema d'assegurament intern de la qualitat \(SAIQU\)](#)

Un apartat destinat a la publicació de tota la informació generada en els processos d'avaluació del Marc VSMA: verificació, seguiment i acreditació. Es publiquen tant les memòries i autoinformes d'avaluació interna del centre com els informes d'avaluació dels processos externs.

→ [Verificació, seguiment, modificació i acreditació](#)

Cada ensenyament té publicada la memòria de verificació actualitzada, els informes de seguiment desenvolupats i els autoinformes elaborats en el procés d'acreditació. En el mateix espai es fan públics els informes d'avaluació tant de la verificació com de l'acreditació emesos per l'AQU.

→ [Informe pública sobre la verificació i el seguiment](#)

Amb motiu del procés d'acreditació, s'habilita un *minisite* en què es publica tota la informació relativa al procediment: la constitució del CAI, els membres del CAE, el cronograma del procés i l'autoinforme d'acreditació.

→ [Informació pública sobre l'acreditació](#)

Com s'ha exposat anteriorment, la pàgina web de la gestió de la qualitat publica de forma completa i accessible totes les dades i indicadors de les titulacions del centre.

→ [Dades, indicadors i resultats](#)

Seguiment i valoració de l'estàndard 2

Seguiment de les accions de millora de l'estàndard 2

Com es pot observar en la taula resum sobre les accions de millora vinculades a aquest estàndard, la majoria d'accions proposades en aquest període s'han finalitzat. Així doncs, accions proposades com la creació de xarxes socials, la renovació de determinats espais web, i la publicació dels resultats dels programes formatius s'han implementat de manera satisfactòria. Aquestes accions han permès millorar l'accessibilitat al web del centre, així com ampliar la difusió de la informació a través de les xarxes socials.

En l'actualitat s'està treballant en l'actualització dels espais web dels departaments de la Facultat, així com en la publicació del currículum del personal acadèmic no permanent de la Facultat. El percentatge de publicació del currículum del professorat permanent és molt més elevat que el del personal acadèmic no permanent. Les possibles causes d'aquesta diferència serien, per una banda, l'eventualitat contractual d'aquest sector de professorat i, per altra banda, un format de currículum poc adequat a les característiques d'aquest personal acadèmic. En l'actualitat s'està treballant en la creació d'un nou model de currículum més adaptat a les característiques del professorat associat, en què es faci més èmfasi en la seva activitat professional.

Una de les observacions fetes en el procés d'acreditació anterior estava relacionada amb la disponibilitat de la informació en les diferents versions idiomàtiques (català, castellà i anglès). Es recomanava l'ampliació de la informació pública en castellà, sobretot en aquelles titulacions en què la presència d'estudiants de fora de Catalunya és superior. S'ha anat treballant en aquesta direcció i, en l'actualitat, pràcticament tots els continguts de la pàgina web estan disponibles també en castellà i en anglès, a més del català.

→ [Seguiment de les accions de millora de l'estàndard 2](#)

Valoració de l'assoliment de l'estàndard 2

L'estàndard sobre la informació pública s'assoleix en progrés d'excel·lència. La nova estructura del web organitza la informació d'una manera més clara i accessible per a tots els grups d'interès, tant pel que fa a la informació relativa als programes formatius de la Facultat com a la informació sobre la Facultat i les seves principals accions i serveis.

La informació pública sobre el desplegament operatiu dels programes formatius és completa i accessible a tots els grups d'interès. En aquest sentit cal destacar que l'estructura del web de les titulacions segueix les indicacions que l'AQU publica en la *Guia per al seguiment de les titulacions oficials de grau i màsters*, per tal de garantir que tots els continguts estan publicats.

Pel que fa a la informació pública dels resultats, l'Espai VSMA ha millorat considerablement el rendiment de comptes cap a la societat, publicant la sèrie temporal dels indicadors i resultats de totes les titulacions de la Facultat, de forma accessible des de la web de la gestió de la qualitat i des de la web de les titulacions.

També la informació sobre el sistema de garantia interna de la qualitat i els processos associats al marc VSMA és exhaustiva i accessible. Des del web de qualitat hi ha accés a tots els informes derivats dels processos d'avaluació interna i externa, així com també els informes dels resultats de les diferents convocatòries.

3.3. Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat

La Facultat de Dret concep la qualitat dels ensenyaments i les activitats que duu a terme com una acció essencial i prioritària en el desenvolupament dels programes formatius, i per tant és una qüestió estructural del centre. En aquest sentit, la gestió de la qualitat implica directament la Junta de Facultat, el degà i l'equip de govern, els caps d'estudis, els coordinadors de màster, l'Escola de Postgrau, a més de totes les comissions delegades, unitats i serveis administratius de la Facultat. Aquest compromís no és, però, recent.

A finals dels noranta i començaments de la dècada del 2000 es van avaluar, a través de la metodologia emprada per l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, les titulacions de les ja extingides llicenciatures. A partir del curs 2005-2006 la Facultat de Dret inicia un conjunt d'accions encaminades a assegurar la qualitat de la docència dels ensenyaments que imparteix.

El 2009 la Facultat de Dret obté el certificat del Sistema d'Assegurament Intern de la Qualitat Universitària (SAIQU) per l'AQU Catalunya, dins del Programa AUDIT. Des d'aquell moment, els esforços de la Facultat se centren a implantar un sistema d'assegurament intern de la qualitat. Aquesta dedicació s'ha materialitzat en l'adopció d'un seguit de mesures, entre les quals destaquen:

- Per acord de l'equip de govern, l'any 2011 es crea la [Unitat Tècnica de Qualitat SAIQU-Dret](#), que dona suport a tots els processos vinculats al marc VSMA i al disseny, desplegament i seguiment dels procediments d'assegurament de la qualitat de les titulacions i dels programes formatius que les integren.
- La creació d'una [Comissió de Qualitat](#) de la Facultat, per acord de Junta de Facultat de 21 de desembre de 2009, seguint la normativa de la UB. Aquesta Comissió va ser 'reactivada' per acord de la Junta de Facultat de 26 de maig de 2016, per tal d'ajustar-ne la composició a la nova normativa de la Universitat de Barcelona adoptada en el Consell de Govern de 20 d'abril de 2015 (acord 025/2015)
- La redacció i l'aprovació del text [La Política i els objectius per a l'assegurament de la qualitat de la Facultat de Dret](#), aprovat en Junta de Facultat el 12 de novembre de 2014.
- D'acord amb la certificació del SAIQU emesa per l'AQU l'any 2009, la Facultat disposa d'un [mapa de tots els processos de gestió](#) relacionats amb cadascuna de les directrius del programa AUDIT, en què es presenten els procediments específics de qualitat del centre (PEQ).
- El rendiment de comptes i la transparència a partir de la publicació dels [resultats i indicadors de les titulacions](#), i de les memòries acadèmiques i de centre. Des de la Facultat de Dret es difon a tota la comunitat universitària tota la informació generada en els processos VSMA, ja sigui a través del web com a través d'altres canals de difusió.
- Aprovació i aplicació d'una [Normativa academicodocent de la Facultat](#), que regula aspectes fonamentals de les titulacions.

3.3.1. El SGIQ implementat té processos que garanteixen el disseny, l'aprovació, el seguiment i l'acreditació de les titulacions

El Sistema de Garantia Interna de la Qualitat de la Facultat de Dret disposa del procediment [PEQ 020 «Gestió dels programes formatius en el marc de verificació, seguiment, modificació i acreditació \(VSMA\)»](#) que regula el disseny, l'aprovació, el seguiment i l'acreditació de les titulacions del centre. El procediment detalla, d'una manera exhaustiva i precisa, les accions, els agents implicats i els terminis que s'han de seguir en els diferents processos.

En l'actualitat, la Facultat es troba en un procés de revisió i actualització dels processos que configuren el SGIQ del centre. Aquest procés ha evidenciat la necessitat d'ajustar el PEQ 020 no només a les directrius i requeriments normatius sinó també amb l'objectiu d'abreujar el procés per fer-lo més àgil i entenedor. En aquest sentit, també es replanteja fer un procés per a cada una de les etapes del marc VSMA (verificació, seguiment i modificació, i acreditació).

És important destacar la transparència amb la qual es duen a terme els processos de verificació, seguiment, modificació i acreditació de les titulacions oficials de la Facultat. Tots estan sotmesos a un procés d'informació pública per tal de donar-los a conèixer a tots els grups d'interès de la Facultat (PDI, PAS i estudiants), així com als agents externs que poden tenir vinculacions amb l'àmbit de la titulació. Tot i l'esforç per difondre tots aquests processos als diferents grups d'interès, es comprova en moltes ocasions un poc coneixement del SGIQ del centre per part d'aquests grups, i per tant la seva implicació és menor de la desitjada. Per aquesta raó el curs 2017-2018 es crea, en el butlletí de la Facultat, un apartat específic per a la difusió dels processos i informacions derivades del SGIQ a tota la comunitat universitària.

La Junta de Facultat, la Comissió Acadèmica del Centre (Comissió delegada de la Junta de Facultat) o la Comissió de Qualitat són els òrgans responsables d'aprovar els documents relatius a aquells processos del VSMA que li pertocin segons les directrius establertes en el PEQ 020 del SGIQ de la Facultat.

Els informes derivats dels processos del VSMA, un cop aprovats, es publiquen al web del Sistema de la Qualitat del Centre. En aquest espai també hi ha un apartat específic destinat a l'acreditació, en el qual es publica tota la informació requerida en el procés d'acreditació (membres del CAI i del CAE, autoinforme, i programa de la visita) així com els informes d'acreditació emesos per l'AQU de les titulacions un cop acreditades. Per tal de fer més visible i accessible la informació de l'actual procés d'acreditació s'ha activat un bàner específic que redirigeix directament a la informació pública sobre el procés i en què es pot descarregar l'autoinforme.

- [PEQ 020 «Gestió dels programes formatius en el marc de verificació, seguiment, modificació i acreditació \(VSMA\)»](#)
- [Memòries de verificació i informes de seguiment de grau i màster](#)
- [Informació pública sobre el procés d'acreditació](#)

3.3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i de resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial dels resultats acadèmics i de la satisfacció dels grups d'interès

El Sistema de Garantia de la Qualitat del centre estableix en el procediment PEQ 130 sobre «Resultats acadèmics» el procediment per a la recollida, anàlisi i publicació dels resultats dels programes formatius. Per altra banda, cadascun dels processos del SAIQU del centre especifiquen les dades, els indicadors i les evidències que es recolliran i analitzaran per tal de fer el seguiment i la revisió de les titulacions.

→ [PEQ 130 «Anàlisi de resultats»](#)

L'Espai VSMA és una eina impulsada per l'Agència de Polítiques i Qualitat de la UB que recull de manera sistematitzada i calendaritzada totes les dades i resultats rellevants per al seguiment i la gestió eficaç de les titulacions. La implantació d'aquesta eina ha facilitat l'anàlisi de la informació per part dels gestors acadèmics i alhora ha agilitzat la informació pública sobre els resultats, i consegüentment el retiment de comptes cap a la societat. L'Espai VSMA aporta al centre un quadre d'indicadors amb informació completa sobre la seva evolució temporal.

→ [Espai VSMA](#)

El quadre d'indicadors és públic i accessible des de la pàgina web del Sistema de Qualitat del centre i des dels webs de cadascuna de les titulacions. La implantació d'aquesta eina implica un reajustament del procés PEQ 130 sobre resultats, que està inclòs en el procés de revisió que s'està duent a terme en l'actualitat.

Conscients de la importància dels indicadors i dels resultats com a mecanisme per poder avaluar el seguiment i la qualitat de les titulacions de la Facultat, el centre sempre ha fet un gran esforç per a la recollida i l'anàlisi d'indicadors i resultats. Des de la implantació dels graus, el curs acadèmic 2009-2010, la Facultat elabora i publica en obert anualment una memòria acadèmica i d'indicadors de qualitat, en la qual es recullen i analitzen indicadors sobre el perfil d'accés i els resultats tant dels graus com dels màsters.

→ [Memòries acadèmiques i d'indicadors](#)

Pel que fa als resultats de la satisfacció dels grups d'interès, la Universitat de Barcelona disposa d'un sistema estandarditzat d'enquestes. Els centres de la UB poden recollir informació dels grups d'interès a través d'un sistema de 4 enquestes que proporciona dades de satisfacció dels estudiants i dels graduats amb periodicitat anual, i també a través de les 2 enquestes organitzades per l'AQU sobre la inserció laboral. La taula següent descriu de manera sintetitzada la temporalització, la periodicitat i el col·lectiu a què s'adrecen les enquestes de satisfacció.

Taula E3.1 Relació dels instruments de recollida de satisfacció de què disposa el centre

ENQUESTA	ADREÇAT	MOMENT	FORMAT	PERIODICITAT	INICI	ACCÉS ALS RESULTATS
Enquesta als estudiants sobre assignatures i professorat de graus i màsters universitaris	Estudiants	Al final del semestre	En línia	Semestral	2009	Graus Màsters
Enquesta d'opinió al professorat sobre els programes formatius de graus i màsters universitaris	Professors	Setembre- Novembre	En línia	Annual	2015	Espai VSMA Taula E66
Enquesta als estudiants sobre serveis, instal·lacions i activitats	Estudiants	Durant el semestre	En línia	Annual	2011	Satisfacció serveis i instal·lacions
Enquesta de satisfacció de graduats	Titulats de grau	Setembre- Novembre	En línia	Annual	2013	Resultats de satisfacció
Enquesta d'inserció laboral (AQU)	Titulats de grau, màster i doctorat	Al cap de tres anys	Per telèfon	Cada 3 anys	2001	Enllaç AQU
Enquesta estudi ocupadors (AQU)	Empreses i institucions	Puntual	Per telèfon	Puntual	2014	Enllaç AQU
Enquesta d'inserció laboral màsters	Estudiants	Novembre	En línia	Biennal	2016 Prova pilot	Enquesta

Elaboració: APQUB i Facultat de Dret

Els resultats d'aquestes enquestes són publicats al web de Gestió de Qualitat. Els informes agregats de satisfacció amb l'assignatura i amb el professorat que són publicats inclouen informació sobre el nombre de respostes, distribució de les freqüències de les diferents respostes, i mitjanes per al conjunt de l'ensenyament. Cal assenyalar que el nombre de respostes ha disminuït considerablement en els últims anys. Això preocupa els diferents òrgans de govern de la Universitat i del centre, tal com s'ha anat reflectint en els diferents informes de seguiment. Finalment, la Universitat de Barcelona ha decidit implantar un sistema en línia susceptible de ser aplicat amb l'ús de tauletes o de dispositius mòbils. Aquests canvis, que haurien de fomentar i incrementar la participació i el nombre de respostes dels estudiants, han estat incorporats en el PEQ 130.

La Facultat també disposa d'un sistema per recollir les queixes i els suggeriments dels agents implicats en els programes formatius, que queda descrit en el PEQ 100 sobre «La gestió de les queixes, reclamacions i suggeriments». Actualment, aquest PEQ es troba en procés d'anàlisi i revisió amb l'objectiu de poder fer més àgil el circuit d'entrada i de derivació de les queixes i de les respostes donades.

→ [PEQ 100 «La gestió de les queixes, reclamacions i suggeriments»](#)

Per tal de poder disposar de dades més concretes sobre la inserció laboral dels màsters de la Facultat, s'ha posat en marxa, de forma pilot, una breu enquesta en línia sobre la inserció laboral dels estudiants del màster titulats.

→ [Qüestionari d'inserció laboral del màster](#)

En la actualitat s'està treballant, des del Vicedeganat d'Afers Acadèmics i el SAIQU, en l'elaboració d'una enquesta de satisfacció per tal de valorar els TFG i TFM.

3.3.3. El SGIQ implementat es revisa periòdicament i genera un pla de millora que s'utilitza per millorar-lo contínuament

El SGIQ del centre segueix el PEQ 011 «Revisió del sistema d'assegurament intern de la qualitat» per a la revisió periòdica del SGIQ, en el qual es descriuen els procediments a través dels quals es revisa el funcionament del SGIQ per tal de garantir-ne la qualitat.

Com hem dit anteriorment, el centre es troba enmig d'un procés de revisió exhaustiu del SGIQ, que s'ha iniciat precisament amb la revisió i adaptació del PEQ 011, ja que és el procés que guiarà la revisió de tot el sistema. En l'actualitat s'està treballant en una nova proposta de PEQ 011, tot i que encara no ha estat aprovada per la Comissió de Qualitat.

- [PEQ 011 «Revisió del sistema d'assegurament intern de la qualitat»](#)
- [Nova proposta de PEQ 011 \[pendent d'aprovació\]](#)

El principal canvi en el nou procés és la designació de la Comissió de Qualitat com l'òrgan responsable de coordinar la revisió SGIQ. Des de la Comissió s'estableix el calendari de revisió i els agents responsables de la revisió de cadascun dels processos que configuren el SGIQ. La Unitat de Qualitat del Centre elabora un primer informe en què s'identifiquen les possibles desviacions detectades pels agents responsables de cadascun dels PEQ i proposa les accions correctives o de millora, que seran discutides i aprovades per la Comissió de Qualitat. Finalment la Comissió eleva l'informe de revisió del SGIQ a la Junta de Facultat perquè sigui aprovat.

El centre disposa d'un informe de revisió del SGIQ d'un procés anterior a l'actual (2016), però tant les necessitats del centre com els nous requeriments normatius han impulsat la decisió de revisar de nou el SGIQ amb més profunditat. Com a evidències presentem l'informe de revisió de 2016 i el primer esborrany d'informe de l'actual procés.

- [Informes de revisió del SGIQ](#)

El Sistema de Garantia Interna de la Qualitat de la Facultat genera un pla de millora, en el qual es recullen, de manera estructurada i sistematitzada, les accions de millora proposades en els informes de seguiment, els autoinformes d'acreditació, els informes de revisió del SAIQU, així com les accions recomanades per les comissions externes d'avaluació i d'acreditació.

El pla de millora identifica, per a cada acció de millora, els objectius de l'acció, l'origen de la proposta, l'abast de la proposta, el PEQ i estàndard vinculat a l'acció, el responsable del seguiment i compliment de l'acció, la prioritat, i el termini per a la finalització. També el pla de millora indica si l'acció implica un procés de modificació externa de la titulació, i si l'acció està vinculada al condicionament d'algun estàndard d'acreditació.

La Unitat de Qualitat de la Facultat de Dret vetlla pel seguiment del compliment de les accions del pla de millora. Durant aquest curs s'han iniciat unes reunions monogràfiques de qualitat amb els caps d'estudis, algunes de les quals van ser dedicades al seguiment de les accions vigents i a la proposta de noves. En altres ocasions les reunions de seguiment s'han fet individualment amb el responsable de l'acció.

- [Reunions de qualitat amb caps d'estudis per al seguiment del PAM](#)

El pla d'acció de millora s'aprova per Comissió Acadèmica. En aquells cursos en què per calendari no s'ha redactat un informe de seguiment, igualment es presenta un pla de millora resultat del seguiment de les titulacions. En la Comissió Acadèmica del 13 de desembre de 2018 es va aprovar l'actualització del pla de millora vigent, i les noves propostes d'accions resultat del seguiment de les titulacions.

→ [Pla d'acció de millores de la Facultat](#)

Seguiment i valoració de l'estàndard 3

Seguiment de les accions de millora de l'estàndard 3

En l'actualitat només hi ha dues propostes del pla de millora vinculades amb aquest estàndard, però encara no s'han donat per acabades del tot i s'hi està treballant.

Una de les accions és la redacció d'un manual de qualitat. Els SGIQ del centre disposa de tots els elements i informació que componen un manual de qualitat (organigrama de centre, política i objectius de qualitat, processos, pla de millora, quadre d'indicadors, etc.), i per tant només cal estructurar-los i presentar-los en format de manual. L'Agència de Polítiques i de Qualitat de la UB està treballant en un model de manual de qualitat que sigui uniforme per a totes les facultats de la institució. En aquests moments, la Facultat està treballant en la informació per tal d'adaptar-la al format i estructura que finalment la UB aprovi.

L'altra acció és la revisió del PEQ 100 sobre queixes i suggeriments, que ja està prevista en el cronograma de revisió de processos del SGIQ per a aquest curs.

→ [Seguiment accions de millora de l'estàndard 3](#)

Valoració de l'assoliment de l'estàndard 3

La Facultat de Dret ha consolidat la implantació i el desplegament del sistema de garantia intern de la qualitat. Els processos del SGIQ de la Facultat són eficaços per revisar els programes formatius, i identificar-hi aquelles debilitats i fortaleces per tal de proposar accions correctives o de millora. El quadre d'indicadors és clar i accessible a tots els grups d'interès i facilita el seguiment de les titulacions. De la mateixa manera, el SGIQ disposa de processos que gestionen de manera eficaç el disseny, el seguiment, i l'acreditació de les titulacions dins del Marc VSMA. D'altra banda, el pla de millora generat es consolida com un instrument operatiu que permet fer un seguiment de les accions de millora proposades i valorar els resultats de la seva implantació. Per consegüent, el centre considera que assoleix molt satisfactòriament aquest estàndard.

3.4. Estàndard 4: Adequació del professorat

Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional

3.4.1. El professorat compleix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional

El professorat del màster presenta un alt nivell formatiu, amb currículums excel·lents en molts casos. Les dades dels quadres són prou significatives, però farem menció d'alguns

aspectes rellevants. En primer lloc, cal destacar que en el curs 2018-2019, 21 professors d'un total de 23 tenen el títol de doctor.

- [Professorat màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional: assignació de professorat, categoria i departament.](#)
- [Informació pública del professorat del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)

El professorat és essencialment permanent, repartit en diferents categories des de catedràtics a investigadors postdoctorals. Aquesta distribució combina experiència i renovació (maduresa i joventut), direcció de projectes i noves perspectives. Una lectura del quadre dels projectes de recerca posa de manifest l'alt nivell investigador del grup implicat en la docència (vegeu taula [E4.4](#)).

Taula E4.1: Professorat segons categoria i segons doctorat del professorat del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional. Curs 2017-2018 i curs 2018-2019

Curs 2017-2018								
Categoria	PDI	%PDI	doctors	% doctors	TC	%TC	acreditat	% acreditat
Catedràtic d'universitat	3	16,67 %	3	100 %	3	100 %	3	100 %
Professor titular d'universitat	1	5,56 %	1	100 %	1	100 %	1	100 %
Professor agregat	5	27,78 %	5	100 %	5	100 %	5	100 %
Professor titular d'escola universitària	1	5,56 %	1	100 %	1	100 %	1	100 %
Professor lector	3	16,67%	3	100 %	3	100 %	3	100 %
Professor associat o associat mèdic	3	16,67 %	1	33,33 %	0	0 %	0	0 %
Investigador	2	11,11 %	1	50 %	2	100 %	0	0 %
TOTAL	18	100 %	15	83,33 %	15	83,33 %	13	72,22 %

Font: Gabinet Tècnic del rectorat

Curs 2018-2019								
Categoria	PDI	%PDI	doctors	%doctors	TC	%TC	acreditat	%acreditat
Catedràtic d'universitat	4	17,39	4	100,00	4	100,00	4	100,00
Professor titular d'universitat	2	8,70	2	100,00	2	100,00	2	100,00
Professor agregat	6	26,09	6	100,00	6	100,00	6	100,00
Professor lector	3	13,04	3	100,00	3	100,00	3	100,00
Professor associat o associat mèdic	5	21,74	3	60,00	0	0,00	0	0,00
Investigador Ramon y Cajal	1	4,35	1	100,00	1	100,00	0	0,00
Investigador postdoc	1	4,35	1	100,00	1	100,00	0	0,00
Personal extern	1	4,35	1	100,00	0	0,00	0	0,00
TOTAL	23	100,00	21,00	91,30	17,00	73,91	15,00	65,22

Font: Facultat de Dret i Gabinet Tècnic del Rectorat

Taula E4.2: Hores impartides de docència segons categoria del professorat i doctorat del professorat del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional. Curs 2017-2018 i curs 2018-2019

Curs 2017-2018								
Categoria	PDI	%PDI	doctors	%doctors	TC	%TC	acreditat	%acreditat
Catedràtic d'universitat	171	21,54 %	171	100 %	171	100 %	171	100 %
Professor titular d'universitat	57	7,18 %	57	100 %	57	100 %	57	100 %
Professor agregat	198	24,94 %	198	100 %	198	100 %	198	100 %
Professor titular d'escola universitària	25	3,15 %	25	100 %	25	100 %	25	100 %
Professor lector	186	23,43 %	186	100 %	186	100 %	186	100 %
Professor associat o associat mèdic	75	9,45 %	25	33,33 %	0	0 %	0	0 %
Investigador	82	10,33 %	25	30,49 %	82	100 %	0	0 %
TOTAL	794	100 %	687	86,52 %	719	90,55 %	637	80,23 %

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat

Curs 2018-2019								
Categoria	PDI	%PDI	doctors	%doctors	TC	%TC	acreditat	%acreditat
Catedràtic d'universitat	188	21,03	188	100,00 %	188	100,00	188	100,00 %
Professor titular d'universitat	32	3,58	32	100,00 %	32	100,00	32	100,00 %
Professor agregat	259	28,97	259	100,00 %	259	100,00	259	100,00 %
Professor lector	144	16,11	144	100,00 %	144	100,00	144	100,00 %
Professor associat o associat mèdic	157	17,56	107	100,00 %	0	0,00	0	0,00 %
Investigador Ramon y Cajal	73	8,17	73	100,00 %	73	100,00	0	0,00 %
Investigador postdoc	16	1,79	16	100,00 %	16	100,00	0	0,00 %
Personal extern	25	2,80	0	0,00 %	0	0,00	0	0,00 %
TOTAL	894	100,00	819,00	91,61 %	712,00	79,64	623,00	69,69 %

Font: Facultat de Dret i Gabinet Tècnic del Rectorat

Els professors associats o externs –molts d'ells doctors– ho són per la seva experiència professional: participació en la creació d'un observatori de govern local, avaluació de polítiques públiques o responsables de comunicació tecnològica en organismes oficials, entre d'altres àmbits. Aquesta activitat professional està directament lligada a l'assignatura que imparteixen, tal com es pot veure en el títol de les matèries, de manera que la docència s'articula amb un bon coneixement pràctic.

Tot el professorat del màster (excepte els associats) estan acreditats per l'AQU o l'ANECA. Entre tots sumen 35 sexennis de recerca i 25 quinquennis de docència, i si aquesta xifra es desglossa per edats i posició se'n veuria l'adequació a les exigències universitàries en aquest aspecte. S'ha anat produint una millora any rere any d'aquests indicadors avaluats externament. Una anàlisi més detallada és impossible sense veure cas per cas però, en conjunt, aquestes dades formals –referides exclusivament als professors permanents– demostren una alta implicació docent i investigadora, que ha tingut el reconeixement de les agències avaluadores.

Taula E4.3: Percentatge d'hores impartides de docència segons trams del professorat del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional

Curs	trams de recerca			trams de docència		
	sense	tram no viu	tram viu	sense	tram no viu	tram viu
2014 - 2015	36,22 %	18,30 %	45,49 %	51,00 %	16,29 %	32,71 %
2015 - 2016	31,96 %	26,83 %	41,21 %	36,30 %	60,84 %	2,85 %
2016 - 2017	17,98 %	13,86 %	68,16 %	22,68 %	12,03 %	65,29 %
2017 - 2018	22,92 %	24,69 %	52,39 %	26,95 %	14,36 %	58,69 %

* Aquesta taula recull informació per a tot el cos docent de la formació, incloent-hi associats i externs, i no només dels professors que poden optar a aquests complements.

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat

Una altra manifestació en són els projectes de recerca. El quadre ho explica en detall i aquí només esmentarem la participació en grups d'investigació consolidats (AGAUR), projectes competitius d'àmbit estatal o català, participació en investigacions internacionals, ICREA, investigadors Ricardo de la Cierva, finançament Recercaixa, etc. Realment és difícil fer un resum i no dir simplement que hi ha una recerca molt sòlida darrere del professorat implicat en el màster.

→ Taula E4.4: Projectes i grups de recerca vigents del professorat del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional

Com a conseqüència de totes les dades exposades, cap matèria del màster té un professor que no presenti un currículum de qualitat en alguns o molts aspectes. Aquesta afirmació,

que a qui redacta aquesta nota li sembla indiscutible, és el resultat d'un procés d'assignació amb algunes peculiaritats que mereixen ser explicades.

La raó fonamental és que el màster es basa essencialment en una sola àrea –ciència política i de l'Administració– si bé altres àrees també hi participen. Per a l'àrea de ciència política i de l'Administració de la UB aquest màster és prioritari, per la seva articulació directa amb el grau. Això fa que l'encàrrec docent no sigui un més dels que les àrees poden rebre, sinó el primer que s'ha d'atendre. Un bon diàleg entre el coordinador del màster (amb una certa experiència sobre l'àrea) i el coordinador de l'àrea permet buscar sempre el professor més adequat i no un més que podria fer hores en un lloc o en un altre. Cal dir que la participació d'altres àrees també es fa buscant una implicació personalitzada, més que un mer encàrrec docent burocràtic, i que sempre s'ha trobat una resposta positiva.

Aquest factor d'una personalització molt elevada dels encàrrecs es manifesta en tots els àmbits; així, per exemple, els professors responsables de les assignatures avaluades han estat proposats directament pel coordinador del màster (que a més inicialment havia impartit una d'aquestes assignatures).

La tutorització dels TFM també es fa buscant el professor més idoni. Un professor (el mateix des de fa molts anys), designat pel coordinador del màster s'entrevista una o més vegades amb els estudiants, per definir-los el treball i assignar-los el tutor adequat. D'aquesta manera el procés no és ni rutinari ni burocràtic, sinó que es tenen en compte les necessitats dels estudiants i les capacitats dels tutors.

En resum, el professorat és adequat al programa formatiu.

3.4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants

La UB disposa d'una plantilla molt extensa i variada que a partir de l'àrea de ciència política i de l'Administració i altres d'afins com dret constitucional, sociologia, econometria, etc. poden cobrir amb escreix les necessitats docents del màster. En concret, això es pot visualitzar en la ràtio alumnes/professors. El nombre d'estudiants matriculats supera lleugerament els 20 inscrits i entre 18 i 23 professors estan implicats en la docència. Això significa que, pràcticament, correspon un professor per alumne. És una xifra extraordinària que fa veure l'esforç que destina la Universitat a aquest màster (incidentalment voldríem fer esment que els òrgans rectors de la UB acaben d'aprovar una ampliació del nombre de possibles matriculats atenent el creixement de la demanda i el potencial del màster).

Per tant, no hi ha dubte que el professorat és suficient per a les assignatures que s'imparteixen. En abstracte, quasi un professor per alumne; en concret, un professor per assignatura i assignatures obligatòries amb 25 alumnes, i optatives amb entre 10 i 15 alumnes. Per altra banda, tal com hem dit abans, la immensa majoria dels professors tenen dedicació permanent.

Pel que fa als TFM, es pot dir que tots els professors d'assignatures del màster han participat en la tutorització de treballs, i també professors que no hi fan classes. S'ha

explicat abans el procés d'assignació dels tutors. Cal dir ara que les xifres varien segons els anys (peticions dels estudiants, etc.) però que es procura que un mateix professor no tutoritzi més de dos o tres treballs, tot i que de vegades per diverses circumstàncies, entre les quals destaquen respectar la preferència de l'estudiant, un professor es pot encarregar de tutoritzar més de dos o tres treballs. Mai cap estudiant s'ha quedat sense tutor.

→ [Taula E4.5: Tutors del TFM del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional. Curs 2017-2018](#)

Com a conseqüència del perfil dels professors explicat pels seus currículums i les dades acabades d'exposar creiem que la valoració dels estudiants és alta. Si bé les enquestes no són contestades per tots els estudiants, la mitjana de satisfacció amb el professorat és d'un 8,12, nota que segurament és millorable però ja des d'un alt nivell assolit (així, per exemple, el proper curs no s'impartirà l'assignatura que ha tingut un índex de satisfacció global més baix, Institucions Supranacionals i Polítiques Públiques). El desglossament segons assignatures es pot veure en el quadre; només direm que la mitjana no és merament estadística; és a dir, que no hi ha grans diferències entre les matèries.

→ [Taula E4.6: Satisfacció dels estudiants del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional curs 2017-2018](#)

Taula E4.7: Satisfacció dels estudiants del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional. Resultats agregats de la titulació

	Participació	2017-2018
Satisfacció amb les assignatures	49,47 %	7,90
Satisfacció amb el professorat	47,64 %	8,12

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat de la UB. Valoració sobre 10

Taula E4.8: Relació estudiants ETC per PDI ETC (equivalent a temps complet)

	2013 - 14	2014 - 15	2015 - 16	2016 - 17	2017 - 18
Estudiants ETC / PDI ETC	-	5,41	5,41	5,91	6,53

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat- Planificació Academicodocent UB

Per últim, en aquest apartat de suficiència del professorat voldríem assenyalar –en consonància amb les accions de millora– que per al curs vinent està plantejada la incorporació d'un professor amb experiència professional en el camp de la consultoria política, amb la qual cosa el cos docent millorarà.

Del professorat responsable de les assignatures seleccionades se'n destaca l'experiència investigadora, tal com ho evidencia el nombre de publicacions i la pertinença a grups i projectes de recerca. L'assignatura de Teories i Escoles Politològiques està impartida per un professor agregat de la Universitat de Barcelona, i l'assignatura d'Anàlisi Electoral és impartida per un professor investigador del programa Ramon y Cajal.

→ [Taula E4.9: Característiques de les assignatures seleccionades del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)

→ [Currículum del professorat de les assignatures seleccionades](#)

Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia

3.4.1 El professorat compleix els requisits de nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional

Les diferents taules presentades mostren diverses dades significatives i evidencien, al mateix temps, l'adequada qualificació i solvència del professorat que imparteix docència en el màster. Un professorat que barreja gairebé a parts iguals la profunditat investigadora amb l'experiència pràctica. Els primers són els encarregats d'aportar la vessant teóricoconceptual, mentre que els segons aporten a l'estudiant l'impagable coneixement de qui està exercint en el dia a dia allò que explica i, a més, pel seu nivell formatiu –la majoria del professorat és associat i també hi ha l'aportat per l'ISPC que, com ja s'ha assenyalat hi col·labora–, ja que tots són doctors i amb un gran rigor acadèmic.

- [Professorat del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia: assignació de professorat, categoria i departament.](#)
- [Informació pública dels currículums del professorat del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

Durant el curs 2017-2018, així com en el 2018-2019, es comprova que hi ha un equilibri perfecte entre professorat permanent i especialistes professionals (professors contractats externs). Així, en el curs 2017-2018 els professors permanents suposen el 47,36 % del professorat del màster i n'assumeixen el 54,49 % de la docència. El professorat contractat extern suposava el 36 % del cos docent i afrontaven el 24 % de la docència¹. En el curs 2018-2019 les correlacions són: professorat permanent 34 % del total, i amb el 37 % de les hores de docència; i professors contractats –associats i professorat contractat pel ISPC són el 63% del professorat i imparteixen el 50 % de la docència.

Taula E4.10: Professorat segons categoria i segons doctorat del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Curs 2017-2018 i curs 2018-2019

Curs 2017-2018								
Categoria	PDI	% PDI	doctors	% doctors	TC	% TC	acreditat	% acreditat
Catedràtic d'universitat	1	5,26%	1	100%	1	100%	1	100%
Professor titular d'universitat	4	21,05%	4	100%	4	100%	4	100%
Professor agregat	3	15,79%	3	100%	3	100%	3	100%
Professor titular d'escola universitària	1	5,26%	0	0%	1	100%	1	100%
Professor lector	1	5,26%	1	100%	1	100%	1	100%
Professor associat o associat mèdic	6	31,58%	0	0%	0	0%	0	0%
Investigador	2	10,53%	1	50%	2	100%	0	0%
No disponible	1	5,26%	0	0%	0	0%	0	0%
TOTAL	19	100%	10	52,63%	12	63,16%	10	52,63%

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat

Curs 2018-2019

¹ Una de les raons que justifiquen la diferència entre les dades del curs 2017-2018 i 2018-2019, en relació amb el percentatge de professors permanents i no permanents, és la procedència de la informació a través de la qual es calculen aquestes dades. Moltes vegades el professorat extern no està introduït en les aplicacions informàtiques que la UB utilitza per extreure'n les dades. En canvi, en la recollida i anàlisi de dades del curs 2018-2019 sí que hem tingut en compte aquesta tipologia de professorat.

Categoria	PDI	%PDI	doctors	%doctors	TC	%TC	acreditat	%acreditat
Catedràtic d'universitat	1	4,55	1	100,00	1	100,00	1	100,00
Professor titular d'universitat	4	18,18	4	100,00	4	100,00	4	100,00
Professor agregat	2	9,09	2	100,00	2	100,00	2	100,00
Professor lector	1	4,55	1	100,00	1	100,00	1	100,00
Professor associat o associat mèdic	8	36,36	1	12,50	0	0,00	0	0,00
Professor extern	6	27,27	2	33,33	0	0,00	0	0,00
TOTAL	22	100,00	11	50,00	8	36,36	8	36,36

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat i Facultat de Dret

Taula E4.11: Hores impartides de docència segons categoria del professorat i doctorat del professorat del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Curs 2017-2018 i curs 2018-2019.

Curs 2017-2018								
Categoria	PDI	%PDI	doctors	%doctors	TC	%TC	acreditat	%acreditat
Catedràtic d'universitat	4	1,00 %	4	100 %	4	100 %	4	100 %
Professor titular d'universitat	123	30,60 %	123	100 %	123	100 %	123	100 %
Professor agregat	42	10,45 %	42	100 %	42	100 %	42	100 %
Professor titular d'escola universitària	50	12,44 %	0	0 %	50	100 %	50	100 %
Professor lector	52	12,94 %	52	100 %	52	100 %	52	100 %
Professor associat o associat mèdic	72	17,91 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Investigador	34	8,46 %	30	88,24 %	34	100 %	0	0 %
No disponible	25	6,22 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %
TOTAL	402	100%	251	62,44 %	305	75,87 %	271	67,41 %

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat

Curs 2018-2019								
Categoria	PDI	%PDI	doctors	%doctors	TC	%TC	acreditat	%acreditat
Catedràtic d'universitat	4	0,57	4	100,00	4	100,00	4	100,00
Professor titular d'universitat	215	30,45	215	100,00	215	100,00	215	100,00
Professor agregat	42	5,95	42	100,00	42	100,00	42	100,00
Professor lector	79	11,19	79	100,00	79	100,00	79	100,00
Professor associat o associat mèdic	141	19,97	25	17,73	0	0,00	0	0,00
Professor extern	225	31,87	85	37,78	0	0,00	0	0,00
TOTAL	706	100,00	450	63,74	340	48,16	340	48,16

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat i Facultat de Dret

La qualitat del professorat permanent queda constatada pel nombre de sexennis d'investigació que tenen reconeguts: pràcticament tots els catedràtics, titulars d'universitat i agregats que imparteixen docència en el màster tenen, a més, els sexennis vius. Són integrants, igualment, de grups de recerca reconeguts per la Generalitat o exerceixen l'activitat investigadora en el marc de projectes d'investigació competitiu finançats per la Unió Europea, per l'Estat espanyol, per la comunitat autònoma o per entitats privades. Dels més de 50 projectes d'investigació presentats pels docents del màster, en 8 casos els docents n'exerceixen la tasca d'investigador principal, dos dels quals de la UE.

Taula E4.12: Percentatge d'hores impartides de docència segons trams del professorat del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia

Curs	trams de recerca			trams de docència		
	sense	tram no viu	tram viu	sense	tram no viu	tram viu
2014 - 2015	27,36 %	37,16 %	35,47 %	21,62 %	13,18 %	65,20 %
2015 - 2016	41,46 %	32,93 %	25,61 %	26,83 %	63,01 %	10,16 %
2016 - 2017	30,54 %	23,49 %	45,97 %	18,46 %	9,73 %	71,81 %
2017-20018	57,96 %	7,21 %	34,83 %	46,02 %	12,94 %	41,04 %

* Aquesta taula recull informació per a tot el cos docent de la formació, incloent-hi associats i externs, i no només dels professors que poden optar a aquests complements.

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat

- [Taula E4.13: Projectes de recerca del professorat del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia \(2019-2020\)](#)
- [Taula E4.14: Pertinença a grups de recerca del professorat del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

El professorat associat que imparteix docència en el màster, així com els docents que són aportats i contractats per l'ISPC, tenen, tots ells, la característica de ser professionals de reconegut prestigi en l'àmbit de la seguretat, i que participen en els estudis només pel fet de traslladar als alumnes, des del rigor acadèmic, la profunditat de la seva experiència. Cal destacar, en aquesta seu, la col·laboració de l'ISPC en aquests estudis, perquè facilita enormement la contractació d'un determinat perfil de docent a què resultaria difícilíssim accedir, i perquè suposa un exemple pràctic de les bondats de la col·laboració interadministrativa.

- [Taula E4.15: Desenvolupament professional professorat extern del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

També s'ha d'assenyalar que l'assignació de tutors per al TFM és un procés en el qual preval la temàtica: és l'objecte d'estudi el que determina el tutor. Si bé aquesta prevalença ha redundat en benefici del tema escollit, de vegades, quan l'opció de l'estudiant el porta a escollir com a tutor un professor contractat extern, s'ha detectat que ha perjudicat el necessari rigor metodològic exigible a un treball final de màster. Cal destacar que en el curs 2017-2018, la coordinació del TFM ha procurat que el professorat extern encarregat de la tutorització sigui doctor, tal com es pot veure en l'evidència presentada ([Taula E4.16](#)). Per aquesta raó, a partir del curs 2019-2020 l'assignatura Taller de Recerca canviarà de format: en comptes d'oferir un recorregut per les diferents perspectives científiques que conviuen en el màster, serà impartida pel coordinador del màster amb l'objectiu d'utilitzar-la com a eina amb la qual dotar d'una sòlida armadura metodològica tots els TFM, i que tots els estudiants puguin treballar durant un semestre els diferents aspectes metodològics que suposa l'elaboració d'un TFM. La modificació proposada ha de redundar en un increment de la qualitat, des del punt de vista metodològic, de tots els treballs.

- [Taula E4.16: Tutors del TFM del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia del curs 2017-2018](#)

3.4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants

En el curs 2018-2019, la plantilla de professorat estava formada per 22 professors per impartir docència en un total de 19 assignatures i amb una matrícula de 34 estudiants. En les assignatures obligatòries, el nombre d'estudiants per classe oscil·la entre els 20 i els 26 estudiants, mentre que en les optatives hi ha més diferència segons l'assignatura, entre 6 i 13 estudiants. En aquest sentit, la ràtio de professorat/alumnat és molt adequada per dur a terme la docència de manera satisfactòria i atendre les necessitats dels estudiants.

Atès el perfil del professorat del màster, no resulta anòmal que les avaluacions de l'alumnat ofereixin uns resultats altament satisfactoris. El grau de resposta de les enquestes de satisfacció és, però, escàs. Un dels factors pels quals no es respon, i així ho han manifestat els mateixos alumnes del màster, és que en ser una titulació amb pocs estudiants i d'edats molt heterogènies, tot i no demanar-ne la identificació nominal, aquesta identificació es produeix igualment per l'exigència de respondre sobre l'edat i el sexe. En tot cas, de les que hi ha, 3 estan per sobre d'un 9 de valoració, una sobre el 7 i la tercera és sobre una assignatura complexa per als alumnes, de perfil jurídic, i que a més en aquest curs és en procés de substitució del professorat. En tot cas, la satisfacció mitjana amb les assignatures i el professorat és de notable: 7,81 amb les matèries i 8,41 amb el professorat.

D'altra banda, la incorporació recent dels alumnes a la comissió de coordinació del màster està aportant la seva imprescindible visió i, de ben segur, ajudarà a optimitzar-lo.

→ [Taula E4.17: Satisfacció dels estudiants curs 2017-2018 del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

Taula E4.18: Satisfacció dels estudiants del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Resultats agregats. Curs 2017-2018

	Participació	2017-2018
Satisfacció amb les assignatures	30,68 %	7,81
Satisfacció amb el professorat	25,23 %	8,41

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat de la UB. Valoració sobre 10.

El professorat de les assignatures seleccionades és professorat doctor amb dedicació a temps complet a la Facultat de Dret. L'assignatura de Seguretat, Informació i Comunicació és impartida per dues professores, una professora titular d'universitat i una professora agregada, ambdues amb una llarga trajectòria docent i investigadora. L'assignatura de Sistema de Justícia Criminal i Seguretat està impartida per un professor titular d'universitat, també amb una llarga experiència en docència i recerca. En aquesta assignatura, durant el curs 2018-2019 hi van participar com a professors convidats en la docència de l'assignatura les persones següents: Dra. Argèlia Queralt (professora de Dret Constitucional), Francisco Bañeres (fiscal superior de Catalunya), José Luis Ramírez (magistrat), Xavier Porcuna (cap de la Comissaria General d'Investigació Criminal), Mireia Bataller Balaguer (advocada), sergent Pau Valls Escola (Unitat Central de Delictes Socioeconòmics i Falsificació de Moneda) i Antoni Rodríguez Herrera (cap Divisió Investigació Criminal)

- Taula E4.19: Característiques de les assignatures seleccionades màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia
- Currículum del professorat de les assignatures seleccionades

Taula E4.20: Relació estudiants ETC per PDI ETC (equivalent a temps complet)

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Estudiants ETC / PDI ETC	-	9,32	14,39	17,48	11,22

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat- Planificació Academicodocent UB

Màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis

3.4.1. El professorat compleix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional

El màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis és una titulació amb una important vocació de recerca i es nodreix exclusivament de professorat de departaments de les facultats de Dret i d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona.

- Professorat del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis: assignació de professorat, categoria i departament.
- Informació pública dels currículums del professorat del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis.

Destaca la qualificació acadèmica del professorat del màster. D'una banda perquè, amb dades del curs 2018-2019, el 91,30 % dels professors del màster són doctors, i el 95 % d'hores de docència són impartides per doctors. Aquest màster compta amb un important nombre de professors ordinaris: més del 80 % del professorat és catedràtic o titular/agregat d'Universitat, tant en còmput absolut com en còmput d'hores de docència impartides.

Taula E4.21: Professorat segons categoria i segons doctorat del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis. Curs 2017-2018 i curs 2018-2019

Curs 2017-2018								
Categoria	PDI	%PDI	doctors	%doctors	TC	%TC	acreditat	%acreditat
Catedràtic d'universitat	3	12	3	100	3	100	3	100
Catedràtic d'escola universitària	1	4	1	100	1	100	1	100
Professor titular d'universitat	9	36	9	100	9	100	9	100
Professor agregat	3	12	3	100	3	100	3	100
Professor titular d'escola universitària	3	12	3	100	3	100	3	100
Professor lector	1	4	1	100	1	100	1	100
Professor associat o associat mèdic	4	16	1	25	0	0	0	0
Investigador	1	4	0	0	1	100	0	0
TOTAL	25	100	21	84	21	84	20	80

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat

Curs 2018-2019								
Categoria	PDI	% PDI	doctors	% doctors	TC	% TC	acreditat	% acreditat
Catedràtic d'universitat	3,00	13,04	3,00	100,00	3,00	100,00	3,00	100,00
Catedràtic d'escola universitària	1,00	4,35	1,00	100,00	1,00	100,00	1,00	100,00
Professor titular d'universitat	8,00	34,78	8,00	100,00	8,00	100,00	8,00	100,00
Professor agregat	7,00	30,43	7,00	100,00	7,00	100,00	7,00	100,00

Professor titular d'escola universitària	1,00	4,35	1,00	100,00	1,00	100,00	1,00	100,00
Professor associat o associat mèdic	3,00	13,04	1,00	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	23,00	100,00	21,00	91,30	20,00	86,96	20,00	86,96

Font: Facultat de Dret i Gabinet Tècnic del Rectorat

Taula E4.22: Hores impartides de docència segons categoria del professorat i doctorat pel professorat del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis. Curs 2017-2018 i curs 2018-2019

Curs 2017-2018								
Categoria	PDI	% PDI	doctors	% doctors	TC	% TC	acreditat	% acreditat
Catedràtic d'universitat	260	16,32	260	100	260	100	260	100
Catedràtic d'escola universitària	125	7,85	125	100	125	100	125	100
Professor titular d'universitat	483	30,32	483	100	483	100	483	100
Professor agregat	240	15,07	240	100	240	100	240	100
Professor titular d'escola universitària	160	10,04	160	100	160	100	160	100
Professor lector	100	6,28	100	100	100	100	100	100
Professor associat o associat mèdic	180	11,30	45	25	0	0	0	0
Investigador	45	2,82	0	0	45	100	0	0
TOTAL	1593	100	1413	88,70	1413	88,70	1368	85,88

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat

Curs 2018-2019								
Categoria	PDI	%PDI	doctors	%doctors	TC	%TC	acreditat	%acreditat
Catedràtic d'universitat	235	17,50	235	100	235	100	235	100
Catedràtic d'escola universitària	70	5,21	70	100	70	100	70	100
Professor titular d'universitat	517	38,50	517	100	517	100	517	100
Professor agregat	390	29,04	390	100	390	100	390	100
Professor titular d'escola universitària	36	2,68	36	100	36	100	36	100
Professor associat o associat mèdic	95	7,07	30	31,58	0	0	0	0
TOTAL	1343	100	1278	91,3	1248	92,93	1248	92,93

Font: Facultat de Dret i Gabinet Tècnic del Rectorat

També s'ha de fer esment de l'experiència investigadora del professorat del màster. El 63 % d'hores de docència impartides ho han estat per professors amb trams de recerca reconeguts i el 69 % per professors amb trams de docència. En termes absoluts, en el curs 2016-2017, dels 15 professors amb possibilitat de reconeixement de mèrits de recerca, en tenien 9 i sumaven 21 sexennis (ràtios de 1,4 sobre 15 i 2,33 sobre 9); i mèrits de docència en tenien 9 i sumaven 22 quinquennis (ràtios de 1,46 sobre 15 i 2,44 sobre 9).

En el curs 2018-2019, dels 17 professors amb possibilitat de reconeixement de mèrits de recerca, en tenen 11 i sumen 23 sexennis (ràtio de 1,35 sobre 17 i 2,09 sobre 11); i mèrits de docència en tenen 11 i sumen 27 quinquennis (ràtios de sobre 1,58 i 2,45 sobre 11).

Taula E4.23 a): Trams de recerca i docència del professorat del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis. Nombre sexennis i quinquennis.

CURS 2016-2017	Total	amb sexenni	%	Total	amb quinquenni	%
Professors	15	9	60	15	9	60
Nombre mèrits	21 sexennis			22 quinquennis		
Ràtio	1,4	2,33		1,46	2,44	
CURS 2018-2019	Total	amb sexenni	%	Total	amb quinquenni	%

Professors	17	11	64,7	17	11	64,7
Nombre mèrits	23 sexennis			27 quinquennis		
Ràtio	1,35	2,09		1,58	2,45	

Font: Facultat de Dret

Taula E4.24 b): Trams de recerca i docència del professorat del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis. Percentatge d'hores impartides de docència segons trams.

Curs	trams de recerca			trams de docència		
	sense	tram no viu	tram viu	sense	tram no viu	tram viu
2014 - 2015	37,90 %	23,03 %	39,07 %	45,40 %	5,81 %	48,79 %
2015 - 2016	42,37 %	21,91 %	35,72 %	47,25 %	44,13 %	8,62 %
2016 - 2017	37,09 %	33,88 %	29,03 %	31,00 %	17,81 %	51,18 %
2017-2018	47,46 %	39,05 %	13,50 %	42,69 %	6,59 %	50,72 %

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat

També s'ha de subratllar la solidesa dels grups de recerca a què pertanyen els professors, i el nombre de projectes competitius obtinguts i desenvolupats (cfr. taula [E4.25](#)): 17, dels 22 professors del màster en el curs 2017-2018, estan integrats en grups consolidats de recerca reconeguts per la Generalitat de Catalunya i 10 professors participen en projectes, actualment vigents, competitius i amb finançament públic.

→ [Taula E4.25: Projectes i grups de recerca vigents del professorat del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis](#)

De les assignatures que són especialment avaluades en aquest procés d'acreditació (Execució i Responsabilitat Contractual, i Fiscalitat Internacional i Planificació Fiscal) cal assenyalar que ambdós professors encarregats són professors titulars d'universitat, tots dos amb 3 trams de docència reconeguts i amb 1 i 3 trams de recerca, respectivament. Igualment tots dos estan integrats en grups de recerca consolidats i participen en projectes vigents competitius i amb finançament públic.

→ [Taula E4.26: Característiques de les assignatures seleccionades del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis.](#)

→ [Currículum del professorat de les assignatures seleccionades](#)

Pel que fa a l'experiència, les tasques docents en el màster les fan persones amb un perfil professional especialment idoni, com la presidenta de la Junta Arbitral de Consum de Catalunya, diversos membres de la Secció d'Obligacions i Contractes de la Comissió de Codificació de Catalunya; àrbitres i vocals del Tribunal Arbitral de Barcelona; un acadèmic de número de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya; el director estatal (2014-2019) del departament de Relacions Laborals de la CEOE, i diversos advocats especialitzats en assumptes propis del màster.

Quant als criteris per a l'assignació de la docència cal indicar que la competència per assignar docència correspon als departaments. La comissió de coordinació del màster adopta, això no obstant, una postura activa en l'exigència que el professorat tingui la qualificació i la idoneïtat necessàries per a cada assignatura. El coordinador del màster fa gestions freqüents amb els departaments per traslladar-hi les necessitats formatives i, quan és el cas, reorientar la docència. Els departaments, que nomenen el professorat de cada assignatura, també actuen amb la convicció que la docència del màster és la que presenta una exigència superior i procuren l'assignació dels docents de major nivell.

En el cas de l'assignació dels professors tutors dels TFM se segueix el criteri que es considera més adient: els alumnes presenten una proposta a la coordinació del màster sobre el tema i el tutor que consideren més adequat per dirigir la recerca triada. Una vegada tenen el vistiplau del tutor proposat, també sobre el tema escollit, se'n fa l'assignació. En cas que els alumnes no trobin un tutor adient per ells mateixos, el coordinador del màster s'encarrega de buscar-ne un que pugui assumir aquesta tasca i l'assigna individualitzadament.

3.4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants

El professorat del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis és suficient en nombre i dedicació. En el curs 2017-2018 hi ha hagut 22 professors per a 20 assignatures. En cada semestre cada professor fa només una assignatura, excepte dos professors que van assumir una part d'una segona assignatura.

Quant a la dedicació del professorat, més del 80 % de la docència és impartida per professorat ordinari permanent, sigui en còmput de nombre de professors, sigui en còmput d'hores de docència impartides.

Pel que fa a la ràtio d'estudiants i professors es considera adequada per al nivell de màster, perquè cada grup de les assignatures obligatòries no supera el nombre de 25 alumnes i els de les optatives en tenen entre 15 i 19.

Ràtio de professors que tutoritzen TFM. En el curs 2017-2018 es van presentar 22 TFM que han estat dirigits per 10 professors, amb una ràtio de 2,2. En el curs 2018-2019 s'han presentat en el primer semestre 15 TFM, tutoritzats per 9 professors, amb una ràtio de 1,66.

→ [Taula E4.27: Tutors del TFM del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis del curs 2017/18 del MDEN](#)

Enquestes de satisfacció del professorat. Amb relació a la valoració que fan els estudiants, la mitjana de la valoració del professorat en el màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis és de 7,61 punts. Podem destacar que en 8 de les 14 assignatures de les quals tenim evidències la valoració és superior a 8 punts. En el curs 2017-2018 destaca negativament la valoració de l'assignatura de Dret Industrial i de la Competència (fet que comporta una important desviació de la mitjana); en aquest curs l'assignatura havia canviat de docent respecte de cursos anteriors, i un cop detectades les queixes dels alumnes sobre el desenvolupament de l'assignatura, el professor no va continuar el curs següent (2018-2019) en el màster.

→ [Taula E4.28: Satisfacció dels estudiants del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis curs 2017-2018](#)

Taula E4.29: Satisfacció dels estudiants del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis. Resultats agregats de la titulació. Curs 2017-2018

	Participació	2017-2018
Satisfacció amb les assignatures	41,96 %	7,32
Satisfacció amb el Professorat	37,97 %	7,61

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat de la UB. Valoració sobre 10.

Taula E4.30: Relació estudiants ETC per PDI ETC (equivalent a temps complet)

	2013 - 14	2014 - 15	2015 - 16	2016 - 17	2017 - 18
Estudiants ETC / PDI ETC	-	7,46	9,79	4,89	6,19

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat- Planificació Academicodocent UB

Màster de Gestió Pública Avançada

3.4.1. El professorat compleix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional

El professorat és l'eix sobre el qual pivota la qualitat del màster. El màster, per la seva naturalesa estretament vinculada a la pràctica professional, ha d'oferir una relació de professorat que garanteixi dos objectius fonamentals: per una banda, l'adquisició de coneixements teòrics del més alt nivell i, per altra banda, i alhora, oferir coneixement aplicat i pràctic que sigui directament traslladable a la gestió pública. Per aquest motiu, el màster disposa d'una plantilla de professorat que combina personal docent a temps complet de la UB amb associats i personal extern, provinents exclusivament d'alts quadres de comandament de l'Administració. Aquesta combinació de professorat és la que garanteix, i explica, tant l'altíssima satisfacció dels estudiants com la implicació del professorat en línies i projectes de recerca rellevants en l'àmbit del màster.

Taula E4.31: Professorat segons categoria i segons doctorat del màster de Gestió Pública Avançada. Curs 2017-2018 i curs 2018-2019

Curs 2017-2018								
Categoria	PDI	% PDI	doctors	% doctors	TC	%TC	acreditat	% acreditat
Professor titular d'universitat	4	16%	4	100%	4	100%	4	100%
Professor agregat	2	8%	2	100%	2	100%	2	100%
Professor titular d'escola universitària	3	12%	0	0%	3	100%	3	100%
Professor lector	3	12%	3	100%	3	100%	3	100%
Professor associat o associat mèdic	12	48%	5	41,67%	0	0%	0	0%
No disponible	1	4%	0	0%	0	0%	0	0%
TOTAL	25	100%	14	56%	12	48%	12	48%

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat

Curs 2018-2019								
Categoria	PDI	%PDI	doctors	%doctors	TC	%TC	acreditat	%acreditat
Professor titular d'universitat	4	14,29	4	100,00	4	100,00	4	100,00
Professor agregat	3	10,71	3	100,00	3	100,00	3	100,00
Professor titular d'escola universitària	3	10,71	3	100,00	3	100,00	3	100,00
Professor lector	4	14,29	4	100,00	4	100,00	4	100,00
Professor associat o associat mèdic	11	39,29	4	36,36	0	0,00	0	0,00
Professorat extern	3	10,71	0	0,00	0	0,00	0	0,00
TOTAL	28	100,00	18	64,29	14	50,00	14	50,00

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat i Facultat de Dret

Taula E4.32: Hores impartides de docència segons categoria del professorat i doctorat pel professorat del màster de Gestió Pública Avançada Curs 2017-2018 i curs 2018-2019.

Curs 2017-2018								
Categoria	PDI	% PDI	doctors	%doctors	TC	% TC	acreditat	%acreditat
Professor titular d'universitat	134	14,86%	134	100%	134	100%	134	100%

Professor agregat	33	3,66%	33	100%	33	100%	33	100%
Professor titular d'escola universitària	171	18,96%	0	0%	171	100%	171	100%
Professor lector	99	10,98%	99	100%	99	100%	99	100%
Professor associat o associat mèdic	425	47,12%	231	54,35%	0	0%	0	0%
No disponible	40	4,43%	0	0%	0	0%	0	0%
TOTAL	902	100%	497	55,10%	437	48,45%	437	48,45%

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat

Curs 2018-2019								
Categoria	PDI	%PDI	doctors	%doctors	TC	%TC	acreditat	%acreditat
Professor titular d'universitat	184	21,22	184	100,00	184	100	184	100,00
Professor agregat	82	9,46	82	100,00	82	100	82	100,00
Professor titular d'escola universitària	143	16,49	60	41,96	143	100	143	100,00
Professor lector	80	9,23	80	100,00	80	100	80	100,00
Professor associat o associat mèdic	292	33,68	117	40,07	0	0	0	0,00
Professorat extern	86	9,92	0	0,00	0	0	0	0,00
TOTAL	867	1,00	523	60,32	489	56,40	489	56,40

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat i Facultat de Dret

Atesa la posició central i determinant del professorat, aquest és l'àmbit del màster en què la coordinació ha esmerçat més esforços d'ençà del procés d'acreditació anterior, ja fa quatre anys. Fonamentalment, els objectius que es van plantejar, i que s'han assolit enguany, eren establir una plantilla de professorat pròpia de l'ensenyament i garantir-ne l'especialització i l'expertesa en l'àmbit de la gestió pública avançada, i assegurar la presència dels perfils teòrics a les assignatures més conceptuals i els perfils més tècnics per a les assignatures més especialitzades.

- [Professorat del màster de Gestió Pública Avançada: assignació de professorat, categoria i departament.](#)
- [Informació pública dels currículums del professorat del màster de Gestió Pública Avançada.](#)

En general, cal destacar que el 50 % del professorat del màster per al curs 18/19 és professorat a temps complet, i que el 64,29 % del total del cos docent són doctors. També en termes generals, és remarcable que en el curs 18/19 el professorat doctor ha impartit el 60,32 % del total de les hores de docència del màster. Tots aquests indicadors no han parat d'augmentar sensiblement en els darrers cursos, tal com ens havíem plantejat des de fa quatre anys.

Així doncs, entrant en detall, s'ha potenciat que les assignatures de més alta especialització fossin impartides per professionals de càrrecs de direcció i de gestió d'institucions de l'Administració pública. Aquesta assignació garanteix oferir una visió altament tecnificada, professional i aplicada dels continguts. I, complementàriament, el màster disposa de professorat amb categories a temps complet (titular d'universitat, lector o agregat), que assigna a assignatures més conceptuals i de major nivell d'abstracció i, específicament, a la tutorització del TFM.

Pel que fa a aquest darrer grup de professorat a temps complet, destaquem l'evolució i la maduració del professorat, que ha augmentat fins a representar el 56 % de les hores de

docència del màster, i que abasta un total de 14 professors. Aquest conjunt de professors ha obtingut un total 21 quinquennis docents (una mitjana d'1,5 per professor, i només dos no tenen aquest reconeixement), dels quals el 78 % estan vius. Així mateix, han obtingut un total de 17 sexennis de recerca, cosa que representa que un 71% en té, i d'aquests el 90 % són sexennis vius.

Taula E4.33: Percentatge d'hores impartides de docència segons trams del professorat màster de Gestió Pública Avançada

Curs	trams de recerca			trams de docència		
	sense	tram no viu	tram viu	sense	tram no viu	tram viu
2014 - 2015	79,73 %	10,73 %	9,54 %	89,44 %	3,58 %	6,98 %
2015 - 2016	82,29 %	6,53 %	11,18 %	71,12 %	8,13 %	20,75 %
2016 - 2017	68,57 %	8,93 %	22,50 %	67,50 %	-	32,50 %
2017-18	72,51 %	7,87 %	16,62 %	58,7 %	7,32 %	34,81 %

* Aquesta taula recull informació per a tot el cos docent de la formació, incloent-hi associats i externs, i no només els professors que poden optar a aquests complements.

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat

L'adscripció del professorat permanent a les assignatures també es fa segons criteris d'idoneïtat, específicament de recerca. L'aposta que es fa des de la coordinació del màster és assignar el professorat permanent o a temps complet a les assignatures amb una major càrrega teòrica, mirant de conjuminar, en l'assignació, el caràcter teoricoconceptual de la matèria amb l'expertesa investigadora i de recerca dels professors implicats, i també als TFM. Aquest objectiu de qualitat és gairebé assolit en la majoria de casos. En aquest aspecte encara és necessari acabar de perfilar millor algunes assignatures i persones del bloc economicofinancer, on no s'acaba de trobar la persona a temps complet ideal per assumir l'assignatura obligatòria del bloc (tot i que fa quatre anys que és a càrrec d'un professor extern d'un perfil molt elevat que garanteix sobradament els objectius, i que és molt ben valorat per l'alumnat, concretament amb un 9,31).

Els principals projectes i grups de recerca dels quals formen part els professors del màster mostren sòlids lligams amb les assignatures i les especialitzacions de les diferents assignatures i, específicament, el TFM. És destacable també que molts professors comparteixen grups i projectes de recerca, de manera que les sinèrgies i la coordinació es reforcen. Els projectes més destacats els financen la UE, el Ministeri i l'AGAUR. A la taula E4.47 hi trobem els més destacats i de major impacte.

→ [Taula E4.34: Projectes i grups de recerca vigents del professorat del màster de Gestió Pública Avançada](#)

Pel que fa al professorat associat i extern, un 36 % són doctors i participen regularment en alguns dels grups i projectes esmenats anteriorment. Pel que fa a la seva aportació, cal destacar que aquest subconjunt del cos docent actualment té a càrrec el 44 % de les hores de docència del màster, i que aquest percentatge s'ha anat ajustant a la baixa en els darrers cursos per mirar de circumscriure la seva participació a les assignatures en què la seva expertesa és més justificada.

Entre el professorat associat i extern que imparteix assignatures al màster trobem perfils professionals com els següents:

- Cap de la Unitat d'Administració Econòmica de Contractació de la Subdirecció General de Finances de Barcelona de Serveis Municipals (BSM).
- Cap del Servei de Govern Obert – Consorci AOC.
- Directora dels Serveis de Recursos Humans de la Diputació de Barcelona.
- Secretària tècnica de la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública.
- Cap del Servei de Suport Municipal del Departament d'Educació de la Diputació de Barcelona.
- Responsable de l'àmbit d'estudis jurídics al Gabinet Jurídic de la Generalitat.
- Tècnica a la Direcció d'Estudis i Prospectiva de la Diputació de Barcelona.
- Direcció dels serveis de secretaria, adjunt a la Secretaria General de la Diputació de Barcelona.
- Directora de projectes i de l'Observatori de Govern Local de la Fundació Carles Pi i Sunyer d'Estudis Autònoms i Locals.

A més a més, al màster hi participen regularment, com a persones expertes convidades a sessions concretes, els perfils següents:

- Tresorera de l'Ajuntament de Barcelona.
- Tècnica al Servei d'Assistència a l'Organització Municipal de la Diputació de Barcelona.
- Secretaria General de l'Ajuntament de Montornès del Vallès
- Tècnica a l'Observatori de la Discapacitat i tècnica de recerca a l'Institut Guttman.
- Degà de la Facultat de Ciències Polítiques de la UPF.
- Exgerent d'Economia de l'Ajuntament de Barcelona i actual director general corporatiu del Futbol Club Barcelona.
- Consultor d'administracions públiques per a l'accés al finançament privat.
- Cap de l'Àrea d'Organització de l'Administració i del Sector Públic a Presidència i Governació, Administracions Públiques i Habitatge.
- Responsable de comunicació de l'Institut Català de les Dones.

Un indicador fonamental de l'assoliment de l'adequació dels perfils del professorat del màster al conjunt del programa formatiu és la satisfacció dels estudiants. Les dades semblen mostrar de manera força inequívoca que la satisfacció dels estudiants reflecteix l'adequació i la idoneïtat del repartiment acadèmic del professorat del màster. Efectivament, per a un 45 % de taxa de resposta, la satisfacció dels estudiants, de mitjana, amb el professorat del màster és de 8,75 punts sobre 10, la més elevada de totes les variables de satisfacció estudiades. En la mateixa línia, la satisfacció mitjana global és de 8,6 sobre 10, i la satisfacció mitjana amb les activitats formatives és de 8,5 sobre 10.

3.4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants

El professorat del màster està assolint nivells elevats de qualitat malgrat les dificultats del context universitari català en els darrers deu anys. Actualment, la plantilla del màster es va estabilitzant gràcies a la bona disposició dels departaments i seccions acadèmiques implicats. En termes generals, és complicat optar a tenir figures de professorat a temps complet en un percentatge elevat, i el màster no s'escapa d'aquesta dinàmica de la majoria d'ensenyaments. Tanmateix, l'aposta de la coordinació és mirar d'aconseguir professorat expert en la temàtica i, principalment, que permeti cobrir totes les tasques acadèmiques de manera solvent.

Fonamentalment hem assolit una mitjana d'unes 23-25 alumnes a les assignatures obligatòries i d'entre 8 i 12 a les assignatures optatives. L'elevada optativitat del màster permet adequar les preferències dels estudiants, oferir perfils d'assignatures i professorat molt específics i garantir-ne la qualitat amb un nombre reduït d'estudiants. Pel que fa a la ràtio de tutors de TFM, aquesta se situa al voltant dels 2 per professor de manera relativament estable en els darrers cursos. Les dificultats de trobar tutors, amb les peculiaritats de còmput d'aquesta tasca a la UB, i la necessitat de compondre tribunals de tres membres posteriorment, expliquen la concentració de determinats professors en aquesta tasca.

→ [Taula E4.35: Tutors del TFM del màster de Gestió Pública Avançada. Curs 2017-2018.](#)

En qualsevol cas, com s'ha comentat abans, en aquest aspecte la satisfacció dels estudiants també és elevada en relació amb la suficiència del professorat. Concretament el material d'estudi que ofereix el professorat està valorat amb un 8,5 sobre 10 i la càrrega de treball amb un 8,1. Correlativament, les tasques d'avaluació del professorat es valoren amb 8,2 sobre 10. Aquests tres indicadors són una mostra que, malgrat les dificultats per configurar el cos docent, els estudiants perceben com a molt positives les principals tasques acadèmiques del professorat (càrrega de treball, materials d'estudi i avaluació).

→ [Taula E4.36: Satisfacció dels estudiants del màster de Gestió Pública Avançada curs 2017-2018.](#)

Taula E4.37: Satisfacció dels estudiants del màster de Gestió Pública Avançada. Resultats agregats de la titulació.

	Participació	2017-2018
Satisfacció amb les assignatures	39,39 %	8,58
Satisfacció amb el professorat	29,64 %	8,82

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat de la UB. Valoració sobre 10.

Els professors responsables de les assignatures avaluades, Contractació Administrativa i Relacions Col·lectives en el Sector Públic, són professors amb un perfil professional molt especialitzat. En el cas de la primera assignatura, es tracta d'un professor associat que actualment ocupa el càrrec d'advocat de la Generalitat al Gabinet Jurídic de la Generalitat de Catalunya, i que té una llarga trajectòria com a docent en aquest màster. La segona assignatura és impartida per una professora externa que actualment és directora dels Serveis de Recursos Humans de la Diputació de Barcelona.

→ [Taula E4.38: Característiques de les assignatures seleccionades del màster de Gestió Pública Avançada](#)

→ [Currículum del professorat de les assignatures seleccionades del màster de Gestió Pública Avançada](#)

Taula E4.39: Relació estudiants ETC per PDI ECT (equivalent a temps complet)

	2013 - 14	2014 - 15	2015 - 16	2016 - 17	2017- 18
Estudiants ETC / PDI ETC	-	9,59	7,74	9,96	65,52

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat- Planificació Academicodocent UB

3.4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent del professorat

El suport a la millora de l'activitat docent és una de les potes en les quals s'articula la política de qualitat del PDI per part de la UB. És per aquesta raó que el gruix de l'acció institucional en aquest àmbit s'incardina en un context d'actuacions generals que la Universitat de Barcelona ofereix a tot el professorat universitari. Malgrat això, la Facultat també ofereix accions més puntuals de suport i formatives.

3.4.3.1 Accions de suport impulsades des de la Facultat de Dret

La Facultat de Dret disposa del servei tècnic MID-Dret adscrit al Vicedeganat d'Afers Acadèmics, que és atès per personal tècnic amb perfil professional pedagògic. És un servei a disposició de tot el professorat que actua a demanda i assessora i orienta personalment el professorat en matèria de metodologia docent i avaluació, en l'ús i les utilitats del Campus Virtual o altres instruments docents i en el disseny i desenvolupament de projectes d'innovació docent, entre d'altres.

→ [Web del servei MID-Dret](#)

Pel que fa a la formació, la Facultat té la figura del **coordinador de formació**, que és el responsable de gestionar les accions pròpies de la Facultat, així com d'atendre les peticions de formació del professorat de la Facultat. El coordinador de formació és el nexe entre el centre i l'IDP-ICE per al desenvolupament de les accions formatives a la Facultat. A petició del centre, l'IDP-ICE dona el suport i els recursos necessaris per dur a terme la formació (formadors, certificats, etc.).

Concretament, en el curs acadèmic 2018-2019 es va organitzar un taller sobre la metodologia *Focus Group*, a petició dels professors interessats a introduir els grups de discussió com a tècnica d'obtenció d'informació, especialment en la docència encara que també és molt utilitzada en projectes de recerca.

Per altra banda, la Facultat de Dret, amb els seus propis recursos, organitza sessions de formació o informació sobre aspectes d'interès o necessitats que el professorat hagi pogut manifestar. Des de fa alguns cursos es programen sessions específiques, en horari de matí i de tarda, sobre l'avaluació docent i els tràmits a seguir en la convocatòria. En el curs 2018-2019 s'ha fet, per primera vegada, encara que volem atorgar-li una periodicitat anual, un curs específic per a la formació de tutors amb el propòsit d'oferir, per part dels tècnics del Servei d'Atenció de l'Estudiant de la UB (SAE), juntament amb els de l'Institut de Desenvolupament Professional (IDP-ICE), una formació específica sobre què és l'acció tutorial i quines són les funcions a desenvolupar per part d'un tutor, quina és la importància de l'acció tutorial per a la titulació i els seus estudiants, i tractar específicament les problemàtiques particulars que hi pot haver a les línies d'acció tutorial d'esportistes d'elit i de necessitats especials. En aquest mateix curs acadèmic 2018-2019 s'han fet dos tallers sobre l'eina del qüestionari i el sistema de qualificacions del Campus Virtual per donar resposta a la petició d'un grup de professors. I en aquest mateix curs 2018-2019, s'han fet, per primera vegada, sessions de benvinguda per al professorat associat nou de la Facultat de Dret, amb l'objectiu de donar-los les informacions bàsiques

del funcionament de la Facultat. En aquesta mateixa sessió es va dur a terme un taller sobre l'ús del Campus Virtual.

→ [Evidències sobre les accions de formació i suport impulsades des de la Facultat de Dret.](#)

3.4.3.2. L'Institut de Desenvolupament Professional (IDP-ICE) de la Universitat de Barcelona

L'IDP-ICE és una valuosíssima eina institucional al servei de la formació permanent del professorat. D'entre tots els instruments que ofereix destaquem els cursos de formació i els estudis i informes elaborats sobre la recerca, la innovació i la renovació pedagògiques. La publicació i difusió d'aquests instruments, principalment a la web de l'IDP-ICE, hi possibilita l'accés a tot el professorat.

→ [Informació pública sobre l'IDP-ICE](#)

Concretament, la Secció d'Universitat de l'IDP-ICE és responsable de programar el Pla de formació del professorat de la UB, per complir el precepte estatutari que recull com a dret del PDI «tenir accés a la formació permanent, amb la finalitat de garantir la constant millora de la tasca docent i investigadora».

L'activitat de formació adreçada al professorat de la UB s'aplica tant a la docència i a la gestió com a la recerca i a la transferència del coneixement, i compta amb la participació dels centres a través del Consell de Coordinació de Formació de Centres.

L'IDP-ICE disposa d'un **Pla de formació del PDI** que dona resposta a les necessitats d'actualització de les competències docents lligades al desenvolupament professional del professorat i a les expectatives de la UB de disposar d'una plantilla de professorat qualificada i preparada per assumir els reptes promoguts per l'EEES.

→ [Pla de formació del professorat \(2018\)](#)

Concretament, pel que fa a la formació en docència, l'IDP-ICE ofereix el màster de Docència Universitària per a Professorat Novell, formació permanent, formació en tutoria i formació en idiomes.

La Facultat de Dret, a més, facilita la difusió de la informació per mitjà del butlletí informatiu –publicat amb una periodicitat quinzenal i al qual recentment s'hi ha incorporat un apartat específic–, el web del centre i els anuncis en els monitors informatius.

→ [Oferta de cursos de formació per al professorat UB per l'IDP-ICE](#)

El professorat del màster objecte d'acreditació ha participat en alguns dels cursos oferts per l'IDP-ICE, tal com es pot observar en l'evidència següent.

→ [Activitats formatives del professorat del màster](#)

3.4.3.3. El Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI)

El CRAI és un servei de la UB que dona suport a la docència, l'aprenentatge, la investigació i l'extensió universitària, i té l'objectiu de fer la difusió i facilitar l'accés als recursos d'informació i col·laborar en els processos de creació del coneixement.

Pel que fa a la docència, aquesta tasca de suport es concreta a oferir al professorat ajuda per a l'elaboració i preparació de material docent i la planificació de les assignatures.

→ [Servei del CRAI de suport a la docència](#)

3.4.3.4. Grups i projectes d'innovació docent

Programa de Recerca, Innovació i Millora de la Docència i l'Aprenentatge (RIMDA). A través d'aquest programa, la UB convoca periòdicament ajuts econòmics i suport metodològic a projectes d'innovació docent que contribueixin a la qualitat docent i a la millora continuada de la docència amb dues modalitats: projectes d'innovació docent i projectes de reconeixement i consolidació de grups d'innovació docent; molts dels quals en coordinació amb l'IDP-ICE i els serveis de suport a la docència del CRAI. Actualment la Facultat de Dret disposa de 9 projectes d'innovació docent en desenvolupament i 4 grups d'innovació docent reconeguts, 3 dels quals consolidats.

→ [Informació pública sobre els projectes d'innovació docent.](#)

→ [Informació pública sobre els grups d'innovació docent](#)

Programa de Recerca en Docència Universitària. Aquest és un programa impulsat per l'IDP-ICE de la Universitat de Barcelona que té com a principal objectiu promoure la creació d'equips de recerca que contribueixin a generar i difondre coneixement interdisciplinari sobre l'ensenyament universitari. Per aconseguir aquest propòsit, es convoquen anualment els ajuts REDIDP-ICE.

→ [Informació projectes REDIDP-ICE de la Facultat de Dret](#)

3.4.3.5. Mobilitat del professorat

Una de les prioritats de la Facultat de Dret és promoure el perfil internacional del seu professorat i dels seus investigadors per tal que puguin assolir una visió comparada de la formació, de la recerca en els seus àmbits, i facilitar la participació en activitats docents i projectes de recerca d'abast internacional. Considera igualment important reforçar la participació de professorat qualificat procedent d'altres universitats en les activitats acadèmiques i de recerca de la Facultat de Dret, de manera que estudiants i PDI de la UB puguin estar en contacte amb altres perspectives científiques i culturals. Per aquesta raó es promou l'acollida temporal d'investigadors estrangers de prestigi internacional en activitats docents i en grups de recerca de la UB.

Aquesta acció es duu a terme en el marc de la normativa de la UB reguladora de les activitats de mobilitat del seu PDI, així com la participació en l'activitat docent i de recerca del PDI visitant.

— http://www.ub.edu/web/ub/galeries/documents/sites/transparencia/normativa/pas_pdi/normativa_IIDP-ICEncies.pdf

— http://www.ub.edu/uri/professorsNOUB/Normativa_collaboradors%20final_CAST.pdf

— http://www.ub.edu/uri/professorsNOUB/mobilitat_docent.htm

— http://crai.ub.edu/sites/default/files/reglaments/reglament_bibliotecadigital_2015.pdf

La mobilitat del PDI es produeix en diferents entorns: a través de les diverses accions del programa Erasmus+, a través de programes de mobilitat internacional propis de la UB

gestionats pel Rectorat, a través de programes de mobilitat externs a la UB, a través dels programes de promoció de la recerca, a través dels projectes de recerca en els departaments o instituts, i també fora de qualsevol programa de mobilitat o de recerca. Per aquest motiu, tot i els mecanismes esmentats, és difícil quantificar el nombre d'estades o de visites docents o de recerca que els nostres professors fan durant el curs acadèmic o que rep la Facultat de Dret, atès el grau de descentralització que hi ha.

Actualment, el PDI de la Facultat pot beneficiar-se de diverses convocatòries. Algunes són externes i les ofereix, en diverses mobilitats, el Ministerio de Educación, Cultura y Deportes o el Ministerio de Economía, Industria y Competitividad o l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca de la Generalitat de Catalunya per a formació de doctors que preveuen estades breus a l'estranger.

Altres són promogudes per la mateixa UB. Es poden destacar les convocatòries següents:

- Convocatòria de beques en el marc del programa Erasmus+ per a professorat de la UB en la modalitat K103 (ERASMUS-STA), per a mobilitats amb finalitat docent. A la darrera convocatòria, la Facultat de Dret ha ofert mobilitats amb 65 universitats en el marc del programa Erasmus+ per a mobilitat docent.

Durant el curs 2016-2017, 12 professors d'universitats italianes, alemanyes, holandeses i txeques han fet estades acadèmiques a la Facultat de Dret en el marc del programa Erasmus. En el mateix curs acadèmic, 7 professors de la Facultat de Dret han estat adjudicatari dels ajuts Erasmus+, i han fet estades breus per a activitats docents a universitats de França (3) i d'Itàlia (4).

- Convocatòria de beques en el marc del programa Erasmus+ per a professorat de la UB en la modalitat K107 amb països de fora de la Unió Europea (ERASMUS-STA), per a mobilitats amb finalitat docent i de formació.

A la darrera convocatòria la UB participa en aquesta acció amb una oferta de mobilitats amb 18 universitats de fora de la Unió Europea: a Bòsnia i Hercegovina, Canadà, Jordània, Marroc, Palestina, Rússia, Ucraïna i Xina. En el curs 2017-2018 la Facultat va rebre un professor de la McGill University de Canadà.

- Convocatòria d'ajuts de mobilitat internacional del professorat dels centres de la UB, en el marc d'un programa propi de la UB, per a activitats de col·laboració acadèmica i institucional. En el marc d'aquesta convocatòria, durant el curs 2017-2018, la Facultat va rebre dos professors convidats, d'Alemanya i d'Estats Units, i van marxar dos professors de la Facultat a Perú i Mèxic.

- Convocatòries de mobilitat del Grup de Coïmbra, adreçades a professorat estranger per fer una estada de recerca a la UB: *Scholarship Programme for Young African Researchers*, *Scholarship Programme for Young Professors and Researchers from Latin American Universities* i *Scholarship Programme for Young Researchers from the European Neighborhood*. En el marc d'aquesta xarxa, la Facultat va rebre un professor de Nigèria en el programa *Scholarship Programme for Young African Researchers*.

Igualment, la Facultat de Dret de la UB ofereix suport a aquesta mobilitat a través de diverses convocatòries: d'ajuts per a la participació a congressos internacionals (PDI UB), per convidar professorat procedent d'institucions universitàries de recerca estrangeres de reconegut prestigi internacional (PDI visitant) i d'ajuts per participar en el programa de mobilitat LERU PhD Exchange Scheme, adreçat a l'alumnat del Programa de doctorat de Dret i Ciència Política.

- <https://www.ub.edu/portal/web/dret/pdi>
- <https://www.ub.edu/portal/web/dret/recerca>
- <https://www.ub.edu/portal/web/dret/convocatories-ajuts>
- <http://www.ub.edu/uri/professorsUB/profUB.htm>

En concret, en el curs acadèmic 2017-2018, el PDI de la Facultat de Dret, amb caràcter general, ha tingut accés a les convocatòries següents:

- Convocatòria d'ajuts per a la participació a congressos internacionals. Durant el curs 2017-2018, 10 professors de la Facultat van gaudir d'aquests ajuts.
- Convocatòria d'ajuts per convidar professorat procedent d'institucions universitàries de recerca estrangeres de reconegut prestigi internacional. Durant el curs 2017-2018, 4 professors de la Facultat van gaudir d'aquests ajuts per convidar professorat visitant.

D'acord amb les dades de què es disposa, durant el curs 2017-2018, la Facultat de Dret ha rebut, a més, un total de 18 professors estrangers procedents d'Itàlia, Països Baixos, França, Estats Units, Uruguai, Argentina, Xile, Corea, Brasil, Colòmbia i Nigèria.

D'acord amb les dades de què es disposa, durant el curs 2017-2018, un total de 56 professors de la Facultat han fet també estades a Itàlia, Bèlgica, França, Lituània, Alemanya, Països Baixos, Portugal, Regne Unit, Suïssa, Andorra, Canadà, Estats Units, Colòmbia, Mèxic, Argentina, Equador, Cuba, Xile, Costa Rica, Puerto Rico, Brasil i Xina.

Seguiment i valoració de l'estàndard 4

Seguiment de les accions de millora de l'estàndard 4

Dues són les propostes de millora vinculades a aquest estàndard. La primera és una acció adreçada a donar resposta a la valoració de l'estàndard 4 del màster de Gestió Pública Avançada en l'anterior procés d'acreditació.

Des de la coordinació del màster de Gestió Pública Avançada s'han dut a terme diverses actuacions per poder abordar les limitacions que l'informe d'acreditació expressava quant a l'estabilitat i l'especialització del claustre docent, i que van comportar obtenir una acreditació en condicions de l'estàndard del professorat. Atesa la posició determinant del professorat en aquest màster, la coordinació es va proposar l'objectiu d'estabilitzar la plantilla del professorat pròpia de l'ensenyament i garantir-ne l'expertesa en l'àmbit de la gestió pública, sense renunciar a la combinació entre les dues tipologies de professorat (permanent/associats i externs) que tan bons resultats ha aportat al màster, com així ho mostren les dades sobre la satisfacció dels estudiants. Una de les mesures preses per millorar l'adequació del professorat ha estat augmentar la presència de professorat

permanent de la UB en les assignatures més conceptuals. En aquestes assignatures, en les quals hi ha una major càrrega teòrica, s'ha prioritzat el professorat que fos permanent, amb experiència investigadora i implicat en projectes i grups de recerca; i en canvi el personal associat i extern amb experiència professional d'alt nivell en la gestió pública s'ha assignat majoritàriament a les assignatures de caràcter més aplicat. Els criteris d'adscripció del professorat adoptats han permès millorar la plantilla de professorat en les condicions que reclamava l'anterior informe d'acreditació.

L'anàlisi de les dades presentades evidencia una millora significativa, ja que el percentatge de professorat doctor i permanent ha augmentat respecte dels cursos anteriors, fet que ha comportat un augment significatiu de les hores impartides per professorat doctor i per professorat amb dedicació a temps complet. També el nombre de professors associats doctors és superior, alguns dels quals participen en grups de recerca de manera regular. L'expertesa professional del professorat està totalment garantida, pels perfils professionals i càrrecs que ocupen, en el conjunt de professors associats i externs, i és altament valorada pels estudiants, tal com ho demostren els resultats de satisfacció. En aquest sentit, es considera que l'esforç de la coordinació en la millora de la plantilla del professorat ha aconseguit els objectius previstos per revocar el condicionament d'aquest estàndard.

La segona de les accions de millora estava adreçada a incrementar la informació pública relativa a l'experiència acadèmica i professional del professorat associat i extern de les titulacions. En aquests moments, s'està confeccionant un model de currículum adequat a les característiques professionals del professorat associat i extern, i des de les coordinacions dels màsters s'està demanant que s'empleni per poder-lo penjar al web de la titulació.

→ [Accés al seguiment de les propostes de millora de l'estàndard 4](#)

Valoració de l'assoliment de l'estàndard 4

L'anàlisi del professorat de les titulacions objecte d'acreditació posa de manifest que aquest compleix sobradament els requisits de qualificació acadèmica, de recerca i professional per desenvolupar de forma adequada els programes formatius.

Cal destacar que el professorat respon adequadament a les necessitats formatives i a la idiosincràsia de cadascun dels màsters. Així doncs, la plantilla de professorat dels màsters amb una clara orientació cap a la recerca –com és el cas del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional i el màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis– està formada fonamentalment per professorat doctor amb dedicació completa a la Universitat, amb trams de recerca i docència reconeguts i que estant implicats activament en projectes i grups de recerca. En canvi, en els màsters amb una vocació més professionalitzadora –com el màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia, i el de Gestió pública Avançada–, la plantilla docent combina dues tipologies de professorat amb l'objectiu de poder atendre tant les assignatures de concepció més teòrica com les assignatures amb una aplicació més pràctica i professional. En aquest sentit s'assigna el professorat permanent amb més qualificació acadèmica i experiència investigadora a les assignatures més conceptuals i teòriques, i el professorat associat o extern amb reconeguda experiència

professional –aportat en part per les institucions que col·laboren a impartir docència a la titulació en el màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia (ISPC)– a les assignatures amb més especialització i tecnificació. No obstant això, les dades també ens mostren un increment de doctors en els professors associats i externs en aquests màsters, així com la implicació d’alguns en grups de recerca.

D’altra banda, l’alt grau de satisfacció dels estudiants amb el professorat corrobora la qualitat de les plantilles docents de cadascun dels màsters.

Les accions de suport al professorat impulsades des de la Facultat de Dret fan palès el compromís del centre amb la qualitat docent. De la mateixa manera, el professorat de la Facultat de Dret participa en les accions formatives i d’innovació docent que des de la Universitat de Barcelona es promouen amb la voluntat de millorar la pràctica docent.

Amb tot plegat, considerem que els màsters assoleixen de manera molt satisfactòria l’estàndard del professorat, i en la major part dels màsters, les dades i les evidències aportades mostren un progrés cap a l’excel·lència.

3.5. Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l’aprenentatge

3.5.1. Els serveis d’orientació acadèmica donen suport adequadament en el procés d’aprenentatge i els serveis d’orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral

El conjunt articulat d’accions d’orientació acadèmica i professional de l’alumnat forma part del nucli dur del projecte docent de la Facultat de Dret per als ensenyaments de grau i màster. En els estudis de grau, en la mesura que estan adreçats a donar una formació més generalista, encaminada a la preparació per a l’exercici d’activitats professionals, hi preval l’orientació acadèmica ja des de l’inici, i en els darrers cursos s’intensifica l’orientació professional. En canvi, en els estudis de màster, destinats a donar una formació més avançada, que té com a principal finalitat l’especialització acadèmica o professional de l’estudiant, l’orientació acadèmica i la professional estan estretament vinculades durant tots els estudis, tot i que l’orientació professional esdevé una peça clau en un moment anterior, el de la selecció de l’ensenyament concret del màster que es vol cursar.

Aquesta concepció unitària està plasmada en el **Pla d’acció tutorial (PAT)** que, des de fa anys, articula el desenvolupament de l’acció d’assessorament i orientació a tots els estudiants dels ensenyaments que ofereix la Facultat. El darrer ha estat aprovat per Junta de Facultat en data de 26 de maig de 2017.

→ [Pla d’acció tutorial de la Facultat de Dret](#)

Al marge del PAT, la Facultat duu a terme diverses accions complementàries específiques d’orientació acadèmica per a l’alumnat, i disposa d’un conjunt de serveis especialment destinats a l’orientació professional i d’ocupabilitat de l’estudiant. Des d’una perspectiva institucional de centre, a totes les anteriors s’hi han d’afegir els recursos materials destinats a l’aprenentatge (aules de docència, d’informàtica, mitjans digitals i audiovisuals, biblioteca i fons documental, etc.), l’adequació i la suficiència dels quals, atenent el nombre d’estudiants i les característiques de les titulacions, avalen el compromís de la Facultat amb la qualitat dels ensenyaments que imparteix.

També convé assenyalar que, a banda de l'orientació ordinària que es dona a l'estudiant per part de la Secretaria, els caps d'estudis, etc. i l'ordinària o estructural de la Universitat per part del SAE (Servei d'Atenció a l'Estudiant), la Facultat ofereix tres serveis específics d'orientació: el servei MID-Dret (d'assessorament acadèmic per als estudiants), l'Oficina de Relacions Internacionals (d'orientació en programes de mobilitat) i l'Oficina de Pràctiques, Clínica Jurídica i Borsa de Treball (destinat específicament a l'orientació professional).

El SGIQ de la Facultat disposa del procés PEQ 050, en el qual es recullen tots els procediments vinculats a l'orientació acadèmica i professional dels estudiants, tant de les línies del PAT com de les accions concertades d'orientació. El passat curs 2017-2018 se'n va iniciar un procés de revisió per tal de dur-hi a terme una simplificació. En aquesta revisió es treballa estretament amb els caps d'estudis i els coordinadors generals del PAT de cada titulació, així com els transversals. En aquesta fase de revisió s'ha acordat un model unificat d'informe de valoració del PAT per a tots els graus, per tal de disposar de la mateixa informació i dades en el moment d'anàlisi i valoració del PAT.

- [PEQ 050 Orientació a l'estudiant](#)
- [Model d'informe de valoració del PAT](#)
- [Proposta de nou PEQ 050](#)

3.5.1.1. El disseny de les accions d'orientació en el Pla d'acció tutorial de la Facultat de Dret (PAT)

El PAT de la Facultat de Dret vigent va ser aprovat l'any 2017 per Junta de Facultat. La coordinació general de totes les actuacions previstes en el PAT recau en el Vicedeganat d'Afers Acadèmics.

El PAT de la Facultat presenta les línies següents:

- En cadascun dels graus: tutoria prèvia a la matriculació; tutoria grupal i coordinació docent a tots els estudiants de primer de tots els graus; tutoria de titulació (a partir del primer curs de grau); tutoria de sortides professionals (en el darrer curs de grau); i tutoria d'excel·lència.
- En cadascun dels màsters: una sola línia tutorial, de caràcter acadèmic, que acostuma a fer el mateix coordinador del màster o una persona nomenada per ell.
- Transversals per a tots els graus i màsters: tutoria d'esportistes d'elit (a partir del segon curs de grau); tutoria d'estudiants amb necessitats especials (NERE); i tutoria de mobilitat.
- Accions específiques d'orientació acadèmica i professional.

3.5.1.2. Les accions integrades d'orientació acadèmica i professional als màsters

a) Prèvies

Sessions informatives i inaugurals dels màsters, que s'integren dins del **Fòrum d'Ocupació i Postgraus**. El Fòrum, a banda de ser una acció d'orientació professional per als futurs graduats i titulats de màsters, és també una acció d'orientació acadèmica en què s'ofereix informació sobre l'oferta general de màsters universitaris i propis. En el marc del Fòrum es van dur a terme tres accions diferenciades:

- Conferència per part del Vicedeganat d' Afers Acadèmics i la directora de l'Escola de Postgrau sobre tota l'oferta de màsters universitaris i títols de postgrau propis dins del Fòrum d'Ocupació i Postgraus (15 de febrer de 2018).
- [Programa del Fòrum d'Ocupació i Estudis de Postgrau](#)
- Estand de l'Escola de Postgrau per a la difusió de l'oferta formativa de màsters universitaris (15 de febrer de 2018).
- Un estand per a cada un dels màsters i postgraus propis de la Facultat de Dret (15 de febrer de 2018).

El curs acadèmic 2017-2018 es va iniciar la pràctica de fer difusió de l'oferta de màsters oficials de la Facultat als estudiants dels graus. Així, a més dels actes generals que s'han assenyalat, es van programar sessions específiques dels coordinadors dels màsters amb els estudiants de les titulacions més properes per la matèria dels seus estudis. Els estudiants del Grau de Dret van tenir sessions específiques informatives dels màsters de Gestoria Administrativa i de Dret de l'Empresa i dels Negocis. El coordinador del màster de Gestió Pública Avançada i el d'Anàlisi Política i Assessoria institucional van presentar les seves respectives titulacions als estudiants dels graus de Gestió i Administració Pública i de Ciències Polítiques i de l'Administració. El coordinador del màster de Criminologia, Política Criminal i Sociologia Juridicopenal es va adreçar específicament als estudiants del grau de Criminologia; i el de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia va fer el mateix amb els estudiants del grau de Seguretat i també amb els estudiants dels graus de Criminologia i de Ciències Polítiques i de l'Administració.

Tots els màsters també programen sessions informatives específiques per tractar temes més concrets sobre el desenvolupament del màster i sobre les gestions de matrícula.

En aquest sentit, des de cadascun dels màsters s'envia, via correu electrònic, una carta informativa sobre totes les gestions relacionades amb la matrícula. En el curs 2017-2018 es va implantar la tutoria prèvia dels estudiants amb el coordinador abans de la matrícula, valorada molt positivament pels estudiants i pel personal d'administració i serveis que fa les matrícules, ja que agilitza el procés de matriculació i evita alguns problemes sorgits del procés. Aquestes accions s'han 'protocolaritzat' en introduir-les en la revisió del PEQ040 relatiu al procés de selecció i matriculació dels estudiants de màster.

- [Carta informativa sobre la matrícula](#)
- [Tutoria prèvia a la matrícula](#)

Informació pública sobre l'oferta de màsters i postgraus. Tota la informació sobre els màsters universitaris i els estudis de postgrau propis està publicada en el web dels màsters de la Facultat de la UB. Per altra banda, la Facultat difon una publicació que recull en una sola guia tota l'oferta de màsters i postgraus.

- [Oferta màsters Facultat de Dret](#)
- [Oferta de màsters UB](#)

Acte oficial d'inauguració del curs de la Facultat de Dret. L'acte inaugural està adreçat a tots els estudiants de la Facultat de Dret –també els de màsters–, tots els professors i tot el personal d'administració i serveis. S'hi llegeix la lliçó inaugural, per part d'un professor de la Facultat, s'hi reparteixen mencions entre els alumnes destacats del curs anterior i el degà s'adreça als assistents.

→ Difusió de l'acte oficial d'inauguració del curs (butlletí de la facultat).

b) Durant els estudis de màster

Pel que fa als màsters, al marge de l'operativitat de les tutories transversals, el PAT preveu, com s'ha assenyalat, una sola línia tutorial, de caràcter acadèmic, que acostuma a fer el mateix coordinador del màster –o una persona nomenada per ell– i la duu a terme en el marc de les directrius generals establertes en el PAT. Cada màster publica la seva informació sobre el PAT a la pàgina web de la seva titulació:

→ [Informació pública sobre el PAT](#)

- [Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)
- [Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)
- [Màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis](#)
- [Màster de Gestió Pública Avançada](#)

Atès el volum d'estudiants, la tasca de tutorització dels coordinadors del màster és constant durant tot l'ensenyament, i es duu a terme de manera presencial o mitjançant correu electrònic per part de la coordinació. Se centra especialment en la tria d'assignatures o especialitats, i també és important a l'hora de detectar possibles incidències de funcionament i prendre, en el aquest cas, les mesures adients per solucionar-les. Però també és especialment important en el moment de l'elecció del TFM més idoni segons el perfil i l'orientació de l'estudiant. Els màsters de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia; i el d'Estudis Jurídics Avançat disposen, específicament, d'un coordinador del TFM.

A més a més d'atendre personalment els estudiants que ho sol·liciten, des de la primera edició del **màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia**, un cop finalitzat el procés de preinscripció, al mes de juny i, per tant, abans de que s'iniciï el període de matriculació, es convoca tots els alumnes que han estat admesos per cursar el màster a una sessió informativa en la qual el coordinador i el seu adjunt es presenten personalment als estudiants, s'amplia la informació inicial, s'aclareixen els dubtes que els alumnes puguin tenir i se'ls orienta en l'elecció de les assignatures optatives.

En el cas del **màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis**, el curs comença amb una sessió de presentació a mitjans del mes de setembre, a la qual segueix una setmana de tutories personalitzades per orientar els alumnes en l'elecció del seu itinerari curricular. Això, a banda de l'assignació individualitzada a cada estudiant d'un tutor per al treball de final de màster.

El **màster de Gestió Pública Avançada** i el **màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia** tenen establert un horari concret per a les tutories presencials. En el curs 2018-2019 s'ha destinat un despatx de coordinació de màsters i d'atenció a l'estudiant a l'edifici principal de la Facultat.

Entre les tutories transversals específiques destaquen, per la seva projecció en els màster oficials:

Tutoria de necessitats especials (NERE). L'estudiant acollit al programa d'integració que ofereix la UB a través del SAE té assignat un tutor específic que l'acompanya i

assessora al llarg dels estudis de màster. Si deixen de produir-se les circumstàncies que feien que l'estudiant participés en la tutoria de necessitats especials, aleshores és orientat pel coordinador del màster o per la persona en qui delegui. Dels estudiants que es van acollir a aquest programa, dos estaven cursant estudis de màster el curs 2017-2018. Aquest darrer curs 2018-2019, els estudiants de màster acollits a les tutories NERE han estat tres.

→ [Taula E5.1: Nombre de tutories de necessitats especials. Curs 2017-2018](#)

Tutories de pràctiques externes. La Facultat de Dret, amb l'impuls i la coordinació del Vicedeganat de Relacions Institucionals, ofereix a l'alumnat un ampli programa de pràctiques externes curriculars i no curriculars que es duen a terme en diferents entitats col·laboradores, com ara despatxos, empreses, i institucions i organismes vinculats als àmbits professionals dels graus i màsters.

La informació sobre les pràctiques externes es publica de forma actualitzada als webs dels graus i màsters que l'ofereixen com a assignatura obligatòria o optativa, i al web de l'Oficina de Pràctiques.

La gestió de les pràctiques externes curriculars de grau, de màster i de les pràctiques de les clíniques jurídiques es duu a terme a través de la Secretaria d'Estudiants i Docència, i la gestió de les pràctiques externes no curriculars es fa des de l'Oficina de Pràctiques. En ambdós casos, el Sistema de Garantia de la Qualitat disposa del procediment PEQ 070 sobre «Gestió de les pràctiques externes» que regula les accions i els agents implicats en aquests processos, seguint la normativa de la UB sobre pràctiques externes.

→ [Informació pública sobre les pràctiques externes](#)

→ [PEQ 070 «Gestió de les pràctiques externes»](#)

→ [Normativa UB pràctiques externes: curriculars i extracurriculars](#)

→ [Dades sobre estudiants i entitats participants en les pràctiques externes del curs 2017-2018](#)

Sessions informatives sobre els programes de mobilitat. Durant el curs es convoquen diferents sessions informatives sobre els programes de mobilitat, per explicar les característiques dels diferents programes i incentivar així la participació dels estudiants, i donar informació sobre els tràmits més administratius per a la sol·licitud. A continuació es presenten les sessions que es van oferir en el curs 2017-2018.

→ [Taula E5.2: Nombre d'assistents a les sessions informatives sobre els programes de mobilitat](#)

Tutories de mobilitat. També estan previstes les tutories de mobilitat per als estudiants de màsters. No es programen sinó que són a demanda. Fins ara, atesa la nul·la demanda de mobilitat per part d'estudiants dels màsters, no se n'han fet.

c) Al final dels estudis

Programa d'ocupabilitat. Des del Vicedeganat de Relacions Institucionals, amb el suport de l'Oficina de Pràctiques, Clínica Jurídica i Borsa de Treball, s'ha dissenyat i desenvolupat un programa d'accions d'ocupabilitat que pretén enfortir les habilitats professionals dels estudiants dels graus, màsters i postgraus de la Facultat de Dret, amb la finalitat de millorar-ne la inserció laboral. Es compon, principalment, de dues accions:

el Fòrum d'Ocupació i Postgraus i les activitats formatives d'orientació per a la inserció i l'ocupabilitat.

- **El Fòrum d'Ocupació i Postgraus** consisteix en una sessió que acull una gran varietat d'empreses, despatxos i institucions del sector públic i del sector privat, organitzats en estands, amb l'objectiu que els estudiants puguin contactar-hi personalment i lliurar els seus currículums per iniciar processos de selecció o pràctiques externes. Durant la jornada també es fan taules rodones amb diferents representants del sector.

→ [Difusió del Fòrum Ocupació i Postgraus 2017-2008](#)

→ [Programa del Fòrum Ocupació i Postgraus. 2017-2018](#)

Taula E5.3: Nombre d'assistents al Fòrum d'Ocupació i Postgraus

	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Assistents Fòrum d'Ocupació i Postgraus	341	350	245	307

Font: Facultat de Dret

- **Activitats formatives d'orientació per a la inserció i l'ocupabilitat.** Dins del marc del programa d'ocupabilitat, s'organitzen també activitats formatives en forma de jornades, tallers, simulacions i conferències que pretenen reforçar l'orientació en la inserció laboral dels estudiants. Per a algunes d'aquestes activitats es disposa del suport i la col·laboració del Servei d'Atenció a l'Estudiant de la UB. Totes les activitats s'anuncien a través del Campus Virtual de Pràctiques i Ocupabilitat i del butlletí de la Facultat de Dret. Les accions dutes a terme durant el curs 2017-2018:

→ [Taula E5.4: Nombre d'assistents a les activitats formatives per a la inserció i l'ocupabilitat](#)

- **Orientació sobre les sortides professionals i la inserció laboral.** Al final dels estudis, tant els estudiants de grau com els de màster poden adreçar-se a l'Oficina de Pràctiques, Clínica Jurídica i Borsa de Treball per rebre assessorament sobre com enfocar la recerca de feina. (*vid. infra*).

3.5.1.3. Serveis d'orientació acadèmica i professional

a) Servei d'Atenció a l'Estudiant de la UB (SAE). Aquest servei atén d'una manera personalitzada el futur alumnat, estudiants, estudiants amb necessitats educatives especials, temporals i interculturals per facilitar-los la informació, l'orientació, l'assessorament, el suport i l'ajut necessaris durant tot el període d'aprenentatge i procés d'inserció professional.

→ [SAE](#)

b) Servei MID-Dret (Facultat de Dret). Es tracta d'un servei de la Facultat de Dret que ofereix assessorament als estudiants per al desenvolupament dels seus estudis: assessorament en tècniques d'estudi, suport en la planificació dels estudis i consultes del Campus Virtual. Principalment, les consultes que rep són d'estudiants de primer de grau i relacionades amb el procés d'adaptació als estudis universitaris.

→ [Servei MID-Dret \(web\)](#)

c) Oficina de Pràctiques, Clínica Jurídica i Borsa de Treball. Aquesta oficina és la unitat que gestiona les pràctiques externes extracurriculars, les ofertes de treball de la borsa de treball i la que assessora els estudiants en temes relacionats amb l'orientació professional (currículum, procés de selecció, etc.) i la inserció laboral (sortides professionals, recerca de feina, etc.). També des de l'Oficina es dona suport tècnic al programa d'ocupabilitat, tant en l'organització d'activitats formatives com en l'organització del Fòrum d'Ocupació i Postgraus..

→ [Oficina de Pràctiques, Clínica Jurídica i Borsa de Treball](#)

e) Oficina de Relacions Internacionals. L'Oficina ofereix assessorament als estudiants sobre els diferents programes de mobilitat, s'hi gestionen tots els tràmits que els estudiants han de fer per a una estada a l'estranger i rep els estudiants estrangers que fan una estada a la Facultat de Dret. També organitza sessions informatives i sessions de benvinguda per als estudiants estrangers.

→ [Oficina de Relacions Internacionals](#)

Tot i que en aquests moments no es disposa de més resultats sobre la satisfacció de les activitats d'orientació, en el curs 2017-2018 es va posar en marxa un sistema d'enquestes per conèixer la satisfacció sobre les activitats d'orientació professional de les sortides professionals i del Fòrum d'Ocupació i els estudis de postgrau.

3.5.2. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació

La Facultat disposa d'espais adequats per impartir una docència de qualitat, d'espais accessoris per tal que els estudiants puguin dur-hi a terme satisfactòriament les seves activitats formatives i d'aprenentatge, i d'una biblioteca.

L'Administració del Centre en gestiona i garanteix el bon funcionament. Els procediments de qualitat de la Facultat de Dret que regulen aquesta activitat són:

→ [PEQ_110 «Gestió dels recursos materials»](#)

→ [PEQ_120 «Gestió dels serveis»](#)

Biblioteca

El CRAI Biblioteca de la Facultat de Dret disposa d'un catàleg de més de 130.000 volums, de gairebé 1.900 revistes i de nombroses bases de dades. A més, acull altres col·leccions especials que fan la Biblioteca de la Facultat dipositària de quatre fons addicionals: el de Bioètica i Dret, el de les Nacions Unides, el de l'Observatori del Sistema Penal i Drets Humans (OSPDH) i un fons de reserva integrat per obres editades entre els segles XVI i primer terç del XIX. Cal esmentar que, pel fet de matricular-se, els alumnes accedeixen a tot els fons bibliogràfic i d'hemeroteca de la Xarxa Lluís Vives, cosa que permet posar al seu abast una de les fonts informatives i científiques més extenses d'Europa. Aquest instrumental formatiu i de recerca es completa amb un servei de préstec interbibliotecari, tant de llibres com de reproduccions d'articles de revista.

Igualment, la Biblioteca disposa d'espais de treball individual, ordinadors i màquines de fotocòpies, repartits entre els sis pisos que la integren. A més, posa a disposició dels usuaris dos ordinadors portàtils. Als espais individuals s'hi han d'afegir sis sales de

treball col·lectiu, amb una capacitat d'entre 8 i 10 persones: una de reservada al professorat visitant –situada a l'hemeroteca– i les cinc restants per a l'alumnat de grau, màster i doctorat (segon, tercer i quart pis).

Tant la biblioteca com l'hemeroteca són de lliure accés per als estudiants de la Universitat de Barcelona.

→ [CRAI Biblioteca de Dret](#)

→ [Taula E5.7 Usos i formació de la Biblioteca](#)

Aules amb dimensions diferents segons les funcions. El conjunt d'edificis que integren la Facultat, juntament amb l'estructura modular ubicada darrere de l'edifici Ilerdense, dona resposta adequada a les necessitats d'aules per impartir docència: hi ha aules per a la docència presencial de tipus magistral per a grups grans (>100 estudiants) i per a grups mitjans (50-100 estudiants) i aules-seminari per a la docència amb grups petits (<30 estudiants). Per les seves particularitats com a ensenyament especialitzat i pel nombre d'estudiants, els ensenyaments de màsters oficials s'imparteixen, principalment, a les aules de la quarta planta de l'edifici principal, que són de dimensions més ajustades i que, tot i ser noves, han estat millorades per satisfer les necessitats dels estudiants dels màsters: en quatre s'han substituït les cadires amb pala per taules i cadires que facilitin el treball amb ordinadors portàtils i altre material. Aquest condicionament s'ha dut a terme en dos dels tres seminaris del primer pis de l'edifici principal. Igualment, en el cas del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis fan les classes a l'aula Font i Rius de l'edifici principal. Totes les aules on fa la docència dels màsters estan habilitades per a persones diversament hàbils i són fàcilment accessibles.

Sala de pràctica jurídica i sales de mediacions. Són aules especialment dissenyades per dur-hi a terme simulacions de judicis, negociacions, mediacions i altres mecanismes de resolució extrajudicial de conflictes. En el cas de la primera, hi ha reproduïda una sala de judicis amb espais específics tant per al tribunal com per a les parts d'un procés, així com també per als subjectes que presten declaració i 45 seients per als assistents com a públic. Una de les aules de mediació té una dimensió petita, per a 4 persones, i està dotada de micròfons d'ambient per poder escoltar la mediació des de la Sala de Pràctica Jurídica i Sala de Mediació II. Aquesta darrera és la més gran, disposa de 26 cadires de pala i d'un monitor de TV per veure i escoltar tot el que passa a les altres dues sales (Pràctica Jurídica i Mediació I). Totes les aules són accessibles per a persones amb dificultats funcionals. Igualment, atesa la tecnologia avançada que utilitzen, l'ús d'aquestes aules té el suport d'un dels tècnics d'audiovisuals de què disposa la Facultat.

→ [Nombre i característiques de les aules.](#)

→ [Informació pública dels espais de la Facultat de Dret](#)

Mobiliari: les aules grans i mitjanes tenen bancs fixos, però la major part d'aules petites i seminaris disposen d'un mobiliari que es pot moure fàcilment per disposar-lo segons les necessitats docents (o bé taules no fixes o bé cadires de pala).

Equipaments informàtics i audiovisuals: totes les aules, des de les més grans fins a les de dimensions més reduïdes, estan equipades amb ordinador amb connexió LAN, wifi,

projector, pantalles, megafonia sense fils, projector de transparències i càmeres per a connexions via *Skype*. A més, tres aules de l'edifici principal (Magna, Font i Rius i Saló de Graus) estan habilitades per utilitzar el sistema *Mediasite*.

Aules d'informàtica: a més dels ordinadors que facilita la Biblioteca, la Facultat de Dret disposa de set aules d'informàtica dotades d'un nombre d'ordinadors que oscil·la entre els 15 i 30, segons les dimensions. Estan situades a l'edifici Ilerdense (1r pis, escala dreta) i al nou edifici (planta soterrani). Totes estan dotades d'un monitor (al matí i a la tarda) al qual poden adreçar-se els estudiants per a qualsevol informació sobre les normes d'ús i funcionament. L'horari és de 9 a 21 hores. L'accés és lliure per a l'alumnat, que accedeix als equips amb la identificació d'estudiant UB.

Aules d'estudi i espais de treball per als estudiants. Com ja s'ha assenyalat, la Biblioteca disposa de sis sales, de les quals cinc estan destinades als estudiants. És l'espai compartit que pot ser utilitzat per l'alumnat durant tot el curs i que es reforça amb l'ampliació d'horaris en període d'avaluacions. Al marge d'aquestes sales, la Facultat, abans d'iniciar-se el període d'exàmens i un cop finalitzades les classes del semestre, habilita diverses aules, amb diferents dimensions, per a l'estudi, principalment en els edificis principal i Ilerdense. Igualment, per tal de satisfer la demanda d'espais compartits, a l'edifici principal i al nou edifici, s'hi han disposat un conjunt de taules i bancs i ordinadors de lliure accés que els estudiants utilitzen amb freqüència per a la preparació d'activitats i treballs conjunts.

Serveis Lingüístics. A la Facultat de Dret l'atenció dels Serveis Lingüístics és dispensada per una tècnica lingüística i una becària de suport. A més d'oferir cursos presencials i en línia de llengües, ofereix suport a l'aprenentatge a través de l'elaboració i difusió de diferents materials útils a l'hora de redactar treballs (criteris per a l'elaboració de treballs acadèmics) o de cercar informació lingüística i terminològica.

→ [Serveis Lingüístics UB](#)

→ [Criteris lingüístics, bibliogràfics, d'estil i convencions](#)

Finalment, cal assenyalar que la Facultat posa a l'abast dels estudiants altres serveis indirectes de suport a l'aprenentatge, com ara el de reprografia i la llibreria universitària, servei que, des del curs 2017-2018 facilita l'empresa Atelier.

Satisfacció dels serveis de la UB i de la Facultat de Dret. La Universitat de Barcelona passa anualment una enquesta als estudiants sobre serveis, activitats i instal·lacions de la UB. En les taules següents es mostra la valoració dels estudiants de la Facultat de Dret (un total de 180 respostes) a l'enquesta del 2018. En general, els estudiants es mostren satisfets amb les instal·lacions de la Facultat de Dret, i la puntuació no difereix gaire de la puntuació mitjana de la resta de centres. La informació sobre els resultats de l'enquesta està publicada a l'apartat «Satisfacció» del web de la Gestió de la Qualitat.

→ [Resultats de l'enquesta als estudiants sobre els serveis, instal·lacions, activitats i instal·lacions de la UB. Resultats per centres \(2018\)](#)

→ [Taules E5.8 a E5.9 sobre la valoració dels estudiants amb els serveis](#)

Seguiment i valoració de l'estàndard 5

Seguiment de les accions de millora de l'estàndard 5

Algunes de les accions de millora proposades des de l'anterior procés d'acreditació han estat implantades satisfactòriament i s'han donat per acabades. Aquest és el cas de la implantació en els màsters de la tutoria prèvia abans de la matriculació. Aquesta acció ha repercutit positivament tant en els estudiants, ja que disposen de més informació per a l'elecció i la configuració del seu currículum acadèmic, com en la disminució d'errors en el procés de matrícula.

Com es pot observar en el document adjunt sobre l'estat de les accions de millora, es va desestimar seguir amb l'aplicació del programari UNTIS per a la gestió d'aules, pels deficientes resultats obtinguts en el procés.

Com s'ha comentat anteriorment, des del curs passat s'han iniciat les accions de difusió dels màsters a les aules dels estudiants dels graus de la Facultat, ampliant així les accions de difusió, tal com es va proposar en el pla de millora. De totes maneres, no es dona per finalitzada l'acció per poder-hi incloure noves accions que es puguin dissenyar.

Encara que no estigués previst en el pla de millora, cal destacar la posada en marxa en el curs 2018-2019 del nou edifici de la Facultat de Dret, que ha permès disposar de més aules, i en millors condicions, a tots els ensenyaments del centre, en especial les destinades a les titulacions de màsters. En efecte, amb el nou aulari s'ha pogut disposar de noves aules més grans, còmodes, amb molta més lluminositat i dotades de les infraestructures actualitzades, que han substituït les aules situades a l'estructura modular.

→ [Estat de les accions de millora de l'estàndard 5](#)

Valoració de l'assoliment de l'estàndard 5

Es considera que la Facultat de Dret aconsegueix molt favorablement aquest estàndard, tant pel que fa a les accions de suport a l'aprenentatge com en les instal·lacions i serveis del centre.

La Facultat desplega de manera sistemàtica cada curs les accions i activitats adreçades a l'orientació i al suport en el procés d'aprenentatge dels estudiants. Tant el PAT com el PEQ050 sobre l'orientació a l'estudiant han estat instruments fonamentals per a la implantació i la sistematització de totes aquestes accions. Considerem que les accions establertes cobreixen les necessitats dels estudiants en totes les fases del desenvolupament del seu ensenyament. Així doncs, a l'inici es despleguen les accions de caràcter informatiu i d'adaptació al nou ensenyament, durant el desenvolupament del títol es desplega l'acció tutorial i les accions acadèmiques complementàries (mobilitat, pràctiques, seminaris, etc.) i al final prenen més presència les accions i serveis adreçats a l'orientació i la inserció laboral.

Les instal·lacions de la Facultat garanteixen un desenvolupament adequat i en condicions tant de la docència com d'altres activitats complementàries. De la mateixa manera, l'espai de la Biblioteca i el seu catàleg de materials i documentació també facilita que els estudiants puguin desenvolupar satisfactòriament els seus estudis.

Així com en el cas dels graus es disposa de dades sobre la satisfacció d'algunes de les accions d'orientació, en el cas dels màsters encara no s'ha implantat cap instrument per valorar el grau de satisfacció de les accions dutes a terme, i per tant encara no es disposa de dades específiques.

3.6. Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius

El Sistema de Garantia Interna de la Qualitat de la Facultat de Dret disposa dels processos de qualitat següents, associats al desenvolupament dels programes formatius per afavorir l'aprenentatge de l'estudiant:

→ [PEQ 060: Desenvolupament de l'ensenyament: metodologia i avaluació dels aprenentatges.](#)

Aquest procés estableix com el centre defineix, revisa, actualitza i millora els plans docents de les assignatures dels ensenyaments oficials del centre, amb especial cura dels apartats de metodologia i avaluació acreditativa dels aprenentatges.

→ [PEQ 061: Programació academicodocent dels graus i màsters](#)

Aquest procés regula les accions per a la programació d'assignatures i activació dels plans de graus i màsters.

→ [PEQ 064: Treball Final de Grau i Treball Final de Màster.](#)

Aquest procés concreta els mecanismes per garantir una gestió òptima i coherent dels treballs finals de graus i de màsters.

Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional

3.6.1. Els resultats d'aprenentatge es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell del MECES de la titulació

Per la seva temàtica i la seva estructura, el màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional permet assolir les competències definides en l'article 7 del Reial decret 1027/2011 pel qual s'estableix el Marc Espanyol de Qualificacions per a l'Educació Superior. En efecte, un màster dedicat a l'anàlisi política i la consultoria entra de ple en les competències que succintament podríem resumir com especialització, capacitat investigadora en entorns nous, i responsabilitat social i autonomia.

Les competències definides permeten complir l'objectiu formatiu del màster, és a dir proporcionar els coneixements teòrics i metodològics necessaris per analitzar la realitat política i dur a terme tasques de recerca politològica, per aplicar-los a l'àmbit professional (tasques de consultoria i assessorament) o acadèmic (estudis de doctorat). En aquest sentit, el conjunt de competències s'articulen al voltant de tres eixos fonamentals per al màster: la reflexió i l'anàlisi crítica, la investigació i els instruments d'anàlisi, i l'acció i la problemàtica política.

→ [Taula E6.1: Quadre de competències de la titulació i de les assignatures seleccionades del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional.](#)

D'aquesta manera, es vol fer notar que l'estructura mateixa de les assignatures obligatòries, com ara Orientació a la Recerca, Teories i Escoles Politològiques, i Debats Polítics Actuals, formen un conjunt en el qual la problemàtica social permet ser analitzada

en els aspectes pràctics i canviants que té i amb la fonamentació epistemològica i la metodologia investigadora pertinent (CE2, CE3, CE4, CE5 i CE11).

Taula E6.2: Informació de les assignatures del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional seleccionades per a l'avaluació

	Pla docent	Tipologia	Matèria	Crèdits
Teories i Escoles Politològiques	- Pla docent 2018-2019 - Programa	Assignatura obligatòria	Bases teòriques i metodològiques	6
Anàlisi Electoral	- Pla docent 2018-2019 - Programa	Assignatura optativa	Anàlisi	3
Treball Final de Màster	- Pla docent 2017-2018 - Pla docent 2018-2019	TFM	TFM	18

Font: Facultat de Dret

L'assignatura de Teories i Escoles Politològiques, objecte d'avaluació, forma part de la matèria obligatòria 'Bases teòriques i metodològiques'. És una assignatura que té com a objectius específics d'aprenentatge explicar als estudiants què és la ciència política, fent un aproximació històrica a la disciplina i posant èmfasi en les peculiaritats de l'ofici de polítleg (CE4). Ofereix també una aproximació a les principals escoles politològiques (enfocament conductista, sistèmic, institucionalista, etc.), i als eixos articuladors de la recerca politològica, potenciant la mentalitat analítica i investigadora dels estudiants (CE2). Derivat del punt anterior, l'estudiant està en posició de comprendre els problemes ètics i deontològics de la recerca (CE11). També es pretén potenciar la capacitat dels estudiants per raonar críticament sobre els problemes polítics i socials de l'acció pública (CE5), competència que s'assoleix a través dels debats que s'organitzen a l'aula sobre lectures seleccionades. La metodologia docent, basada en part en aquests debats, facilita l'assoliment de la competència general de capacitat comunicativa (CG3), associada també a aquesta assignatura.

Aquest bloc central d'assignatures obligatòries s'acompanya d'assignatures optatives dirigides a l'anàlisi (anàlisi qualitativa, anàlisi electoral, anàlisi del discurs, anàlisi institucional) que doten els estudiants de tècniques i procediments d'anàlisi política (CE1), i d'habilitats en l'organització de dades, teories i mètodes per a la investigació (C9).

L'assignatura Anàlisi Electoral, seleccionada per a l'avaluació, té com a objectiu familiaritzar els estudiants amb els temes, mètodes i debats actuals sobre el comportament electoral. Mitjançant la lectura i el comentari guiat de treballs, els estudiants aprenen un conjunt de conceptes clau, així com a interpretar adequadament l'anàlisi de tipus empíric sobre la matèria. L'assignatura està orientada específicament cap a l'adquisició de tècniques, procediments i instruments d'anàlisi, que es concreten en treballs i casos pràctics d'estudi d'eleccions en diferents nivells (anàlisi micro i macro, enquestes, mapes, etc.) (CE9). Es pretén, en definitiva, familiaritzar l'estudiant amb la investigació sobre el comportament electoral i els mètodes d'anàlisi electoral; fomentar la reflexió entorn dels grans debats sobre el comportament electoral, i fomentar una mentalitat analítica i investigadora (CE2). La metodologia de l'assignatura, que s'articula en part en debats en

grup entorn de qüestions concretes i la posterior posada en comú, promou alhora l'assoliment de la competència d'aprenentatge i treball en equip associada a aquesta assignatura (CG2).

El màster també compta amb un mòdul dedicat a les institucions i l'acció pública (Teoria de les Organitzacions; Impacte Normatiu; Indicadors Socials i Polítics; Institucions Polítiques i Rendiment Democràtic; Institucions Supranacionals i Polítiques Públiques). Totes les assignatures associades a aquest mòdul treballen competències bàsiques, transversals i específiques de la titulació, moltes en contacte amb les treballades en els mòduls definits anteriorment, com la capacitat de raonar davant de problemes públics i socials (CE5) o el foment de la mentalitat analítica i investigadora (CE2), i d'altres com el reforçament dels valors democràtics (CG4). Per últim, el mòdul de casos i experiències pretén treballar una vessant més pràctica i aplicada. Assignatures com Agenda i Disseny de Polítiques Públiques contribueixen a entendre i avaluar les polítiques públiques en termes de rendiment i eficàcia (CE8), així com també a fomentar la capacitat dels estudiants d'organitzar dades per dur a terme investigacions pròpies o en equip (CE9). També contribueixen al foment d'aquesta competència altres assignatures d'aquest mòdul, com Observatori de Govern Local, i altres de tipus més metodològic, com Anàlisi Qualitativa, TIC i Processos Polítics. Amb les pràctiques externes es pretén especialment que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la capacitat de resoldre problemes en entorn nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la ciència política (CB7).

El Treball Final de Màster és el compendi i la demostració última de les competències assolides per l'estudiant. El conjunt dels diferents TFM, tindrien, d'una manera transversal, relació amb totes les competències definides per a totes i cadascuna de les assignatures, si bé cada treball, d'una manera individualitzada, pot estar més relacionat amb una matèria o una altra i, per tant, amb unes competències o altres.

El TFM demostra la capacitat investigadora (CE2, i CE3) i aquest fet requereix el domini de moltes competències bàsiques, generals/transversals i específiques, com ara les habilitats relatives als procediments de recollida i anàlisi de la informació (CE1 i CE10). La competència comunicativa del TFM respon tant a l'expressió escrita com a l'expressió oral. La comissió avaluadora del TFM té en compte la presentació, tant escrita com oral. Els TFM poden tenir un perfil més orientat a la recerca acadèmica (alguns tenen una presentació de revista acadèmica) o professionalitzador (quan prenen la forma d'informes per a l'Administració). El tutor del TFM orienta sobre aquesta dualitat. Cal remarcar també que, tenint en compte la participació de molts professors i professores del màster en grups de recerca consolidats, i la diversitat de línies i grups de recerca en les quals duen la seva activitat investigadora, el màster permet que els TFM responguin a una planificació temàtica d'acord amb aquests grups i les línies de recerca o de transferència de coneixement del professorat.

Per acabar, volem remarcar que el disseny del pla d'estudis del màster i la relació entre les assignatures avalen la qualitat de la titulació. El màster està orientat, a diferència dels estudis de grau, a facilitar una formació específica i especialitzada en àmbits concrets de

la ciència política, definits en els mòduls temàtics i les assignatures exposades abans, amb l'objectiu de formar estudiants capaços de dur a terme tasques d'assessoria política o de recerca politològica al més alt nivell.

→ [Evidències de les mostres d'avaluació de les assignatures del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional seleccionades per a l'avaluació](#)

3.6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge previstos

La docència del màster és essencialment teoricopràctica, i atorga un pes important a l'activitat dirigida i a l'aprenentatge autònom de l'estudiant. Les activitats formatives i la metodologia docent del màster són coherents amb les competències definides per a la titulació, ja que se centren a posar en pràctica les habilitats i continguts necessaris per a l'adquisició de les competències. El projecte del màster és la formació en la capacitat d'anàlisi i d'assessorament; per tant, l'alumne ha d'adquirir unes destreses que li permetin abordar els problemes i disposar de la capacitat de recerca de materials, dades i bibliografia per analitzar-los críticament, redactar-ne informes, exposar-los en públic, etc.

Les assignatures que s'imparteixen al màster en els diferents mòduls combinen una gran varietat de metodologies, com la denominada aula invertida. Els estudiants treballen fora de l'aula els materials proporcionats pel professor i després, també a la classe, se n'optimitza la discussió i el debat. Igualment, s'hi incorpora l'aprenentatge basat en projectes, a partir de plantejar problemes reals que els estudiants han de resoldre, una metodologia especialment aplicada en les assignatures del mòdul d'anàlisi, i a la d'Avaluació de Projectes. Moltes assignatures treballen també l'aprenentatge cooperatiu a través de treballs o de discussions de lectures en grups. Treballar en grup millora l'atenció i la implicació dels estudiants, i permet desenvolupar altres competències, com ara les comunicatives. Les metodologies docents que s'apliquen al màster busquen, en general, fomentar l'aplicació de coneixements, més que no pas memoritzar-los.

→ [Taula E6.3: Activitats formatives de les assignatures seleccionades màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)

→ [Taula E6.4: Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)

Pel que fa a les assignatures seleccionades, l'assignatura de Teories i Escoles Politològiques combina les explicacions del professor amb la lectura d'articles acadèmics o llibres que han constituït punts nodals de la recerca politològica. Sobre aquestes lectures l'estudiant ha d'entregar treballs i participar en els debats a classe. L'avaluació és sobre un exercici d'avaluació continuada (presentació i discussió oral de dos textos), que té una ponderació del 50 %, i una prova de síntesi escrita en forma d'assaig sobre determinats aspectes de les presentacions fetes al llarg del curs, amb una ponderació també del 50 %. En el [programa de l'assignatura](#) s'hi detallen les lectures que s'han de llegir, així com la temporalització de les sessions presencials. Per a la preparació de les exposicions orals, el professor posa a disposició dels estudiants des del primer dia una [guia analítica](#) dels aspectes més rellevants que cal tenir en compte.

L'assignatura d'Anàlisi Electoral parteix també d'una metodologia docent que busca la participació activa dels estudiants a l'aula. A partir d'una breu introducció del professor hi ha una discussió i debat en grup de les lectures proposades, que consten des de l'inici en el [programa de l'assignatura](#). Per dinamitzar les sessions, es plantegen un seguit de [preguntes sobre les lectures](#) i els estudiants han de preparar-ne les respostes en petits grups i després posar-les en comú. Pel que fa a l'avaluació, els estudiants han d'assistir a classe i participar en els debats, cosa que exigeix que hagin fet les lectures recomanades prèviament. La participació activa representa el 20 % de la nota, i un 50 % recau en un treball que han d'elaborar els estudiants i en el qual han de resumir l'estat de la literatura respecte d'algun àmbit relacionat amb els estudis electorals que sigui del seu interès (per ex. els determinants del vot femení). El 30 % restant de la nota és per a la prova de síntesi, que en el cas de l'avaluació continuada es basa en la redacció d'un assaig sobre les lectures treballades a l'aula. En el cas del treball, el professor en fa un seguiment actiu i continuat amb els estudiants a través de les tutories.

El Treball Final de Màster és un altre element clau per a l'assoliment dels coneixements del màster. La metodologia que s'aplica és la pròpia de qualsevol treball de recerca, tot i que, d'acord amb els objectius del màster, es preveu que el TFM pugui tenir un perfil de recerca o bé professionalitzador, amb un format d'informe de consultoria. El TFM està vinculat a l'assignatura d'Orientació a la Recerca. A través d'aquesta assignatura els estudiants tenen l'oportunitat d'aplicar els coneixements metodològics adquirits a les seves pròpies propostes de TFM. Sota la supervisió del professor treballen en la definició de la pregunta de recerca i les hipòtesis, així com en la definició d'un disseny de recerca apropiat per tal de comprovar-les. El coordinador de TFM és l'encarregat, a partir de les propostes dels estudiants, d'assignar els tutors de TFM. Les reunions amb el coordinador de TFM comencen abans de l'inici del segon semestre amb una reunió individual. L'objectiu és discutir la primera proposta de treball presentada pels estudiants, que orienta l'assignació del tutor. Per a l'assignació dels tutors es té en compte la relació entre la proposta de TFM i les més de 40 línies de recerca en les quals treballa el professorat que imparteix docència en el màster. Entre aquestes línies hi ha les línies finançades per institucions estatals, autonòmiques i europees, projectes integrats en xarxes internacionals, que acrediten el desenvolupament de recerca de qualitat i que faciliten la incorporació dels estudiants en línies i programes de doctorat.

Un cop assignat el tutor, aquest professor serà el responsable del seguiment del treball a través de les diferents tutories. Pel que fa a l'avaluació, els estudiants han de defensar-lo públicament davant d'una comissió. Un 30 % de la nota, però, la defineix el tutor del treball, i la resta, el 70%, la determina la comissió que avalua tant el treball escrit com l'exposició oral. Per a l'avaluació del contingut del treball es tenen en compte l'originalitat i la dificultat del tema, la capacitat de l'estudiant per definir els objectius o pregunta de recerca de forma clara, la metodologia, l'adequació de les hipòtesis de recerca a un marc teòric i, en general, les aportacions substancials que contingui.

La taula E6.1b evidencia la correspondència entre les competències i les estratègies docents i avaluadores per al conjunt d'assignatures, i específicament, per a les dues avaluades.

→ Taula E6.1b: Relació de la metodologia docent i l'avaluació amb les competències assolides del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional.

Els estudiants valoren molt positivament les activitats formatives i els sistemes d'avaluació de les assignatures, tal com ho corroboren els resultats de satisfacció dels estudiants (taula E6.16). De les 14 assignatures en què s'han fet enquestes, només tres presenten valors inferiors al 6 en aquests ítems. Les assignatures seleccionades per a l'avaluació presenten resultats molt satisfactoris, la valoració global de l'assignatura en ambdós casos se situa per sobre del 8.

→ Taula E6.5: Satisfacció dels estudiants de màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional amb l'actuació docent i formativa. Curs 2017-2018

De la mateixa manera, la satisfacció del professorat del màster en relació amb el desplegament de la titulació és molt favorable, i en destaquen com a punts forts els sistemes d'avaluació utilitzats, l'organització del pla d'estudis, els recursos docents emprats i l'organització del TFM.

→ Taula E6.6: Satisfacció del professorat del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional amb el desplegament de l'ensenyament

3.6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats a les característiques de la titulació

L'evolució temporal dels indicadors acadèmics són favorables i mostren una tendència força lineal al llarg de les diferents edicions del màster, a excepció feta del curs 2015-2016 en què la taxa de graduació és més baixa perquè hi va haver una taxa d'abandonament molt alta. Llevat d'això, el màster presenta uns resultats molt satisfactoris, més del 80 % dels alumnes es graduen en un temps raonable.

Taula E6.7: Evolució dels indicadors de rendiment acadèmic del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional

	2013 - 14	2014 - 15	2015 - 16	2016 - 17	2017 - 18
Taxa de rendiment	93,81 %	90 %	89,34 %	93,95 %	93,06 %
Taxa d'eficiència	89,89 %	99,62 %	97,56 %	97,70 %	95,65 %
Durada mitjana dels estudis	1,38	1,23	1,21	1,29	1,45
Taxa d'abandonament	4,76 %	0 %	38,46 %	10,53 %	10,53 %
Taxa de graduació	71,43 %	83,33 %	53,85 %	73,68 %	84,21 %

Font: Planificació Academicodocent UB

La taxa de rendiment de la titulació se situa al voltant del 93 %, cosa que significa que la majoria dels estudiants han superat els crèdits a què s'havien matriculat. Com es pot observar, en els resultats de les assignatures la taxa d'èxit és del 100 %. Aquest bon resultat pot explicar-se a partir del procés d'ajustament que hem fet en el perfil dels estudiants durant el procés de selecció (en edicions anteriors, estudiants que no superaven les assignatures eren estudiants graduats en titulacions no afins).

→ Taula E6.8: Qualificacions de les assignatures del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional. Curs 2017-2018.

→ Taula E6.9: Llistat de TFM del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional. Curs 2017-2018

3.6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats a les característiques de la titulació.

Les dades d'inserció procedents de l'enquesta de l'AQU ens mostren una taxa d'ocupació satisfactòria i superior a la subàrea de la UB. Els estudiants valoren la utilitat de la formació rebuda i es mostren satisfets amb la seva feina actual.

Taula E6.10: Satisfacció de la inserció laboral del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional

	Enquesta 2017		Enquesta 2014	
	Titulats 2011-2012 i 2012-2013		Titulats 2009-2010 i 2010-2011	
	Màster	UB subàrea	Màster	UB subàrea
Taxa d'ocupació	90,91 %	84,26 %	100 %	84,11 %
Taxa d'atur	9,09 %	7,41 %		7,95 %
Taxa d'inactivitat		8,33 %		7,95 %
Taxa d'adequació (funcions específiques del màster)	30 %	54,95 %		51,18 %
Taxa d'adequació (funcions universitàries)	70 %	41,76 %	100 %	44,88 %
Taxa d'adequació (funcions no universitàries)	10 %	18,68 %		12,6 %
Grau de satisfacció amb la feina (sobre 7)	3,91	3,79	5	3,93
Mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica rebuda (sobre 7)	3,45	3,62	1	3,62
Mitjana de valoració de la utilitat de la formació pràctica rebuda (sobre 7)	3,73	3,36	1	3,12
Nombre de titulats	26	506	6	351
Nombre de respostes	11	216	1	151
% respostes	42,31 %	42,69 %	16,67 %	43,02 %

Font: Enquesta inserció laboral AQU

Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia

3.6.1. Els resultats d'aprenentatge es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell del MECES de la titulació

El màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia es va concebre amb el propòsit de proporcionar als estudiants les habilitats necessàries per dissenyar, intervenir i dur a terme qualsevol tipus d'actuació en relació amb la seguretat, abordant el coneixement dels seus actors, regles del joc i interacció, tant en l'àmbit públic, en especial el policial, com en el privat. En aquest sentit, la titulació té com a objectiu formatiu general preparar els estudiants en coneixements avançats i habilitats de lideratge, planificació i direcció estratègiques i sistemes, que els permetin dur a terme funcions de gestió en estructures i organitzacions en matèria de seguretat, així com adquirir continguts metodològics que els iniciïn en la recerca en aquesta disciplina.

L'estructura del pla d'estudis del màster, així com les competències definides per a la titulació, permeten assolir els objectius formatius pretesos, i oferir un nivell formatiu corresponent al nivell MECES de la titulació. D'altra banda, els resultats d'aprenentatge fixats a la memòria de verificació del màster van ser definits en els termes de reconèixer,

distingir, saber aplicar i gestionar, delimitar, seleccionar, preveure, valorar i planificar, uns termes que posen en relleu el nivell MECES de la titulació. Per aquesta raó, els resultats d'aprenentatge del màster busquen que l'alumne hagi adquirit uns coneixements avançats, demostris que els ha comprès i els sap aplicar, que és capaç de predir i controlar situacions complexes, analitzant-ne les conseqüències i planificant-ne la solució més adequada, i que és capaç de transmetre d'una manera clara els resultats de la proposta realitzada.

→ [Taula E6.11: Quadre de competències de la titulació i de les assignatures seleccionades del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia.](#)

De les quatre matèries que desenvolupa el màster, en dues –Problemes sociojurídics de la seguretat i Elements de seguretat i policia– s'hi aborden intensament les cinc competències bàsiques del MECES, així com les sis competències específiques del màster. Això implica que les altres dues matèries –Direcció i gestió de les organitzacions de seguretat i Anàlisi i comunicació en matèries de Seguretat– se centrin en les competències generals del màster, i recullen alguna competència bàsica i alguna d'específica. Atès que les dues assignatures que analitzarem corresponen cadascuna a una matèria diferent, resulten ideals per comprovar com els resultats de l'aprenentatge dels alumnes aconsegueixen les diferents competències previstes. L'assignatura Sistema de Justícia Criminal i Seguretat correspon a la matèria Problemes sociojurídics de la seguretat, i la de Seguretat, Informació i Comunicació està integrada en la d'Anàlisi i comunicació en matèries de Seguretat.

Taula E6.12: Informació de les assignatures del màster Direcció Estratègica de Seguretat i Policia de seleccionades per a l'avaluació

	Pla docent	Tipologia	Matèria	Crèdits
Sistema de Justícia Criminal i Seguretat	Pla docent curs 2017-2018	Assignatura obligatòria	Problemes sociojurídics de la seguretat	6
Seguretat, Informació i Comunicació	Pla docent curs 2017-2018	Assignatura optativa	Anàlisi i comunicació en matèria de seguretat	3
	Pla docent curs 2018-2019			
Treball Final de Màster	Pla docent curs 2017-2018	TFM	TFM	6

Font: Facultat de Dret

En la darrera de les assignatures assenyalades, Seguretat, Informació i Comunicació, les professores E. Martín i S. Fernández –constitucionalista i penalista, respectivament– conjuguen dues vessants que es retroalimenten de totes les qüestions afrontades. L'assignatura té l'enorme virtut de mostrar a l'alumne el contingut essencial de molts drets, des dels conceptes i jurisprudència constitucionals i, al mateix temps, l'alumne s'enfronta als diferents delictes que puguin topar amb aquest dret determinat. D'aquesta manera, l'assignatura ofereix, a la vegada, dos enfocaments metodològics diferents i complementaris, que obliguen l'estudiant a distingir i a delimitar nítidament cadascun dels aspectes diferents que engloben el dret que s'estigui abordant. En definitiva, es busca que l'alumne sigui capaç d'analitzar críticament els canals de comunicació i informació en

matèria de Seguretat; i també que estigui preparat per conèixer els aspectes sociojurídics de la llibertat d'informació i d'expressió: honor, intimitat i pròpia imatge. A través d'aquests dos objectius, l'alumne arriba a les competències referides. Competències que li permeten comprendre, comunicar, planificar, conèixer el seu entorn, i plantejar davant d'un repte o controvèrsia els diferents angles analítics. Propòsits que s'incorporen en la metodologia docent, tal com s'observarà més endavant. D'altra banda, la vessant pràctica d'aquesta assignatura es reforça amb la col·laboració de periodistes del diari *La Vanguardia* i d'inspectors de la policia autonòmica especialitzats en delictes a les xarxes, de manera que s'acaba dissenyant una assignatura molt completa i molt ben valorada pels estudiants.

L'objectiu principal de l'assignatura Sistema de Justícia Criminal i Seguretat rau a delimitar-lo d'altres sistemes de control social, en conèixer-ne les diferents instàncies i els principals agents que hi intervenen (policia, jutges i magistrats, Ministeri Fiscal i agents del sistema penitenciari), el paper de cadascun, el seu funcionament, les seves relacions i els problemes que plantegen aquestes relacions, la influència que tenen aquí els diferents models o tendències de política criminal, el paper de la víctima, i les modalitats de responsabilitat que pot generar l'actuació d'aquests agents o instàncies. Els temes esmentats s'aborden, primer, des d'una perspectiva general, i s'analitzen després en relació amb els àmbits delictius més concrets, i es fa especial referència a la problemàtica específica dels delictes socioeconòmics i la delinqüència organitzada.

És difícil que algú acumuli un coneixement especialitzat de tots els àmbits del sistema de justícia criminal. Per això, i per reforçar la vessant pràctica dels coneixements que es volen transmetre als alumnes, també en aquesta assignatura s'ha optat per la intervenció, en diverses sessions presencials de docència, de professionals de prestigi amb una llarga experiència professional en àmbits concrets del sistema de justícia criminal. Aquestes intervencions permeten completar l'exposició del professor encarregat de l'assignatura, analitzar els principals problemes que es plantegen en la pràctica diària, i fomentar l'interès i la participació dels alumnes. Això afavoreix que la docència del màster pugui tenir un reflex en l'activitat professional, sense oblidar la visió de conjunt i els fonaments teòrics de la matèria.

A més de la metodologia emprada, cal assenyalar que en ambdues es fa un esforç especialment intens en la selecció dels especialistes que hi intervenen, en la coordinació dels continguts de les diverses sessions presencials, i en la selecció dels materials proposats per preparar les classes i aprofundir en els temes tractats. Aquesta metodologia enriqueix de manera molt satisfactòria les perspectives d'anàlisi de les matèries tractades, i permet mostrar-ne satisfactòriament la complexitat, de manera que s'ha mostrat adequada per assolir els objectius d'aprenentatge proposats.

En el Treball de Final de Màster s'aborden d'una manera integrada totes les competències de la titulació. En el fons, aquesta és una assignatura que representa una prova final, que mostra un balanç final del que l'alumne ha après i de les competències que ha estat capaç de desenvolupar i enfortir. En el TFM el coordinador proposa als alumnes diversos temes i tutors, i en fa la distribució d'acord amb les peticions dels alumnes i les possibilitats de

satisfereix-les. La metodologia depèn del tipus de treball i de les fonts escollides per elaborar-lo (enquestes, entrevistes, consulta de jurisprudència, d'altres textos, etc.). Ja des del moment inicial d'elaboració de la proposta de TFM, es combina el treball tutelat i el treball autònom de l'alumne. El tutor l'orienta en la delimitació i concreció del tema, en les fonts que li poden ser útils per abordar-lo, i en la manera d'organitzar la recerca i d'ordenar-ne els resultats. La fase d'elaboració del treball està directament relacionada amb les competències d'adquisició, integració i aplicació de coneixements, d'anàlisi i resolució de problemes, de planificació i disseny de projectes, i d'organització i execució de recursos. En canvi, en la fase d'exposició pública del treball prenen protagonisme les competències relacionades amb l'exposició i la comunicació de conclusions.

Les evidències de les mostres d'avaluació de les assignatures avaluades demostren l'assoliment de les competències assignades i el nivell formatiu corresponent al MECES de la titulació.

→ [Evidències de les mostres d'avaluació de les assignatures seleccionades del màster Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

3.6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge previstos

La metodologia docent combina l'anàlisi teòrica amb la vessant pràctica, molt més present en aquelles assignatures impartides o en les quals participen professionals de prestigi amb una llarga trajectòria en l'àmbit corresponent. Igualment, es prioritza el paper actiu dels alumnes a les aules, i es fomenta el debat crític i el diàleg entre docents i discent. Amb caràcter general, la metodologia docent es basa en la preparació prèvia de les classes presencials per part de l'alumne, amb els materials indicats pel professor, que són després treballats, comentats i desenvolupats a l'aula. En molts casos, l'alumne ha d'aprofundir després en l'estudi de la matèria, sovint a través de l'elaboració (individualment o en grup) d'algun treball que, eventualment, es presenta o comenta públicament, i que serveix per treballar en l'aplicació pràctica dels coneixements adquirits. Es pretén, també, oferir a l'alumne una visió àmplia dels temes tractats, destacar-ne la relació amb altres temes tractats en la mateixa assignatura o en altres assignatures del màster, així com les diverses possibilitats d'abordar-ne l'estudi i el tractament, i l'evolució que s'hagi pogut produir respecte d'aquests temes i la seva connexió amb la realitat que els envolta.

→ [Taula E6.13: Activitats formatives de les assignatures seleccionades del màster Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

Els criteris d'avaluació estan recollits en els plans docents de les assignatures i es comenten el primer dia de classe.

En general, els estudiants s'acullen majoritàriament al sistema d'avaluació continuada, que exigeix un mínim d'assistència a classe. En l'avaluació continuada es combina la valoració de dos aspectes: d'una banda, la participació dels alumnes (en el marc de l'exposició del tema per part del professor i dels debats que es generin) i, d'altra banda, l'elaboració per escrit d'un treball o de la resolució de casos pràctics, que sovint els

alumnes han de presentar oralment i públicament –exigència que es vincula directament amb una de les competències generals dels màster. Aquest plantejament és coherent amb el caràcter presencial de la docència del màster, la metodologia docent, les competències i els resultats d'aprenentatge. La valoració de la participació de l'estudiant a classe estimula aquest element de la metodologia docent i permet valorar la preparació i el seguiment dels temes tractats, mentre que la redacció d'un treball o la resolució de casos pràctics mostra l'esforç per aprofundir en l'estudi, relacionar i integrar les diferents parts de la matèria, utilitzar els instruments idonis per analitzar-la, i el resultat d'aquest esforç. Igualment, en els treballs escrits juntament amb el contingut s'hi valoren els aspectes formals de la presentació i es dona una especial importància al sistema de citació de les fonts utilitzades, així com a la prohibició absoluta de tot allò que es pugui considerar un plagi dels treballs de tercers.

En el cas de l'avaluació única, per valorar si l'estudiant ha adquirit els coneixements i les competències del conjunt de la matèria es recorre sovint a un examen tipus test, juntament amb la valoració de l'elaboració de treballs sobre temes concrets o sobre casos pràctics.

Els mètodes d'avaluació semblen idonis per motivar l'estudi dels continguts i l'exercici de les competències pròpies del màster, i per valorar-ne els resultats. Els resultats acadèmics són molt satisfactoris.

→ [Taula E6.14: Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades del màster Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

En concret, pel que fa a l'assignatura Seguretat, Informació i Comunicació, el mecanisme d'avaluació passa per dos criteris. D'una banda, es valora l'assistència participativa a les classes, cosa que requereix l'assistència a almenys un 70 % de les sessions, i igualment mantenir un to actiu en la resolució oral a l'aula dels diferents casos plantejats per les docents. L'examen final consisteix en la resolució d'un cas pràctic. L'alumne ha d'identificar i resoldre les qüestions problemàtiques suscitades en el cas, que sempre tenen una estreta relació amb la temàtica estudiada a classe. Els alumnes que renuncien a l'avaluació contínua s'acullen a l'única. Aquest sistema d'avaluació requereix la superació d'una prova teoricopràctica, en forma d'examen oral, i la resolució per escrit d'un cas pràctic.

A l'assignatura Sistema de Justícia Criminal i Seguretat l'avaluació continuada es basa en la valoració de la participació dels estudiants a classe, i es valora, específicament, la seva capacitat d'anàlisi i d'integrar la informació. A més han de fer dos exàmens tipus test. L'avaluació única combina els resultats d'una prova tipus test, un examen oral i tres treballs sobre alguns dels temes tractats en què es valora la capacitat d'anàlisi, de relacionar i d'integrar la informació i la d'utilitzar materials que complementen l'explicació de classe.

En el Treball de Final de Màster s'hi avaluen la planificació i el desenvolupament del treball, el contingut i els aspectes formals del document final, i la presentació i defensa oral i pública del treball. La valoració de tot el procés d'elaboració del treball pretén motivar l'estudiant a fer-ne una bona planificació, del ritme i de les fases. El curs vinent està previst completar la informació que es facilita als estudiants sobre els criteris

d'avaluació del TFM amb la referència a les rúbriques que s'hi utilitzen. Amb caràcter general, els resultats del curs 2018-2019 són molt satisfactoris, ja que mostren l'interès de l'alumnat per aprofundir en els temes tractats, i que el nombre d'hores dedicades és superior a les 150 que corresponen a una assignatura de 6 crèdits.

De forma gràfica, la taula E6.11b evidencia la correspondència entre les competències i les estratègies docents i avaluadores per al conjunt d'assignatures, i específicament, per a les dues avaluades.

→ [Taula E6.11b: Relació de la metodologia docent i l'avaluació amb les competències assolides del màster Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

En el màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia apareixen ben alineats competències, objectius, metodologia docent i sistema d'avaluació, fet que permet que els estudiants assoleixin els coneixements i competències esperats. Conseqüència d'això és que la valoració final que docents i discents en fan és altament satisfactòria, tal com pot apreciar-se en les taules annexes. La dels alumnes es mou en un percentatge de participació del 30 % al 50 % i mostra una mitjana de notable alt. La taula aportada presenta dades d'assignatures impartides per tres docents, corresponents a tres departaments diferents, i per dos docents de l'ISPC. Només en l'assignatura metodològica hi ha hagut problemes, i després de diversos canvis de professor, finalment s'ha decidit que l'assignatura deixa de ser adscrita al Departament d'Estadística i serà assumida per metodòlegs de la Facultat de Psicologia. Es planteja com una via de millora d'una assignatura que sempre genera problemes als alumnes de formació estrictament jurídica.

→ [Taula E6.15: Satisfacció dels estudiants del màster Direcció Estratègica de Seguretat i Policia amb l'actuació docent i formativa. Curs 2017-2018](#)

Les opinions dels docents són molt eloqüents en el fet que la pitjor valoració és el perfil dels alumnes d'ingrés. El màster no és, de moment, un màster amb un alt nivell selectiu, perquè no té una gran demanda. Certament, la seva temàtica provoca una selecció per inducció, els que s'hi matriculen ja s'han seleccionat ells sols. L'objectiu a aconseguir és en una ràtio de 1,5 / 2 per plaça oferta. El fet de no ser gaire selectius en l'ingrés suposa que a l'inici hi hagi algun alumne que no és especialment apropiat, i així ho valoren els docents.

→ [Taula E6.16: Satisfacció del professorat del màster Direcció Estratègica de Seguretat i Policia amb el desplegament de l'ensenyament](#)

3.6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats a les característiques de la titulació

De les dades empíriques que s'aporten, són significatives, entre d'altres, dues qüestions: les taxes d'èxit i rendiment, properes al 100 % en moltes assignatures, i la taxa superior al 20 % en dos cursos acadèmics: 2015-2016 i 2016-2017.

Taula E6.17: Evolució dels indicadors de rendiment acadèmic del màster Direcció Estratègica de Seguretat i Policia

	2013 - 14	2014 - 15	2015 - 16	2016 - 17	2017 - 18
Taxa de rendiment	95,27 %	96,09 %	93,17 %	87,56 %	92,55 %

Taxa d'eficiència	100 %	97,96 %	97,17 %	99,10 %	99,24 %
Durada mitjana dels estudis	1,56	2,17	1,42	1,55	1,23
Taxa d'abandonament	-	0 %	20 %	27,27 %	6,67 %
Taxa de graduació	-	60 %	73,33 %	72,73 %	66,67 %

Font: Planificació Academicodocent de la UB

Pel que fa a l'abandonament, convé fer esment d'algunes qüestions. El màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia va començar el 2012 com a màster oficial universitari, però alhora amb la pretensió de ser vàlid per a la formació dels membres de l'escala superior (intendents, comissaris i intendents majors) de la Policia de Catalunya (Mossos d'Esquadra i policies locals). Més endavant, el 2014, l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC) fins i tot va modificar el programa del seu Curs d'inspector de policia incorporant-hi 30 crèdits del màster, les assignatures Reptes Actuals de la Seguretat; Claus per a l'Exercici del Lideratge; Organització dels Sistemes de Seguretat; Anàlisi Estratègica de la Seguretat; Seguretat, Informació i Comunicació; Polítiques de Seguretat: Anàlisi de Casos Pràctics Significatius; i Cooperació Judicial i Policial Internacional. Es va posar en funcionament efectiu el curs 2015-2016, i aquesta integració va comportar que l'ISPC es veiés obligat a adaptar el calendari del seu Curs d'inspector de policia al calendari acadèmic del màster, de setembre a maig, fet que no sempre encaixava bé en les necessitats de planificació del sistema de policia de Catalunya. Dels alumnes que, amb aquests 30 crèdits, feien la formació com a inspectors s'esperava que afrontessin el pagament dels altres 30 i acabessin el màster. En canvi, molts no van assumir aquest repte i, un cop cursats els 30 crèdits necessaris per a la seva formació laboral com inspectors, abandonaven el màster, fet que hi generava una elevadíssima taxa d'abandonament. El mecanisme no va acabar de funcionar, i tant és així que, després de dos cursos d'aplicació d'aquest acord, el curs 2017-2018 ja no hi va haver cap inscrit amb aquesta fórmula i aquest 2018-2019 el Curs d'inspector de policia ja no integra els trenta crèdits del màster.

Respecte de les qualificacions de les assignatures del màster, pràcticament totes dibuixen una distribució normal en forma de campana de Gauss, en què la mitjana està entre l'aprobat i el notable. De fet, únicament hi ha tres assignatures que se surten d'aquesta mitjana i que presenten uns resultats que des de la coordinació no s'han percebut com a naturals, i així s'ha fet saber als responsables: en una apareix una qualificació d'un notable generalitzat a tots els alumnes, i en les altres dues les qualificacions se situen entre el notable i l'excel·lent, quan a la resta de les assignatures no passa el mateix, sinó que les notes obtingudes pels estudiants són més variades. No obstant això, el resultat que podria ser més anòmal és que gairebé ningú suspengui i que pràcticament tot l'alumnat es presenti, la qual cosa fa coincidir les taxes d'èxit i de rendiment en el 100 %. La quasi inexistència de suspesos té, segons el parer de la coordinació del màster, una explicació de proximitat i alguna de complementària. L'explicació de proximitat és que el reduït nombre d'alumnes permet un seguiment molt proper de cada estudiant i això evita els *despenjats*. D'altra banda, els alumnes que venen a cursar el màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia no acostumen a venir a provar; venen convençuts que això és el que busquen i, tot i que ja hem advertit que alguns no són gaire brillants,

generalment sí que són molt constants en el seu esforç. A més, pràcticament la meitat, per raons de compatibilitat de la seva feina amb els estudis, es pren dos anys per superar els 60 crèdits. És a dir, van a poc a poc, però van sobre segur i això s'acostuma a reflectir en els resultats. En definitiva, pocs alumnes, molt motivats i amb un fort seguiment per part dels docents. Aquesta combinació és la que no ens dona abandonament dels estudis i la que aboca a l'èxit; però un èxit raonable. Per la resta, el màster té una distribució normal que se situa en el 6,75; gairebé notable.

- [Taula E6.18: Qualificacions de les assignatures de màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Curs 2017-2018.](#)
- [Taula E6.19: Llistat dels TFM del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia del curs 2017-2018.](#)

3.6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats a les característiques de la titulació

El màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia no disposa de dades d'inserció laboral provinents de l'enquesta de l'AQU, ja que aquesta enquesta es va administrar als titulats de màsters en el curs 2011-2012 i 2012-2013, i en aquells anys l'esmentat màster encara no tenia titulats. Per cobrir aquesta mancança, l'Escola de Postgrau, amb el propòsit de conèixer la situació laboral dels titulats i l'adequació de la formació rebuda al seu lloc de treball actual, va dissenyar una enquesta sobre la inserció laboral dels titulats de màster, prenent com a referència algunes de les preguntes utilitzades en el qüestionari que, amb aquest mateix propòsit, havia elaborat l'AQU. L'enquesta va ser enviada per correu electrònic als 9 estudiants titulats del màster en els cursos 2016-2017 i 2017-18. El percentatge de resposta va ser del 22,22 %. El baix nombre de respostes fa que els resultats no siguin significatius, això no obstant presentem les resultats obtinguts.

- [Qüestionari d'inserció laboral als titulats del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

Els principals motius d'accés al màster són la progressió en la trajectòria professional i l'aprofundiment en la formació acadèmica i professional. Els titulats ja estaven treballant en el moment de cursar el màster i continuen fent-ho. Cap d'ells ha canviat de feina, però tots s'han promocionat en el seu lloc de treball després de titular-se.

Els estudiants valoren molt satisfactòriament la utilitat en els seus llocs de treball de la formació rebuda, tant la formació teòrica (un 6,5 sobre 7), com la formació en investigació (5,5 sobre 7). També la formació pràctica es valorada de manera positiva pels estudiants (5 sobre 7).

Quant a la satisfacció, tots els estudiants tornarien a cursar el màster, i a la mateixa Universitat. Cap dels estudiants que responen al qüestionari han seguit estudiant després del màster.

Taula E6.20: Satisfacció de la inserció laboral de màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia

	Enquesta 2017	
	Titulats 2011-2012 i 2012-2013	
	Màster	UB subàrea
Taxa d'ocupació	100 %	84,26 %
La feina està relacionada amb el màster cursat	100 %	54,95 %
Mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica rebuda (sobre 7)	6,5	3,62
Mitjana de valoració de la utilitat de la formació pràctica rebuda (sobre 7)	5,0	3,36
Nombre de titulats	9	506
Nombre de respostes	2	216
% respostes	22,22 %	42,69

Font: Facultat de Dret

*S'agafa com a subàrea el dret, i es prenen les dades de l'enquesta del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis.

En l'informe que es presenta com a evidència s'hi poden trobar totes les dades de la inserció dels titulats obtingudes a través de l'enquesta de la Facultat.

→ [Informe de resultats sobre la inserció laboral del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

Màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis

3.6.1. Els resultats d'aprenentatge es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell de MECES de la titulació

El caràcter investigador del màster es correspon adequadament amb el nivell MECES de la titulació. De la mateixa manera, tant l'estructura del pla d'estudis com la metodologia docent del màster i les competències definides permeten als estudiants assolir els objectius pretesos, tal com ho demostren les evidències presentades de les assignatures seleccionades per a l'avaluació i els resultats obtinguts, i tal com més avall farem palès en exposar les dades de taxa d'eficiència, taxa de rendiment i qualificacions dels estudiants.

Els objectius principals del màster se centren principalment en l'aprofundiment dels conceptes jurídics avançats en matèria de dret de l'empresa (CB6, CB7, CE1, CE3, CE4, CE5, i CE6), i en la iniciació dels estudiants en tasques de recerca dins d'aquesta disciplina (CB9, CB10, CG2, CE2). A la memòria de verificació s'expressa la vinculació de la titulació amb els estudis de doctorat i l'adequació intrínseca de la titulació a la formació de futurs investigadors i docents en l'àmbit del dret de l'empresa i dels negocis. Un indicador d'assoliment dels resultats d'aprenentatge és el nombre d'alumnes que estant cursant un programa de doctorat o que després de cursar el màster ja han llegit la tesi doctoral. En aquest sentit, destaquem que hi ha quatre antics alumnes del màster que han defensat la tesi doctoral a la Universitat de Barcelona i uns altres dos estan a punt de defensar-la. ([vegeu evidència](#)).

→ [Taula E6.21: Quadre de competències de la titulació i de les assignatures seleccionades del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis](#)

Els objectius formatius pretesos es fan palesos a les competències bàsiques, generals i específiques de la titulació. Aquestes competències constitueixen un resultat d'aprenentatge en la mesura que son objecte d'avaluació en les diverses assignatures.

Taula E6.22: Informació de les assignatures seleccionades per a l'avaluació del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis

	Pla docent	Tipologia	Matèria	Crèdits
Execució i Responsabilitat Contractual	Pla docent 2018-2019	Assignatura optativa	Dret de la contractació privada i de consum	6
Fiscalitat Internacional i Planificació Fiscal	Pla docent 2017-2018	Assignatura optativa	Dret tributari	6
Treball Final de Màster	Pla docent 2017-2018	TFM	TFM	30

Font: Facultat de Dret

Fent un especial esment a les assignatures a avaluar en aquesta acreditació, l'assignatura Execució i Responsabilitat Contractual garanteix l'assoliment de les competències a través del comentari de jurisprudència (CB6 i CB7), els casos pràctics (CB8, CE1, i CE2), el treball de recerca (CB9, CB10, i CG2), i l'exposició oral del treball de recerca (CG1).

Pel que fa l'assignatura Fiscalitat Internacional i Planificació Fiscal, s'assegura el desplegament de les competències assignades mitjançant la participació activa en les sessions presencials (CG1), la preparació d'un treball sobre un determinat aspecte de la fiscalitat internacional (CB6, CB7 i CB9), i la resolució d'un cas pràctic proposat pel professor (CB8, CE1 i CE2).

Es pot afirmar que Treball Final de Màster garanteix l'assoliment de totes les competències anteriors, en una mesura encara més acurada, per l'extensió del contingut (30 crèdits) i l'exigència que comporta la defensa davant d'un tribunal de tres membres, del qual no forma part el tutor del TFM. Per altra part, els TFM responen a les matèries del màster i amb concordança amb les línies de recerca del professorat.

Les evidències de les mostres d'avaluació de les assignatures avaluades demostren l'assoliment de les competències assignades i el nivell formatiu corresponent al MECES de la titulació.

→ [Evidències de les mostres d'avaluació de les assignatures seleccionades màster de Dret de l'Empresa i els Negocis.](#)

3.6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats d'aprenentatge previstos

Juntament amb les classes magistrals, el màster es caracteritza per una diversitat de metodologies que, justament seleccionades per a cada assignatura, permeten assolir les competències i els resultats d'aprenentatge enunciats.

Les classes magistrals sempre són necessàries en la docència de conceptes jurídics susceptibles de ser aplicats en diferents contextos; per aquest motiu el màster no ha deixat mai d'oferir una sòlida formació conceptual, ja que som conscients que els coneixements

són el fonament de tota la resta d'aprenentatge basat en el progrés autònom i proactiu de l'estudiant. Juntament amb els coneixements especialitzats, l'alumne ha de dominar tècniques que consoliden altres competències funcionals, que convergeixen en un bon especialista en dret de l'empresa i dels negocis, i que poden sorgir del treball dirigit pel professor, com per exemple el debat entre els alumnes o amb el professor, l'aplicació i el perfeccionament del coneixement a través de la solució de problemes pràctics o l'elaboració d'un dossier d'aprenentatge. Aquesta activitat dirigida també és compatible amb una aproximació més concreta a la realitat empresarial, a través d'eines com l'assistència a congressos o seminaris o les visites a entitats. La proactivitat de l'estudiant es dinamitza a través d'activitats de cerca d'informació i d'elaboració de projectes, que permeten una manifestació del seu treball personal.

Finalment, el treball autònom es materialitza en treballs escrits i l'elaboració de projectes, que no es limiten al TFM sinó que s'incorporen també a l'avaluació continuada de les assignatures, com més endavant farem palès.

→ [Taula E6.23: Activitats formatives de les assignatures seleccionades del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis](#)

Pel que fa a l'assignatura Fiscalitat Internacional i Planificació Fiscal, les activitats de formació es basen en una part teòrica i una part pràctica. La part d'exposició magistral és més intensa a l'inici de les sessions presencials, per familiaritzar els alumnes amb les qüestions més destacades de la fiscalitat internacional. Les exposicions magistrals són necessàries en la docència de conceptes jurídics susceptibles de ser aplicats en diferents contextos, de manera que l'alumne assoleixi uns coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca, i els compregui. Aquesta part es complementa amb l'estudi d'obres bibliogràfiques de referència i materials fets pel professor que queden publicats al Campus Virtual.

La part pràctica es materialitza en el plantejament d'exemples, supòsits i problemes a classe en el marc de negocis i operacions comercials en un àmbit internacional, en què els alumnes participen en la resolució proposant solucions i alternatives. Es convida els alumnes a introduir qüestions noves i a comparar els diversos sistemes jurídics. Aquesta metodologia:

- a) dinamitza la iniciativa de l'alumne, com la cerca de material i d'informació, l'estudi de casos i el debat dirigit, que ensenyen a aplicar els coneixements adquirits i a resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis o multidisciplinaris;
- b) crea competències en l'anàlisi i la resolució de problemes (solució de casos pràctics i problemes);
- c) crea també habilitats individuals (l'exposició i del cas resolt per escrit).

La llengua vehicular d'aquesta assignatura es l'anglès, la qual cosa es justifica pel vocabulari comú i la importància dels materials i textos jurídics en llengua anglesa. L'assignatura la imparteix un docent que desenvolupa una de les seves línies de recerca

en temes de fiscalitat internacional i que té experiència en l'exercici professional d'aquesta matèria.

Respecte de l'assignatura Execució i Responsabilitat Contractual, la docència empra les classes magistrals com a punt de partida imprescindible per assolir el coneixement dels conceptes jurídics en matèria de contractació, susceptibles de ser aplicats en diferents contextos, com ara la dinàmica contractual general del dret privat. S'utilitzen metodologies que pretenen que l'alumne posi en pràctica els coneixements adquirits: la cerca de material i d'informació, l'estudi de casos i el debat dirigit, treball en grup, solució de casos pràctics i problemes, etc. La consolidació d'habilitats individuals es fa amb la proposta als alumnes de dues activitats presencials sobre aspectes concrets de les matèries, i també amb l'encàrrec a cada estudiant d'un treball sobre qualsevol aspecte relacionat amb l'assignatura, que ha d'exposar oralment; d'aquesta manera es fa partícips els estudiants del seu propi aprenentatge i de la comunicació d'aquest aprenentatge als companys. El professor opta, doncs, per assumir un paper de referència conceptual i de guia i dinamitzador de la progressió individual i col·lectiva de l'aprenentatge en aspectes susceptibles de ser desenvolupats a través d'aquestes activitats guiades. Totes aquestes competències convergeixen en la formació per ser capaç d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació incompleta o limitada, que inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels coneixements i judicis; i l'alumne també ha de ser capaç de comunicar les seves conclusions i els seus coneixements. D'aquesta manera s'assoleixen competències bàsiques, com la consolidació de coneixements i la capacitat d'aplicar-los i d'integrar-los en casos complexos; competències generals (com ara una bona expressió oral i l'autonomia a l'hora de gestionar informació o de dirigir el propi progrés i aprenentatge), i competències específiques dels continguts del màster, com identificar, distingir i relacionar qüestions rellevants referides al funcionament de les societats.

El temari de l'assignatura permet examinar les tendències del dret contractual europeu (que consenten entendre les mancances del dret actual i enfocar amb coneixement i funcionalitat la solució de problemes actuals), les característiques diferencials del dret d'execució de contractes i l'aplicació d'aquest dret a les diferents modalitats contractuals regulades i, finalment, el funcionament de la resolució alternativa de conflictes, tècnica fonamental, actualment, per solucionar dificultats contractuals en l'àmbit privat, en què el consumidor pot tenir dificultats per accedir a la justícia (per raons de lentitud o de cost) i que en canvi socialment necessiten una solució i la implicació de les grans empreses en l'atenció al client. Sobre aquest últim aspecte referent a la resolució alternativa de conflictes (ADR), cal destacar que l'assignatura la imparteix una docent especialista en el tema, que és àrbitre del Tribunal Arbitral de Barcelona.

El màster es basa en el sistema d'avaluació continuada, que permet mesurar l'aprenentatge al llarg de la docència de cada assignatura, i una prova de síntesi final, que permet avaluar la comprensió global de la matèria. Els instruments d'avaluació continuada, amb una ponderació del 100 %, són els següents: instruments en paper (anàlisi i comentari de sentències i documents, plantejament de casos pràctics, desenvolupament de raonaments analítics); proves orals (exposicions conceptuals i

pràctiques, simulacions de judicis, debats); treballs fets pels estudiants (treball guiat per valorar les capacitats expositives escrites).

Les proves de síntesi pretenen que l'alumne acrediti un coneixement integral de l'assignatura i la seva capacitat per relacionar els conceptes treballats. D'aquesta manera es troba l'equilibri entre una avaluació de coneixements específics i la capacitat de relacionar-los per abordar problemes o qüestions generals.

→ [Taula E6.24: Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis](#)

El sistema ordinari d'avaluació de l'assignatura Fiscalitat Internacional i Planificació Fiscal és l'avaluació continuada. Els requisits en aquesta avaluació són assistir com a mínim al 80 % de les sessions presencials i tenir una participació activa a l'aula. L'avaluació continuada comprèn els aspectes següents:

- Preparació d'un treball sobre un determinat aspecte de la fiscalitat internacional entre diverses possibilitats proposades pel professor. Aquest treball té el 50 % del valor de la qualificació final.
- Resolució d'un cas pràctic proposat pel professor. Aquest cas pràctic té el 50 % del valor de la qualificació final.

Aquestes activitats d'avaluació continuada, contrastades i millorades al llarg de les vuit edicions del màster, s'han evidenciat com una garantia de bons resultats i d'una taxa de rendiment elevada.

L'alumne que ho vulgui pot acollir-se a l'avaluació única que inclou:

- Preparació de dos treballs sobre aspectes de la fiscalitat internacional entre diverses possibilitats proposades pel professor. Aquests treballs tenen cada un el 25 % del valor de la qualificació final.
- Resolució d'un cas pràctic proposat pel professor. Aquest cas pràctic té el 50 % del valor de la qualificació final.

El sistema d'avaluació per defecte en l'assignatura Execució i Responsabilitat Contractual, igual que en tot el màster, és l'avaluació continuada, que consisteix en:

- la superació de dues activitats presencials que computen, cadascuna, un 10 % de la nota final;
- un treball de recerca sobre qualsevol aspecte relacionat amb l'assignatura. El treball escrit computa un 20 % de la nota final i l'exposició oral un 10 %;
- una activitat no presencial, que consisteix en un comentari de jurisprudència, amb un percentatge d'un 10 % de la nota final;
- una prova de conjunt, teòrica i escrita, que computa un 40 % de la nota final.

L'alumne que ho vulgui pot acollir-se a l'avaluació única, que consisteix en una prova escrita que computa el 100 % de la nota final. Tant en el règim d'avaluació continuada com en el règim d'avaluació única és imprescindible haver assistit a un 80 % de les sessions.

La docent implica l'alumne de dues maneres, ja que el fa responsable del desenvolupament d'algun aspecte concret de la matèria (prèviament presentada i conceptualment construïda per la docent) i fomenta el debat a l'entorn de la resolució de casos pràctics complexos i específicament dissenyats per aplicar o matisar aspectes treballats. L'avaluació es completa amb una prova de síntesi que permet a l'estudiant mostrar el conjunt de coneixements assolits de manera transversal i variada. L'assignatura prioritza els treballs fets per l'estudiant de manera continuada (60 % de la nota final), i reserva el 40 % de la nota final a la prova objectiva o de síntesi.

L'objectiu formatiu general de Treball Final de Màster és que l'alumne experimenti una primera aproximació al treball científic, que redacti i exposi un primer treball de recerca en algun dels àmbits temàtics del dret de l'empresa i dels negocis, i que hi apliqui la metodologia del treball científic.

En aquest màster el TFM no es concep com una assignatura impartida pel professor a un grup d'alumnes, sinó que el professor és un tutor individual per a cada alumne i té encomanada una tasca important d'orientació i formació metodològica. Aquest disseny ha donat un bon resultat pel que fa a l'èxit en la finalització del TFM per part dels alumnes i en la qualitat dels TFM presentats.

L'alumne s'ha de dotar d'instruments tècnics depurats i ha de formular opinions expertes sobre el règim jurídic de l'empresa i dels negocis. En particular, es pretén l'assoliment d'aquests objectius formatius relacionats amb la recerca en dret de l'empresa i dels negocis:

- Explicar críticament i relacionar significativament els conceptes jurídics avançats en matèria de dret de contractació i consum, dret de societats, dret del treball i de la seguretat social i dret tributari.
- Formular opinions expertes sobre el règim jurídic de l'empresa i dels negocis.
- Analitzar els canvis estructurals de les empreses, l'estat i el dret en el món globalitzat, segons els determinats pressupòsits filosòficojurídics.
- Identificar i descriure els conceptes jurídics bàsics del dret privat en els sistemes de *common law*, segons les fonts legals, jurisprudencials i bibliogràfiques originals.
- Aplicar diverses metodologies i estratègies didàctiques a l'aula.

El procediment previst en el pla docent vetlla perquè la planificació del treball sigui adequada, tant pel que fa a la temàtica i a la selecció del tutor del treball, com pel que fa a la supervisió de la part final del treball orientada a la defensa pública. L'especificitat del TFM del màster està determinada per la importància en crèdits (30 ECTS); en l'assignació de les tutories del TFM se segueix el procediment que es considera més adient en aquest cas: els alumnes presenten una proposta a la coordinació del màster sobre el tema i el tutor que considerin més adequat per dirigir el tema elegit per a la seva recerca. Una vegada tinguin el vistiplau del tema i del tutor es fa l'assignació.

Per garantir la qualitat del TFM presentat s'estableix com a requisit per dipositar-lo que el tutor n'autoritzi expressament la lectura pública, la qual cosa ha servit per impedir en alguna ocasió que arribessin a defensar-se davant de tribunal textos que no tenien una

qualitat suficient. La defensa de cada TFM es fa separatament davant d'un tribunal avaluador específic segons el tema tractat.

L'avaluació del TFM es fa aplicant els criteris de la rúbrica aprovada per la comissió de coordinació del màster, que els estudiants i tutors coneixen a l'inici del semestre a través del pla docent de l'assignatura, accessible des del web del màster i des del Campus Virtual. Les rúbriques d'avaluació tenen en compte:

- 1) el procés de planificació i desenvolupament del treball;
- 2) el contingut i originalitat dels resultats;
- 3) els aspectes formals del treball;
- 4) l'exposició i la defensa oral.

També es fixen els criteris corresponents a la valoració d'excel·lent, notable, aprovat i suspens. L'avaluació d'aquests aspectes garanteixen que l'alumne hagi assolit les competències bàsiques exigibles a la preparació d'un TFM. Eventualment, el treball és susceptible de ser reavaluat, si es recorre al procediment previst per la normativa de la Facultat.

→ [Taula E6.25: Llistat dels TFM del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis en el curs 2017-2018.](#)

La taula següent mostra la correspondència entre les competències i les estratègies docents i avaluadores per al conjunt d'assignatures i, específicament, per a les dues avaluades.

→ [Taula E6.21b: Relació de la metodologia i l'avaluació amb les competències assolides del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis](#)

Les dades de satisfacció dels estudiants del curs 2017-2018 amb l'actuació docent i formativa permet extreure les conclusions següents. De les 20 assignatures impartides hi ha un mínim de respostes en les enquestes fetes als alumnes en 14 assignatures, amb una mitjana de resposta del 43 %.

La satisfacció global mostrada pels estudiants té una mitjana de 7,41 (sobre 10), amb 9 assignatures de 14 amb una puntuació superior a 7. Cal destacar que les dues assignatures amb menor puntuació són les d'àrees de coneixement complementàries.

La satisfacció expressada amb l'activitat del professorat té una mitjana de 7,54, amb 10 assignatures de 14 amb una puntuació superior a 7. Sobre les tres assignatures amb puntuació més baixa en aquest ítem, poc més de 5, cal informar que en dues els professors no han continuat el curs següent i, sobre la tercera, la coordinació del màster ha parlat amb el professor encarregat perquè canviés els continguts específics, pels comentaris dels alumnes sobre el fet que n'haurien preferit uns altres.

→ [Taula E6.26: Satisfacció dels estudiants del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis amb l'actuació docent i formativa. Curs 2017-2018](#)

D'altra banda, la satisfacció del professorat (50 % de respostes) amb el desplegament de l'ensenyament ha tingut una puntuació de 5,27 (sobre 6), amb tots els ítems amb una puntuació igual o superior a 5.

→ Taula E6.27: Satisfacció del professorat del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis amb el desplegament de l'ensenyament

3.6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a característiques de la titulació

La taxa d'eficiència de les assignatures del màster és molt elevada: en la sèrie històrica des del curs 2013-2014 fins al 2017-2018 se situa al voltant del 90 %, i és del 96 % en el darrer curs, cosa que indica el nivell de preparació dels alumnes que es presenten avaluació. Cal atribuir els excel·lents resultats evidenciats per la taxa d'eficiència al bon funcionament del sistema d'avaluació continuada, que s'ha demostrat especialment indicat per a l'ensenyament especialitzat en programes de màster, ja que afavoreix l'estudi analític i les habilitats de raonament així com les aproximacions globals i de síntesi sobre una matèria.

La taxa de rendiment també presenta dades excel·lents, fet que cal atribuir de nou a l'avaluació continuada, tot i que hi ha alumnes que durant el màster tenen l'oportunitat d'inserir-se professionalment o de fer pràctiques en despatxos especialitzats. En el curs 2017-2018 només en dues assignatures no s'ha assolit la taxa del 100 %.

Històricament la taxa d'abandonament se situa al voltant del 10 %. Només n'és una excepció el curs 2015-2016, amb una taxa de 25 %. Aquestes taxes d'abandonament són pel fet que alguns alumnes no fan el TFM immediatament després de les assignatures presencials, perquè és habitual que comencin o reprenquin l'activitat professional, molts en els seus països de procedència, i tenen més dificultats per acabar i presentar el TFM. S'ha de tenir en compte que el TFM en aquest màster comporta una especial exigència, ja que té un valor de 30 crèdits. No obstant tot això es preveu que els alumnes que han cursat les assignatures presencials en el curs 2017-2018 acabin el màster aquest curs 2018-2019, amb una taxa de graduació de 100 %.

Taula E6.28: Evolució dels indicadors de rendiment acadèmic del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis.

	2013 - 14	2014 - 15	2015 - 16	2016 - 17	2017 - 18
Taxa de rendiment	87,95 %	87,10 %	92,70 %	93,22 %	96,84 %
Taxa d'eficiència	98,98 %	96,51 %	95,29 %	98,15 %	96,63 %
Durada mitjana dels estudis	2	2,08	2,22	2,13	2,33
Taxa d'abandonament	-	9,38 %	25 %	11,76 %	0 %
Taxa de graduació	-	81,25 %	62,50 %	73,53 %	95,45 %

Font: Planificació Acadèmicodocent UB

Quant a les qualificacions obtingudes pels alumnes segueixen un patró comú, sense gaires diferències entre assignatures. Habitualment el nombre d'estudiants amb una nota d'aprobat és del 10 %, qualificació de notable el 60 % i nota d'excel·lent 30 %; dades que manifesten uns resultats positius del conjunt de la titulació.

Les bones dades de taxa d'eficiència, taxa de rendiment i qualificacions també són gràcies, en bona mesura, a la formació prèvia dels estudiants, tenint en compte que la nota

de tall per a l'accés al màster se situa cada curs entre el 7 i el 8 de qualificació mitjana en el grau.

→ [Taula E6.29: Qualificacions de les assignatures de màster de Dret de l'Empresa i els Negocis. Curs 2017-2018.](#)

3.6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats a les característiques de la titulació

Les dades de l'enquesta d'inserció laboral del 2017, de titulats en els cursos 2011-2012 i 2012-2013, mostren que els alumnes del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis tenen una taxa d'atur només del 6,67 %. La taxa d'adequació de la feina, amb funcions específiques del màster, és del 83,33 %. El desenvolupament de funcions universitàries entre els titulats és del 25 %. La valoració que han fet els alumnes de la utilitat de la formació teòrica rebuda és de 3,67 sobre 7. Totes aquestes dades evidencien una inserció laboral satisfactòria dels antics estudiants i expressen xifres superiors a les mostrades en la subàrea de la Universitat de Barcelona a la qual pertany la Facultat de Dret.

Taula E6.30: Satisfacció de la inserció laboral de màster de Dret de l'Empresa i els Negocis.

	Enquesta 2017		Enquesta 2014	
	Titulats 2011-2012 i 2012-2013		Titulats 2009-2010 i 2010-2011	
	Màster	UB subàrea	Màster	UB subàrea
Taxa d'ocupació	80 %	84,26 %	77,78 %	84,11 %
Taxa d'atur	6,67 %	7,41 %	11,11 %	7,95 %
Taxa d'inactivitat	13,33 %	8,33 %	11,11 %	7,95 %
Taxa d'adequació (funcions específiques del màster)	83,33 %	54,95 %	57,14 %	51,18 %
Taxa d'adequació (funcions universitàries)	25 %	41,76 %	42,86 %	44,88 %
Taxa d'adequació (funcions no universitàries)	8,33 %	18,68 %		12,6 %
Grau de satisfacció amb la feina (sobre 7)	4,2	3,79	2,33	3,93
Mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica rebuda (sobre 7)	3,67	3,62	3,22	3,62
Mitjana de valoració de la utilitat de la formació pràctica rebuda (sobre 7)	3,33	3,36	2,44	3,12
Nombre de titulats	40	506	27	351
Nombre de respostes	15	216	9	151
% respostes	37,50 %	42,69 %	33,33 %	43,02 %

Font: Enquesta inserció laboral AQU

A la memòria de verificació del màster s'expressa l'adequació intrínseca de la titulació a la formació de futurs investigadors i docents en l'àmbit del dret de l'empresa i dels negocis. Per tant es un bon indicador d'inserció laboral la dada d'antics alumnes incorporats a la Universitat de Barcelona com a professors o investigadors. Hi ha cinc antics alumnes del màster que s'han incorporat a la carrera acadèmica a la Universitat de Barcelona.

→ [Taula E6.31: Alumnes procedents del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis que s'han incorporat a la Universitat de Barcelona](#)

Màster de Gestió Pública Avançada

3.6.1. Els resultats d'aprenentatge es corresponen amb els objectius formatius pretesos i amb el nivell del MECES de la titulació

Les competències del màster de Gestió Pública Avançada garanteixen que els estudiants assoleixin els objectius de la titulació, així com un nivell formatiu corresponent al MECES de la titulació.

El caràcter professionalitzador del màster posa l'èmfasi en l'especialització i la tecnificació en àrees de coneixement pròpies de la gestió pública, com són la gestió juridicoadministrativa, l'economicofinancera, la gestió de persones i de polítiques públiques, així com en l'aplicació d'aquests continguts en la resolució de problemes en contextos complexos i nous per als estudiants. Amb aquest propòsit, el pla d'estudis s'estructura al voltant d'aquestes quatre àrees de gestió. Concretament, aquesta estructura de les àrees de coneixement es trasllada a l'estudiant en forma de blocs d'assignatures. Tots els blocs s'articulen de la mateixa manera: cadascun es conforma amb una primera matèria obligatòria, que té com a objectiu que els estudiants desenvolupin una reflexió en profunditat sobre els aspectes bàsics de l'àrea de coneixement de més actualitat i més destacats, en la qual es despleguen totes les competències de la titulació i, com a mínim, quatre matèries optatives corresponents a les quatre àrees amb un caràcter més aplicat, en les quals es desenvolupen les competències específiques.

Tot i la seva vessant professionalitzadora, el màster s'ocupa també de dotar els estudiants de les habilitats i els continguts metodològics per a la recerca dins de l'àmbit de la gestió pública (CE5), ja sigui mitjançant les activitats formatives de les assignatures obligatòries o de manera més específica en l'assignatura optativa d'orientació a la recerca.

Les competències generals o transversals de vocació de servei públic (CG1) i la capacitat de planificar, organitzar i gestionar els recursos (CG2) es despleguen en totes les assignatures del pla d'estudis, mentre que la competència general de parlar bé en públic (CG0) s'avalua particularment a l'assignatura de TFM, en la defensa oral del treball, i habitualment en les diverses assignatures que inclouen presentacions a l'aula.

Les assignatures objecte d'avaluació en aquest procés d'acreditació són Contractació Administrativa i Relacions Col·lectives en el Sector Públic, assignatures optatives de la matèria de gestió juridicoadministrativa i gestió de persones, respectivament.

Taula E6.32: Informació de les assignatures del màster de Gestió Pública Avançada seleccionades per a l'avaluació

	Pla docent	Tipologia	Matèria	Crèdits
Contractació Administrativa	Pla docent curs 2017-2018	Assignatura optativa	Gestió juridicoadministrativa	2,5
Relacions col·lectives en el Sector Públic	Pla docent curs 2018-2019	Assignatura optativa	Gestió de persones	2,5
Treball Final de Màster	Pla docent curs 2017-2018	TFM	TFM	15

Font: Facultat de Dret

Ambdues assignatures es caracteritzen per un alt grau d'especialització i la docència està dissenyada per tal de permetre als estudiants assolir en bones condicions les competències que hi tenen assignades. Específicament, el fet que els dos professors encarregats siguin alts càrrecs de l'Administració permet conjuminar un gran coneixement teòric amb un domini absolut de la pràctica. La presència d'aquest professorat permet treballar de forma "natural" la competència de vocació de servei públic i compromís ètic (CG1), així com les competències específiques atribuïdes a cadascuna.

→ [Taula E6.33: Quadre de competències de la titulació i les assignatures seleccionades del màster de Gestió Pública Avançada](#)

Les mostres d'avaluació de les assignatures evidencien l'assoliment de les competències i el nivell formatiu corresponent del MECES per a la titulació. L'aprofundiment i especialització dels continguts, el perfil del professorat altament expert i de vasta experiència en altes posicions de l'Administració i, especialment, la metodologia de treball basada en grups petits d'alumnes, ens permeten garantir que tant el nivell formatiu com les competències assolides són del nivell de màster requerit.

→ [Evidència de les mostres d'avaluació de les assignatures seleccionades del màster de Gestió Pública Avançada](#)

3.6.2. Les activitats formatives, la metodologia docent i el sistema d'avaluació són adequats i pertinents per garantir l'assoliment dels resultats de l'aprenentatge previstos

L'anàlisi dels diferents plans docents de les assignatures del màster mostra una notable coincidència entre les diferents metodologies docents utilitzades i les competències i els valors que es consideren bàsics del màster. Atès que el màster té un caràcter fonamentalment professionalitzador, en general, a les assignatures obligatòries, hi predomina lleugerament la classe teòrica, mentre que a les assignatures optatives hi predominen les estratègies lligades a l'estructura de seminari i treball més aplicat.

→ [Taula E6.34: Activitats formatives de les assignatures seleccionades del màster de Gestió Pública Avançada](#)

Així, a banda de les classes teòriques i d'exposició –en les quals s'insisteix en el marc conceptual que l'alumne ha de ser capaç de dominar i aplicar–, les principals estratègies docents que s'utilitzen en el màster són les següents:

1. Casos pràctics. La voluntat del màster és la d'una formació integral que inclogui un contingut aplicat molt rellevant. Per tant, la utilització dels casos pràctics a les sessions és un instrument habitual. En la majoria d'assignatures que inclouen un component d'especialització professional de gestió financera, el cas pràctic s'ha convertit en l'eix central en el qual, al llarg de les diferents sessions, l'alumne ha d'aplicar el marc conceptual après. Les competències que es treballen fonamentalment amb aquesta metodologia són les CB6, CB7, CB8 i CB10.
2. El treball en grup és una altra estratègia molt utilitzada en totes les assignatures, en major o menor grau (competència CG2 i CG3). Certes assignatures proposen el treball en grup per tal de treballar conjuntament el material previ a les sessions presencials.

3. Presentacions dels alumnes. Les exposicions dels alumnes permeten demostrar el treball autònom dels ECTS, atès que acostumen a basar-se en el treball fora de l'aula, individual o en grup, i que fonamenten aquestes presentacions. Aquestes eines també apareixen en pràcticament tots els plans docents, amb què s'assoleixen les competències CB9, CG0 i CG2.

4. Discussió oberta. Les classes es desenvolupen en forma de col·loqui obert, amb la participació activa dels estudiants, generalment a partir dels materials i les lectures objecte de la sessió. L'objectiu en aquest cas és fomentar la reflexió i el desenvolupament de les capacitats d'argumentació dels estudiants. Les competències implicades en aquesta metodologia docent són, principalment, les següents: CB8, CB9, CB10 i CG0.

5. Convidats experts externs. En moltes assignatures del màster els professors incorporen ponències d'especialistes en algun àmbit concret per tal d'enriquir el debat acadèmic a classe i reforçar-ne el caràcter aplicat (competències CB6, CB8 i CG1).

Pel que fa a les dues assignatures escollides per ser avaluades, Contractació Administrativa i Relacions Col·lectives en el Sector Públic, presenten una gran varietat d'estratègies docents en les quals predominen les estratègies més participatives i estratègiques.

Quant a la segona assignatura, el treball autònom de l'alumne s'aconsegueix a través del treball del material que el professor proposa, prèviament a les sessions presencials, i a partir de la carpeta d'aprenentatge que l'alumne ha de generar al llarg del curs sobre els diversos casos pràctics i notes de jurisprudència (competències CB6, CB7, CB8, CB10, CG1 i CE3). Les capacitats de comunicació, argumentació i contrast (CB9, CB8 i CG0) s'assoleixen a partir de les sessions de debat que s'organitzen al voltant de les presentacions de les notes de jurisprudència. D'altra banda, s'estableix la possibilitat de les tutories personalitzades per a la confecció de la carpeta d'aprenentatge i, naturalment, del material que el professor proposa per tal d'endinsar-se en condicions en l'estudi aprofundit dels principals reptes actuals de la gestió de persones al sector públic (competència CE3).

Pel que fa a Contractació Administrativa, l'objectiu general de l'assignatura és «Conèixer quines són les grans qüestions de la contractació pública avui dia en l'àmbit estatal, autonòmic i local —tenint en compte especialment el context econòmic i pressupostari de l'activitat contractual en l'actualitat—, i les perspectives d'evolució futura, a la vista principalment de les directives europees del 2014 i de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic», segons s'indica en el pla docent. Amb aquest objectiu, el treball en l'assignatura s'estructura a partir d'una exposició inicial introductòria a càrrec del professorat, en la qual es fixa el marc conceptual corresponent i es fan les indicacions pertinents sobre la bibliografia, la jurisprudència, la doctrina i la documentació rellevant per a cada tema. A partir de la segona sessió, després de la introducció del tema, es treballa amb la participació activa dels estudiants sobre els materials i les lectures assignades a cada sessió, per tal de fomentar la reflexió i el desenvolupament de les capacitats d'argumentació pròpies (capacitats de comunicació,

argumentació i contrast, CB9, CB8 i CG0) que s'assoleixen a partir de les sessions de debat. En les darreres sessions, dedicades a l'anàlisi de casos pràctics concrets (competència CE1), els grups configurats al començament del curs assumeixen la responsabilitat de la presentació i discussió de cada cas.

Quant al Treball Final de Màster (TFM) es presenten a l'alumne tres possibilitats bàsiques:

1. Als que treballen a l'Administració se'ls ofereix fer les pràctiques en el seu mateix lloc de treball. En aquest cas, el TFM pot centrar-se en una millora organitzativa en la presentació de servei.
2. Els alumnes que no treballen a l'Administració i que poden fer les pràctiques en una institució pública del seu interès, el TFM pot tractar sobre aspectes més generals i no és necessari que se centri en un procés de millora del servei.
3. Finalment, els alumnes que opten per fer l'assignatura d'Orientació a la Recerca, i que per tant no fan pràctiques, han de fer un TFM amb una estructura, metodologia i contingut lligat a una recerca de caire més científic.

Aquesta triple possibilitat ajuda al fet que el TFM s'adapti a les necessitats, ambicions i capacitats dels alumnes. Les competències, per tant, que s'assoleixen en aquest procés de creació són les CB7, CB8, CB9, CB10, CG0 i CG2.

Pel que fa al procés d'assignació, la coordinació del màster ha elaborat un [“Protocol i calendari de defensa dels TFM”](#) que ordena i sistematitza aquest procés. El procés d'assignació comença amb el professorat del màster, que comunica a principi de curs dues o tres línies de recerca del seu interès, relacionades amb els continguts de les seves assignatures en el màster, i dels seus temes de recerca. Posteriorment, els estudiants matriculats han de presentar a través del Campus Virtual de l'assignatura la seva proposta de treball de final de màster de gestió pública avançada, en què també han d'incloure una proposta de tutor docent. Els estudiants amb millor expedient acadèmic tenen prioritat en l'elecció de tutor. Tanmateix, els estudiants poden contactar directament amb els professors per sol·licitar-los tutorització durant aquest procés.

L'aprovació de les propostes de TFM es fa mitjançant un model de proposta de treball final de màster de gestió pública avançada que inclou les principals línies de contingut del TFM. Aquestes propostes passen al Campus Virtual del TFM mitjançant una tasca i el coordinador l'aprova i la reenvia als potencials tutors per tal que tinguin una idea del TFM que se'ls demana tutoritzar. En qualsevol cas, l'elecció del tutor no és un assumpte fàcil en tots els casos. La llista de professors que els departaments posen a disposició – a banda dels professors del màster– és exigua i cada cop és menor, la qual cosa obliga el coordinador a buscar solucions que, normalment, passen per la bona voluntat del professorat, imparteixi o no classe en el màster. Sigui com sigui, es vigila molt que el contingut del TFM s'adapti a les diferents especialitzacions dels tutors per tal que el treball sigui més profitós.

La pràctica totalitat de les assignatures opten per l'avaluació continuada, amb proves de caràcter deductiu i d'aplicació de casos pràctics més que exàmens teòrics clàssics (o tipus

opositor). Efectivament, no és objectiu del màster preparar per a l'accés al sector públic sinó preparar per conèixer i dominar els principals aspectes de la gestió pública. Per això, els treballs individuals i en grup, la resolució de pràctiques, la presentació de casos i el debat a classe són les principals activitats formatives de les assignatures del màster, tal com reflecteixen els plans docents.

Tal com està establert, en l'avaluació de totes les assignatures hi apareix la prova de síntesi –en forma d'examen o de treball final–, la ponderació de la qual representa entre el 30 % i el 65 % de la nota final de l'alumne, segons les assignatures. El valor percentual més comú, però, és el 50 %. Naturalment, aquest tipus de prova aconsegueix discriminar en aquelles competències específiques de cada assignatura (CE1, CE2, CE3, CE4 i CE5).

→ [Taula E6.35: Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades del màster de Gestió Pública Avançada](#)

Desagregant la resta d'estratègies avaluadores, una tercera part de les assignatures, aproximadament, té en compte la presentació pública del treball dut a terme de manera individual o en grup i la ponderació de l'activitat es mou al voltant del 30 % (competències CB9 i CG0). L'assistència a les sessions de debat, de lectures o de treballs, també és comuna en un grup notable de les assignatures i pondera al voltant d'un 10 % o el 15 % (competència CB9). Finalment, les proves escrites –com ara un cas pràctic, un treball sobre lectures, entre d'altres– és una estratègia avaluadora de la majoria d'assignatures (competències CB6, CB7 i CB10).

Específicament, l'avaluació de les assignatures seleccionades es correspon exactament a les competències que han de desenvolupar els alumnes, així com als continguts, habilitats i destreses que han d'assolir. Concretament, l'assignatura de Relacions Col·lectives en el Sector Públic es basa en la creació d'una carpeta d'aprenentatge basada en la presencialitat, fer les notes de jurisprudència i els comentaris d'articles i la reflexió conjunta sobre aquests textos. Així doncs, l'avaluació té en compte la participació en les sessions, fer les notes de lectura i les notes de jurisprudència per a cada bloc temàtic (que s'han d'entregar totes amb un valor del 70 % de la nota final i, finalment, la presentació oral d'una carpeta docent de l'estudiant, en la qual ha de constar un breu comentari crític de cadascuna de les sessions, amb la identificació de les principals problemàtiques o controvèrsies plantejades o indicades pel professor, amb un valor del 30 % de la nota final.

Pel que fa a l'assignatura de Contractació Administrativa el sistema d'avaluació, com es pot observar en les evidències aportades, és continuada, fet que implica l'assistència a un mínim del 80 % de les sessions i la participació activa. A més, la nota es configura a partir de la presentació d'un treball individual sobre algun dels epígrafs del programa o sobre aspectes específics del temari o que hi tinguin una vinculació directa (45 % de la qualificació final); la presentació d'un dels casos pràctics programats per a les darreres sessions, juntament amb la resta del grup en el qual estigui inclòs l'alumne (30 % de la qualificació final); i una prova escrita a partir d'un supòsit de fet, un text o una lectura, o bé la formulació també a classe i per escrit d'una proposta d'actuació en matèria contractual (25 % de la qualificació final).

En relació amb els TFM i el sistema d'assignació i d'avaluació dels treballs, cal destacar que s'assignen materialment en funció dels interessos dels estudiants i les especialitats del professorat. Pel que fa a l'avaluació, enguany s'han aprovat unes rúbriques pròpies del TFM, basades en les generals de la Facultat, que permeten l'objectivació de la nota final però, sobretot, ajuden a estructurar, ordenar i aclarir els objectius i competències que han d'assolir en el TFM els estudiants (i els professors). L'avaluació es fa mitjançant aquestes rúbriques, i el 30 % de la nota correspon al tutor i el 70 % a la comissió de defensa oral del treball.

- [Rúbriques d'avaluació del TFM](#)
- [Acta d'avaluació del tutor](#)
- [Acta d'avaluació del tribunal](#)

Resumint, d'una manera gràfica, la taula E6.46b evidencia la correspondència entre les competències i les estratègies docents i avaluadores per al conjunt d'assignatures, i específicament per a les dues avaluades.

- [Taula E6.33b: Relació de la metodologia docent i l'avaluació amb les competències assolides del màster de Gestió Pública Avançada](#)

En termes generals, la satisfacció dels estudiants ha estat tractada a l'estàndard 4, i ha mostrat de manera força inequívoca que la satisfacció dels estudiants és significativament elevada. La satisfacció dels estudiants amb el professorat del màster, de mitjana, és de 8,75 punts sobre 10, la satisfacció mitjana global és de 8,6 sobre 10, i la satisfacció mitjana amb les activitats formatives és de 8,5 sobre 10. En la mateixa línia, la satisfacció amb les activitats d'avaluació és d'un 8,25, la càrrega de treball es valora amb un 8,1 i el material d'estudi amb un 8,5. Si desagreguem la satisfacció entre assignatures obligatòries i optatives, observem una lleugera satisfacció global superior per a les optatives (8,8 contra 8,3) que es replica també en la majoria d'aspectes valorats. Tanmateix, la satisfacció amb el professorat és la dada més homogènia entre tipus d'assignatures diferents (8,5 per a les obligatòries i 8,7 per a les optatives). Aquestes dades mostren una satisfacció excel·lent en termes generals amb la tasca docent del professorat.

Específicament per a les dues assignatures seleccionades, la satisfacció reflecteix especialment bé el nivell de qualitat i rigor que volem donar a les assignatures del màster i, específicament, a les optatives que estan a càrrec de personal associat o extern, alts directius de l'Administració. En aquest cas, els docents implicats són la cap de servei de Recursos Humans de la Diputació de Barcelona i l'exdirector general de Contractació Pública (2006-2011). Aquest darrer docent és el més ben valorat de tot el màster (amb una mitjana de 10 sobre 10, amb una taxa de resposta del 66 %) i aquesta assignatura també és una de les dues més ben valorades (9,75 sobre 10). Aquesta immillorable satisfacció es trasllada també a l'activitat docent: activitats formatives i avaluació es valoren amb un 9,63, la càrrega de treball amb un 8,75 i el material d'estudi amb un 10. La satisfacció de la segona assignatura és també molt elevada: la satisfacció amb l'activitat de la professora és de 9,75 i amb l'assignatura 9,25. Correlativament, les activitats d'avaluació es valoren amb 9,25 i, tota la resta, amb 9,5.

→ [Taula E6.36: Satisfacció dels estudiants del màster de Gestió Pública Avançada amb l'actuació docent i formativa. Curs 2017-2018](#)

En termes generals, el professorat presenta unes dades de satisfacció amb l'ensenyament molt per sobre de la mitjana, concretament de 4,6 sobre 6 (equivalent a un 7,6 sobre 10). Destaquen especialment la satisfacció amb l'avaluació i el rendiment dels estudiants, amb dades al voltant del 5 sobre 6, així com l'organització, horaris i condicions i qualitat de les instal·lacions, que també freguen el 5. L'aspecte amb una valoració més baixa, però que equival a un 6,5 sobre 10, és la coordinació entre docents, element que s'està intentant millorar des de coordinació amb reunions de professorat per blocs a principi de curs.

→ [Taula E6.37: Satisfacció del professorat del màster de Gestió Pública Avançada amb el desplegament de l'ensenyament](#)

3.6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats a les característiques de la titulació

Els indicadors acadèmics i d'inserció laboral són dos aspectes estretament relacionats i que presenten particularitats que cal contextualitzar bé. No es poden entendre aquests indicadors sense analitzar-los conjuntament amb l'orientació professionalitzada del màster, la naturalesa dels seus continguts i el perfil dels estudiants.

Primer, cal lligar els indicadors acadèmics i d'inserció amb el perfil dels estudiants, ja comentat a l'estàndard 1. Específicament, és necessari tenir present que, gràcies als diversos convenis formatius que té subscrits el màster amb alguns ajuntaments, prop del 40 %, de mitjana, dels alumnes del màster són estudiants majors de 28 anys i treballadors estables del sector públic. Aquesta realitat té dues implicacions fonamentals: la primera és que molts cursen el màster en tres cursos acadèmics (20 crèdits per curs) per no sobrecarregar-se de feina i, la segona, és que la inserció laboral d'aquests alumnes és – lògicament– molt elevada.

I segon, cal tenir present que l'orientació professionalitzadora i la metodologia docent, combinats amb el perfil dels estudiants i els grups reduïts, tenen un impacte tant en els indicadors acadèmics com en els d'inserció laboral. Concretament, el fet que el màster ofereixi una formació i uns continguts totalment actualitzats pel que fa a les tendències de la gestió pública en la seva vessant més estricta i aplicada, fa que els estudiants participin activament a totes les sessions i s'hi impliquin. Com hem vist, la pràctica totalitat de les assignatures són de grups reduïts d'estudiants i, en tots els casos, opten per l'avaluació continuada amb proves de caràcter deductiu i d'aplicació de casos pràctics, més que exàmens teòrics clàssics (o de tipus opositor). Aquesta metodologia participativa i el perfil dels estudiants (molts amb experiència laboral en el sector públic) ajuden a entendre els percentatges destacats d'ocupació, adequació i rendiment i eficiència.

Més concretament, pel que fa als percentatges de rendiment i eficiència cal destacar-ne el l'alt nivell, de mitjana, durant els darrers cursos: al voltant del 87 % de rendiment i el 98,4 % d'eficiència. En aquest aspecte, tenint en compte el context que acabem d'esmentar, és més fàcil d'explicar la dissonància entre aquests dos indicadors i la taxa de graduació i abandonament, que són inusualment elevades. La taxa de graduació, al voltant del 30 % en els darrers cursos, s'explica per la composició i règim de matriculació

al màster. Com hem comentat, una part molt significativa dels estudiants opten per fer els estudis en dos o tres cursos (generalment a 20 crèdits per curs), de manera que la taxa de graduació davalla fortament i la dada anual només recull el percentatge d'estudiants que es matriculen de 60 crèdits, o bé que acaben el tercer curs de 20 crèdits. Entre els que es matriculen a temps complet, les nostres dades indiquen que la taxa de graduació és propera al 100 %, i si analitzem les dades per cohorts d'estudiants obtenim taxes de graduació molt més elevades. Pel que fa a la taxa d'abandonament, anormalment elevada, s'explica de nou pel perfil dels estudiants. Aquesta taxa no s'explica pels estudiants ordinaris, que es graduen amb normalitat, sinó que té l'origen en pocs casos d'estudiants «becats» per ajuntaments, que només cursen 40 crèdits del màster, els corresponents a les assignatures obligatòries i optatives, i no fan ni el TFM ni les pràctiques. La disfunció és pel fet que, en alguns pocs casos, l'estudiant/treballador no té interès a fer el TFM ni a acabar la formació, perquè ja n'ha extret el coneixement aplicat i conceptual que més li interessava. La coordinació és conscient d'aquesta situació i està treballant, juntament amb els ajuntaments, per tal de garantir que tots els estudiants acabin el màster, mitjançant una selecció de perfils millor.

Taula E6.38: Evolució dels indicadors de rendiment acadèmic del màster de Gestió Pública Avançada

	2013 - 14	2014 - 15	2015 - 16	2016 - 17	2017 - 18
Taxa de rendiment	92,99 %	84,72 %	79,40 %	79,93 %	96,62 %
Taxa d'eficiència	99,41 %	100 %	93,51 %	100 %	100 %
Durada mitjana dels estudis	1,86	2,13	1,83	1,91	1,62
Taxa d'abandonament	-	6,67 %	20 %	37,84 %	26,92 %
Taxa de graduació	-	77,78 %	20 %	32,43 %	38,46 %

Font: Planificació Academicodocent de la UB

Taula E6.39: Estudi de cohorts del màster de Gestió Pública Avançada

Curs inicial de la cohort	2016-2017		2017-2018	
	N	%	N	%
Grandària de la cohort	23		29	
Nombre d'abandonaments 2017	7	30,43		
Nombre d'abandonaments 2018	2	8,70	3,00	10,34
Total abandonaments	9	39,13	3,00	10,34
Nombre d'estudiants que es tornen a matricular, curs 17/18	11			
Nombre d'estudiants que es tornen a matricular, curs 18/19	4		14,00	
Nombre de titulats en <i>t</i>	5	21,74	12,00	41,38
Nombre de titulats en <i>t+1</i>	5	21,74		
Suma de titulats	10	43,48	12,00	41,38

Font: Facultat de Dret

Els resultats del màster no es poden entendre si no es posen en relació amb els sistemes d'avaluació i el perfil dels estudiants. En garantir grups petits, dinàmiques participatives i presència activa del professorat, juntament amb un perfil d'estudiants amb experiència laboral o que té l'hàbit de treballar i estudiar perquè s'ha acabat de graduar, les taxes de rendiment i d'èxit són molt elevades, i pràcticament no hi ha suspesos. Pel que fa als no presentats, malgrat ser percentatges baixos, no és arriscat equiparar-los amb suspesos,

atès que els alumnes, coneixedors del sistema d'avaluació i metodologies participatives, opten per no presentar-se en comptes de suspendre.

→ [Taula E6.40: Qualificacions de les assignatures de màster de Gestió Pública Avançada. Curs 2017-2018.](#)

→ [Taula E6.41: Llistat del TFM del Màster de Gestió Pública Avançada. Curs 2017/18.](#)

3.6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats a les característiques de la titulació

Amb caràcter general, els indicadors acadèmics d'inserció laboral publicats per l'AQU mostren resultats prou satisfactoris, en comparació amb la subàrea de la UB. Les taxes de rendiment i eficiència, així com la d'adequació amb les funcions específiques del màster, es mantenen en percentatges elevats i destacats en els darrers cursos.

Pel que fa a les dades d'inserció laboral, destaca l'evolució de la taxa d'ocupació en el 2017, que arriba al 100 % i se situa molt per sobre de la taxa de la subàrea de la UB. Com ja s'ha comentat, el fet que una part substancial dels estudiants ja siguin treballadors del sector públic impulsa aquesta dada. Tanmateix, en ser del 100 %, podem estar segurs que els que no eren treballadors al cursar el màster també han estat tots inserits al mercat laboral. Pel que fa a altres indicadors de satisfacció de la inserció laboral, cal destacar que les tres dades sobre taxes d'adequació són pràcticament totes més elevades que les equivalents de la UB –llevat les funcions universitàries, aspecte coherent amb la naturalesa del màster– i, a més, evolucionen molt positivament del 2014 al 2017, per exemple passant d'un 59,26 % de taxa d'adequació el 2014 a una del 70 % el 2017. També és destacable observar com les dades del màster, pel que fa al grau de satisfacció amb la feina, són molt més elevades que les de la UB i, a més, creixen també significativament en l'enquesta del 2017, on s'arriba a una satisfacció de 5,4 sobre 7. De la mateixa manera, tant la valoració de la utilitat de la formació teòrica rebuda com la pràctica es troben significativament per sobre de les de la UB i creixen substantivament del 2014 al 2017.

Taula E6.42: Satisfacció de la inserció laboral de màster de Gestió Pública Avançada

	Enquesta 2017		Enquesta 2014	
	Titulats 2011-2012 i 2012-2013		Titulats 2009-2010 i 2010-2011	
	Màster	UB subàrea	Màster	UB subàrea
Taxa d'ocupació	100 %	84,26 %	90 %	84,11 %
Taxa d'atur		7,41 %	3,33 %	7,95 %
Taxa d'inactivitat		8,33 %	6,67 %	7,95 %
Taxa d'adequació (funcions específiques del màster)	70 %	54,95 %	59,26 %	51,18 %
Taxa d'adequació (funcions universitàries)	16,67 %	41,76 %	29,63 %	44,88 %
Taxa d'adequació (funcions no universitàries)	13,33 %	18,68 %	18,52 %	12,6 %
Grau de satisfacció amb la feina (sobre 7)	5,4	3,79	4,63	3,93
Mitjana de valoració de la utilitat de la formació teòrica rebuda (sobre 7)	4,5	3,62	4,27	3,62
Mitjana de valoració de la utilitat de la formació pràctica rebuda (sobre 7)	4,1	3,36	4,03	3,12
Nombre de titulats	54	506	41	351
Nombre de respostes	30	216	30	151
% respostes	55,56 %	42,69 %	73,17 %	43,02 %

Font: Enquesta inserció laboral AQU

Seguiment i valoració de l'estàndard 6

Seguiment de les accions de millora de l'estàndard 6

La majoria de les accions de millora vinculades a l'estàndard 6 sobre la qualitat dels resultats dels programes formatius han estat implementades i es donen per acabades. D'aquesta manera s'ha donat resposta a algunes de les recomanacions fetes en els processos d'acreditació anteriors:

- La modificació de la normativa general del TFM per excloure el tutor del treball del tribunal d'avaluació, com ja es feia específicament i des dels orígens a l'avaluació del TFM del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis.
- La implementació de les enquestes de satisfacció del professorat amb el desplegament de la titulació, que han aportat informació molt valuosa al coordinador de cara al seguiment i a la millora de les titulacions.
- El disseny d'un qüestionari sobre la inserció laboral i l'adequació de la formació en els titulats de màsters. Aquest qüestionari s'ha passat en aquells màsters que no disposen de dades d'inserció facilitades per l'AQU.
- La presentació de la modificació externa del pla d'estudis del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia per assegurar la correspondència entre la denominació del títol i els continguts de la titulació.
- L'administració presencial de les enquestes de satisfacció de les assignatures i el professorat. En alguns dels màsters es va dedicar alguna sessió presencial completar les enquestes i es va aconseguir un increment en el percentatge de resposta.

Així mateix, també s'han implantat la majoria d'accions que des del centre o des del màster mateix es van proposar, tant en el seguiment com en el procés d'acreditació anterior, de les quals destaquem:

- La implantació del programa d'antiplagi Urkund en els treballs de final de màster. De manera pilot, i en alguns màsters, el programa Urkund s'ha implantat en els campus virtuals de TFM, cosa que ha comportat que s'apliquin automàticament a tots els TFM que es dipositen en els campus i es posi a disposició un informe del percentatge de coincidències del treball amb les fonts disponibles a les bases de dades del programari. Aquesta millora facilita la detecció de possibles casos de plagi d'una manera més àgil.
- Rúbriques d'avaluació del TFM. La majoria dels màsters disposa d'una rúbrica recomanada per a l'avaluació del TFM. No obstant això, aquesta rúbrica no sempre és utilitzada pels tutors. En el cas del màster de Gestió Pública Avançada, s'ha adaptat aquesta rúbrica als criteris d'avaluació específics del TFM del màster, tal com es proposava en el pla de millora del 2018. L'aplicació de la rúbrica està prevista en l'avaluació dels TFM del curs 2018-2019.
- També, el màster de Gestió Pública Avançada ha aprovat recentment un protocol per al calendari i el procediment d'assignació de tutors als TFM.

→ [Accés al seguiment de les propostes de millora de l'estàndard 6](#)

Valoració de l'assoliment de l'estàndard 6

Tant les evidències d'avaluació presentades com l'evolució temporal d'indicadors acadèmics i de satisfacció posen de manifest la qualitat dels resultats dels programes formatius avaluats, i consegüentment garanteixen un assoliment notable d'aquest estàndard.

Quant a les evidències, les mostres d'avaluació mostren el nivell formatiu dels estudiants, i la correspondència amb el nivell exigint en el MECES per a la titulació.

La metodologia i les activitats formatives descrites s'alineen de forma adequada a les competències assignades a les assignatures, i els sistemes d'avaluació són pertinents i coherents amb els resultats d'aprenentatge. Els plans docents són l'instrument a través del qual s'articula el desplegament de l'assignatura.

En general, els resultats acadèmics, d'inserció i de satisfacció mostren una progressió molt satisfactòria. No obstant això, en algunes ocasions s'observen alguns indicadors que no s'acaben d'ajustar als resultats esperats, i que hauran de ser objecte d'especial atenció i seguiment.

4. Valoració i proposta del pla de millora

4.1 Estat de les propostes de millora establertes en els informes de seguiment

Com s'ha pogut comprovar en la valoració de cadascun dels estàndards, la majoria de les accions de millora proposades en els processos d'avaluació anteriors –tant de seguiment com d'acreditació– estan implantades o estan a punt de ser finalitzades.

- Seguiment de les accions de millora de l'estàndard 1
- Seguiment de les accions de millora de l'estàndard 2
- Seguiment de les accions de millora de l'estàndard 3
- Seguiment de les accions de millora de l'estàndard 4
- Seguiment de les accions de millora de l'estàndard 5
- Seguiment de les accions de millora de l'estàndard 6

No obstant això, algunes encara es troben en procés d'implantació: l'enquesta per conèixer la satisfacció dels estudiants sobre els TFM i les pràctiques externes, mecanismes per conèixer la satisfacció de les accions d'orientació del centre, incrementar la informació pública del professorat (en especial del professorat associat i extern), i augmentar l'oferta acadèmica sobre perspectiva de gènere des d'una perspectiva transversal i interdisciplinària. En tots els casos hi està treballant conjuntament el Vicedeganat Acadèmic, la direcció de l'Escola de Postgrau, la unitat de qualitat i les coordinacions dels màsters.

- Pla de millora del centre: Estat de les accions de millora dels màsters

4.2. Pla de millores de la titulació sotmesa a l'acreditació

A continuació es descriuen les accions de millora derivades de la revisió de les titulacions objecte d'acreditació. L'anàlisi dels estàndards ha permès identificar tant les fortaleses dels màsters com aquells punts febles objecte de millora. Encara que algunes accions han estat anunciades en cadascun dels estàndards corresponent, aquí es recullen d'una manera més sistematitzada per tal que puguin ser incorporades al pla de millora del centre.

Acció proposada	Modificació del format de l'assignatura optativa Taller de Recerca
Punt feble (diagnòstic)	En algunes ocasions s'ha observat poc rigor metodològic en alguns dels TFM presentats.
Identificació de les causes del punt feble	Manca de coneixements metodològics per part dels estudiants
Objectius a assolir	Dotar els estudiants d'una sòlida formació en metodologia per al desenvolupament posterior del TFM.
Estàndard	Estàndard 6
Prioritat	Alta
Responsable	Coordinador del màster
Termini	Curs 2019-2020
Implica modificació	No
Abast de la millora	Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia
Indicadors seguiment	- Nombre d'estudiants matriculats

	<ul style="list-style-type: none"> - Resultats acadèmics de l'assignatura Taller de Recerca i de TFM - Resultats de satisfacció de l'assignatura
--	--

Acció proposada	<p>Canvis en l'oferta optativa del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional</p> <ul style="list-style-type: none"> - Creació d'una nova assignatura optativa: Consultoria Política - Substitució de l'assignatura Indicadors Socials i Polítics per a l'Anàlisi de Dades - Deixar d'oferir l'assignatura Institucions Supranacionals i Polítiques Públiques
Punt feble (diagnòstic) Identificació de les causes del punt feble	<ul style="list-style-type: none"> - El màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional queda descompensat cap al primer dels seus aspectes i la demanda de cobrir millor el camp de l'assessorament s'ha plantejat pels estudiants d'una manera creixent a mesura que ha augmentat el nombre d'inscrits i, per tant, la diversitat i pluralitat d'interessos. La consultoria política és una activitat essencial en el desenvolupament professional posterior dels titulats. - L'assignatura optativa d'Indicadors Polítics i Socials havia anat evolucionant amb els anys per cobrir alguns elements estadístics que eren necessaris en el conjunt d'assignatures. Per tant, es tracta d'adequar el títol de l'assignatura amb el seu contingut real.
Objectius a assolir	Actualitzar l'oferta d'optatives per ajustar els continguts a les necessitats formatives dels estudiants.
Estàndard	Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu
Prioritat	Alta
Responsable	Coordinació del màster
Termini	Curs 2019-2020
Implica modificació	No
Abast de la millora	Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional
Indicadors seguiment	<p>Nombre de matriculats a les noves assignatures</p> <p>Satisfacció dels estudiants</p>

Acció proposada	Creació d'una nova assignatura optativa: Institucions Públiques i Valors Contemporanis
Punt feble (diagnòstic)	Arran del procés d'acreditació del màster, s'ha fet evident la necessitat d'incorporar de forma més intensa i sistemàtica la perspectiva de gènere. Aquest aspecte es tracta d'una manera atomitzada en moltes de les assignatures, però no hi ha una aproximació organitzada i ordenada d'aquesta nova manera d'analitzar la gestió pública i els seus efectes.

Identificació de les causes del punt feble	Atès que la perspectiva de gènere, per si mateixa, no és altra cosa que orientar la recerca i l'anàlisi cap als impactes que l'acció pública produeix específicament sobre les dones, aquesta és una perspectiva instrumental, però paradoxalment carregada de contingut axiològic. És per això que, aprofitant que possiblement la perspectiva de gènere no abasta les 40 hores de docència que implica una assignatura de 5 ECTS, proposem complementar l'assignatura amb dues altres perspectives fonamentals en l'anàlisi dels valors institucionals: la neutralitat, i la transparència i el rendiment de comptes. Així doncs, l'assignatura tractarà tres temes transversals fonamentals de l'anàlisi i la comprensió de la gestió pública i, per tant, també pot ajudar els estudiants que encaren el TFM a portar-lo a terme.
Objectius a assolir	Actualitzar l'oferta d'optatives per ajustar els continguts a les necessitats formatives dels estudiants.
Estàndard	Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu
Prioritat	Alta
Responsable	Coordinació del màster
Termini	Curs 2019-2020
Implica modificació	No
Abast de la millora	Màster de Gestió Pública Avançada
Indicadors seguiment	Nombre de matriculats. Satisfacció dels estudiants.

Acció proposada	Modificar l'oferta d'optativitat de la matèria de dret del treball.
Punt feble (diagnòstic)	La poca demanda dels estudiants de les assignatures de les matèries de dret laboral.
Objectius a assolir	Fer més atractiva l'oferta d'optatives en la matèria de dret del treball, considerada una peça essencial en el procés de formació que pretén el màster.
Estàndard	Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu
Prioritat	Alta
Responsable	Coordinació del màster
Termini	Curs 2019-2020
Implica modificació	No
Abast de la millora	Màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis
Indicadors seguiment	Nombre de matriculats a les noves assignatures. Satisfacció dels estudiants.

Acció proposada	Canvis en l'oferta optativa del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Creació de quatre assignatures noves: <ul style="list-style-type: none"> - Ètica del Lideratge - Comunicació Estratègica - Economies en Crisi - Compliment Ètic i Normatiu
------------------------	--

	Per altra banda, es proposa la supressió de tres assignatures optatives de l'actual oferta: Intel·ligència Econòmica, Comunitat, Entorn i Prevenció, i Cooperació Judicial i Policial Internacional.
Punt feble (diagnòstic)	<p>L'ajustament del pla d'estudis que es proposa està condicionat fonamentalment per dos motius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El perfil del estudiants del màster no es correspon exactament amb el perfil inicial que s'havia definit per al màster. - Noves problemàtiques i demandes de l'àmbit de la Seguretat. <p>En aquest sentit, el pla d'estudis ha d'intensificar el pes de la formació en direcció estratègica en l'obligatorietat, i traslladar a mencions d'optativitat els àmbits de seguretat policial, seguretat internacional i seguretat en els negocis. Això implicarà una visió holística de les habilitats necessàries per a la direcció estratègica que donarà cabuda a assignatures d'ètica de la responsabilitat, de comunicació estratègica, d'anàlisi des de la història contemporània del món actual, de planificació estratègica i de metodologia qualitativa i quantitativa.</p>
Objectius a assolir	<p>Actualitzar l'oferta optativa a les demandes i problemàtiques actuals de l'àmbit de la seguretat.</p> <p>Ajustar l'oferta d'optativitat a les necessitats formatives dels estudiants del màster.</p>
Estàndard	Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu
Prioritat	Alta
Responsable	Coordinació del màster
Termini	Curs 2019-2020
Implica modificació	No
Abast de la millora	Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia
Indicadors seguiment	<p>Nombre de matriculats a les noves assignatures.</p> <p>Satisfacció dels estudiants.</p>

5. Índex d'Evidències

5.1 Presentació del centre

1. [QS World University Rànquing by subject 2018 Law](#)
2. [Oferta de graus de la Facultat de Dret](#)
3. [Dret-ADE](#)
4. [Dret-CPA](#)
5. [Dret-GAP](#)
6. [Dret-Relacions Laborals](#)
7. [Dret Criminologia](#)
8. [Graduat en Investigació Privada](#)
9. [Doble titulació UB-EUA](#)
10. [Oferta de màsters universitaris](#)
11. [Normativa de cursos de postgrau i d'extensió universitària \(aprovada pel Consell de Govern en la reunió de 29 de maig de 2013\)](#)
12. [Oferta de títols propis de postgrau](#)
13. [Taula 1: Personal acadèmic de la Facultat de Dret. Cursos 2015-2016, curs 2016-2017 i curs 2017-2018](#)
14. [Taula 2: Distribució del PAS segons el lloc de treball. Curs 2015-2016, curs 2016-2017 i curs 2017-2018](#)
15. [Taula 3: Percentatge d'homes i dones estudiants de la Facultat de Dret.](#)
16. [Taula 4: Estudiants matriculats als graus de la Facultat de Dret. Curs 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018 i 2018-2019](#)
17. [Taula 5: Estudiants matriculats als màsters universitaris de la Facultat de Dret. Cursos 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018 i 2018-2019](#)
18. [Resolució convocatòria de beques de mobilitat del màster d'Advocacia](#)
19. [Taula 6: Dades sobre programes de mobilitat de la Facultat de Dret. Estudiants *Incoming*. Curs 2017-2018.](#)
20. [Taula 7: Dades sobre programes de mobilitat de la Facultat de Dret. Estudiants *Outgoing*. Curs 2017-2018.](#)
21. [Taula 8: Dades sobre programes de mobilitat de la Facultat de Dret. Estudiants *Incoming*. Curs 2018-2019.](#)
22. [Taula 9: Dades sobre programes de mobilitat de la Facultat de Dret. Estudiants *Outgoing*. Curs 2018-2019.](#)
23. [Taula 10 i 11: Alumnes en programes de mobilitat nacional SICUE](#)

5.2 Procés d'elaboració de l'autoinforme

24. [Designació dels membres del Comitè d'Avaluació Interna](#)
25. [Acta de la reunió de constitució del CAI](#)
26. [Cronograma inicial del procés d'acreditació](#)
27. [Campus Virtual del CAI](#)
28. [Document de distribució de tasques.](#)
29. [Convocatòria i acta 17 d'octubre](#)
30. [Convocatòria i acta de la reunió del 6/11](#)
31. [Convocatòria i acta de la reunió del 10/1](#)
32. [Convocatòria i acta de la reunió del 6/02](#)
33. [Convocatòria i acta de la reunió del 7/03](#)
34. [Convocatòria i acta de la reunió de CAI de 7 de maig de 2019](#)

35. [Informe pública de l'autoinforme d'acreditació](#)

5.3 Valoració de l'assoliment dels estàndards

5.3.1 Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

5.3.1.1 El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES

36. [Informació pública de les memòries de verificació](#)

37. [Informació Pública de les competències del grau](#)

- [Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)
- [Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)
- [Màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis](#)
- [Màster de Gestió Pública Avançada](#)

38. [Informació pública sobre el seguiment de les titulacions.](#)

5.3.1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i objectius de la titulació

39. [Pla de millora del centre](#)

40. [Acta de Comissió Acadèmica \(desembre de 2018\)](#)

41. [Taula resum dels canvis en l'oferta optativa fruit del seguiment de la titulació.](#)

42. [Taula E1.1: Perspectiva de gènere del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)

43. [Taula E1.2: Perspectiva de gènere del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

44. [Taula E1.3: Perspectiva de gènere dels TFM màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

45. [Taula E1.4: Perspectiva de gènere del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis](#)

46. [Taula E1.5: Perspectiva de gènere del màster de Gestió Pública Avançada](#)

5.3.1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat a la titulació i el nombre és coherent amb el de places ofertes

47. [PEQ 040 «Definició del perfil d'ingrés, admissió, selecció i matriculació dels estudiants de màster»](#)

48. [Memòria acadèmica i indicadors de qualitat \[Perfil d'accés\]](#)

49. [Informes de seguiment dels màsters \(desembre 2017\)](#)

50. [Taula E1.6: Evolució places ofertes, nou ingrés, matriculats i titulats](#)

51. [Taula E1.7: Procedència dels estudiants del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)

52. [Taula E1.8: Perfil dels estudiants de nou ingrés del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)

53. [Taula E1.9: Procedència dels estudiants del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia.](#)

54. [Taula E1.10: Perfil dels estudiants de nou ingrés del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia.](#)

55. [Taula E1.11: Complementos formatius màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

56. [Taula E1.12: Procedència dels estudiants del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis](#)

57. [Taula E1.13: Perfil dels estudiants de nou ingrés del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis](#)

58. [Taula E1.14: Procedència dels estudiants del màster de Gestió Pública Avançada](#)

59. [Taula E1.15: Perfil dels estudiants de nou ingrés del màster de Gestió Pública Avançada](#)

60. [Taula E.1.16: Complementos formatius màster de Gestió Pública Avançada](#)

61. [Taula E1.17: Taula de reconeixements de crèdits](#)

5.3.1.4. La titulació disposa d'uns mecanismes de coordinació docent adequats

62. [Reglament: Consell de direcció de l'Escola de Postgrau](#)
63. [Normes reguladores dels criteris de programació, verificació i implantació dels estudis de màster universitari i dels seus plans d'estudis](#)
64. [Actes reunions de coordinació de l'Escola de Postgrau](#)
65. [PEQ 062 «Protocol d'actuacions relacionades amb la coordinació dels màsters universitaris»](#)
66. [Actes de comissions de coordinació dels màsters](#)

5.3.1.5 L'aplicació de les diferents normatives té lloc de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació

67. [Normativa de permanència de la Universitat de Barcelona per a estudiants que cursen graus i màsters universitaris \(Consell de Govern de 8 de maig de 2012; Consell Social de 26 de juliol de 2012 i reformada pel Consell de Govern de setembre de 2016\)](#)
68. [Normativa reguladora dels plans docents de les assignatures i de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges \(aprovada per Consell de Govern en data 8 de maig de 2012\)](#)
69. [Directrius acadèmiques i docents per als graus de la Facultat de Dret \(Junta de Facultat de 26 de març de 2009; actualitzat per CAC de 12 de juny de 2014 i darrerament modificat per CAC de 31 de maig de 2016\)](#)
70. [Normes generals reguladores dels treballs de final de màster universitari de la Universitat de Barcelona \(aprovades per la Comissió Acadèmica del Consell de Govern de 8 de juny de 2011 i per Consell de Govern de 19 de juliol de 2011\)](#)
71. [Normativa reguladora dels treballs de final de màster de la Facultat de Dret \(aprovada per CACG de 5 d'abril de 2013; modificació dels articles 9 i 10 per CAC de 21 de juliol de 2014, i 14 de desembre de 2017\).](#)
72. [Normes per al reconeixement i per a la transferència de crèdits en els ensenyaments oficials de màster universitari de la Universitat de Barcelona.](#)
73. [Seguiment de les accions de millora de l'estàndard 1](#)

5.3.2 Estàndard 2: Pertinència de la informació pública

74. [PEQ 040](#)

5.3.2.1. La institució publica informació veraç, completa, actualitzada i accessible sobre les característiques de la titulació i el seu desenvolupament operatiu

75. [Web de la Facultat de Dret](#)
76. [Estudis](#)
 - [Web del màster d'Advocacia](#)
 - [Web del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)
 - [Web del màster de Criminologia, Política Criminal i Sociologia Juridicopenal](#)
 - [Web del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)
 - [Web del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis](#)
 - [Web del màster d'Estudis Jurídics Avançats](#)
 - [Web del màster de Gestió Pública Avançada](#)
 - [Web del màster de Gestoria Administrativa](#)
77. [Informació pública sobre els graus](#)
78. [Informació pública sobre els màsters i postgraus propis](#)
79. [Informació pública de cursos d'extensió universitària.](#)
80. [Pestanya de la Facultat](#)
81. [Pestanya Recerca](#)
82. [Pestanya Mobilitat](#)
83. [Pestanya Institucions i empreses](#)

84. [Pestanya Serveis](#)

5.3.2.2. La institució publica informació sobre els resultats acadèmics i de satisfacció

85. [Dades i indicadors](#)

86. [Espai VSMA](#)

87. [Memòria acadèmica i indicadors de qualitat](#)

88. [Dades de l'ensenyament MA](#)

89. [Indicadors de satisfacció](#)

90. [Indicadors d'inserció laboral](#)

5.3.2.3. La institució publica el SGIQ en què s'emmarca la titulació i els resultats del seguiment i l'acreditació de la titulació

91. [Gestió de Qualitat](#)

92. [Sistema d'assegurament intern de la qualitat \(SAIQU\)](#)

93. [Verificació, seguiment, modificació i acreditació](#)

94. [Informe públic sobre la verificació i el seguiment](#)

95. [Informació pública sobre l'acreditació](#)

96. [Dades, indicadors i resultats](#)

97. [Seguiment de les accions de millora de l'estàndard 2](#)

5.3.3 Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat

98. [Unitat Tècnica de Qualitat SAIQU-Dret](#)

99. [Comissió de Qualitat](#)

100. [La Política i els objectius per a l'assegurament de la qualitat de la Facultat de Dret,](#)

101. [Mapa de tots els processos de gestió](#)

102. [Resultats i indicadors de les titulacions](#)

103. [Normativa academicodocent de la Facultat](#)

5.3.3.1. El SGIQ implementat té processos que garanteixen el disseny, l'aprovació, el seguiment i l'acreditació de les titulacions

104. [PEQ 020 «Gestió dels programes formatius en el marc de verificació, seguiment, modificació i acreditació \(VSMA\)»](#)

105. [Memòries de verificació i informes de seguiment de grau i màster](#)

106. [Informació pública sobre el procés d'acreditació](#)

107. [PEQ 130 “Anàlisi de resultats”](#)

108. [Espai VSMA](#)

109. [Memòries acadèmiques i d'indicadors](#)

110. [Taula E3.1 Relació dels instruments de recollida de satisfacció de què disposa el centre](#)

111. [PEQ 100 «La gestió de les queixes, reclamacions i suggeriments»](#)

112. [Qüestionari d'inserció laboral del màster](#)

113. [PEQ 011 «Revisió del sistema d'assegurament intern de la qualitat»](#)

114. [Nova proposta de PEQ 011 pendent d'aprovar](#)

115. [Informes de revisió del SGIQ](#)

116. [Reunions de qualitat amb caps d'estudis per al seguiment del PAM](#)

117. [Pla d'acció de millores de la Facultat](#)

118. [Seguiment accions de millora de l'estàndard 3](#)

5.3.4 Estàndard 4: Adequació del professorat al programa formatiu

Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional

119. [Professorat MAPAI: assignació de professorat, categoria i departament.](#)
120. [Informació pública del professorat del màster](#)
121. [Taula E4.1: Professorat segons categoria i segons doctorat del MAPAI. Curs 2017-2018, i curs 2018-2019.](#)
122. [Taula E4.2: Hores impartides de docència segons categoria del professorat i doctorat del MAPAI. Curs 2017-2018 i curs 2018-2019.](#)
123. [Taula E4.3: Percentatge d'hores impartides de docència segons trams del professorat del MAPAI.](#)
124. [Taula E4.4: Projectes i grups de recerca vigents del professorat del MAPAI](#)
125. [Taula E4.5: Tutors del TFM del MAPAI. Curs 2017-2018](#)
126. [Taula E4.6: Satisfacció dels estudiants del MAPAI. Curs 2017-2018](#)
127. [Taula E4.7: Satisfacció dels estudiants del MAPAI. Resultats agregats de la titulació.](#)
128. [Taula E4.8: Relació estudiants ETC per PDI ETC \(equivalent a temps complet\)](#)
129. [Taula E4.9: Característiques de les assignatures seleccionades](#)
130. [Currículum del professorat de les assignatures seleccionades](#)

Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia

131. [Professorat del MDESP: assignació de professorat, categoria i departament.](#)
132. [Informació pública dels currículums del professorat del MDSEP.](#)
133. [Taula E4.10: Professorat segons categoria i segons doctorat del MDESP. Curs 2017-2018 i curs 2018-2019.](#)
134. [Taula E4.11: Hores impartides de docència segons categoria del professorat i doctorat del MDESP. Curs 2017-2018 i curs 2018-2019.](#)
135. [Taula E4.12: Percentatge d'hores impartides de docència segons trams del MDESP.](#)
136. [Taula E4.13: Projectes de recerca del professorat del MDESP \(2019-2020\)](#)
137. [Taula E4.14: Pertinença a grups de recerca del professorat del MDESP](#)
138. [Taula E4.15: Desenvolupament professional professorat extern del MDESP](#)
139. [Taula E4.16: Tutors del TFM del MDESP del curs 2017-2018](#)
140. [Taula E4.17: Satisfacció dels estudiants del MDESP. Curs 2017-2018](#)
141. [Taula E4.18: Satisfacció dels estudiants del MDESP. Resultats agregats. Curs 2017-2018.](#)
142. [Taula E4.19: Característiques de les assignatures seleccionades](#)
143. [Currículum del professorat de les assignatures seleccionades](#)
144. [Taula E4.20: Relació estudiants ETC per PDI ETC \(equivalent a temps complet\)](#)

Màster de Dret De l'Empresa i dels Negocis

145. [Professorat del MDEN: assignació de professorat, categoria i departament.](#)
146. [Informació pública dels currículums del professorat del MDEN.](#)
147. [Taula E4.21: Professorat segons categoria i segons doctorat del MDEN. Curs 2017-2018 i curs 2018-2019.](#)
148. [Taula E4.22: Hores impartides de docència segons categoria del professorat i doctorat del MDEN. Curs 2017-2018 i curs 2018-2019.](#)
149. [Taula E4.23 a\): Trams de recerca i docència del MDEN. Nombre sexennis i quinquennis.](#)

- 150. [Taula E4.24 b\): Trams de recerca i docència del MDEN. Percentatge d'hores impartides de docència segons trams.](#)
- 151. [Taula E4.25: Projectes i grups de recerca vigents del professorat del MDEN](#)
- 152. [Taula E4.26: Característiques de les assignatures seleccionades.](#)
- 153. [Currículum del professorat de les assignatures seleccionades](#)
- 154. [Taula E4.27: Tutors del TFM del MDEN del curs 2017-2018](#)
- 155. [Taula E4.28: Satisfacció dels estudiants del MDEN. Curs 2017-2018](#)
- 156. [Taula E4.29: Satisfacció dels estudiants del MDEN. Resultats agregats de la titulació. Curs 2017-2018.](#)
- 157. [Taula E4.30: Relació estudiants ETC per PDI ETC \(equivalent a temps complet\)](#)

Màster de Gestió Pública Avançada

- 158. [Taula E4.31: Professorat segons categoria i segons doctorat del MGPA. Curs 2017-2018 i curs 2018-2019.](#)
- 159. [Taula E4.32: Hores impartides de docència segons categoria del professorat i doctorat. del MGPA. Curs 2017-2018 i curs 2018-2019.](#)
- 160. [Professorat del MGPA: assignació de professorat, categoria i departament.](#)
- 161. [Informació pública dels currículums del professorat del MGPA.](#)
- 162. [Taula E4.33: Percentatge d'hores impartides de docència segons trams del MGPA.](#)
- 163. [Taula E4.34: Projectes i grups de recerca vigents del professorat del MGPA.](#)
- 164. [Taula E4.35: Tutors del TFM del MGPA. Curs 2017-2018.](#)
- 165. [Taula E4.36: Satisfacció dels estudiants del MGPA. Curs 2017-2018.](#)
- 166. [Taula E4.37: Satisfacció dels estudiants del MGPA. Resultats agregats de la titulació.](#)
- 167. [Taula E4.38: Característiques de les assignatures seleccionades del MGPA](#)
- 168. [Currículum del professorat de les assignatures seleccionades](#)
- 169. [Taula E4.39: Relació estudiants ETC per PDI ECT \(equivalent a temps complet\)](#)

3.4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent del professorat

- 170. [Web del servei MID-Dret](#)
- 171. [Evidències sobre les accions de formació i suport impulsades des de la Facultat de Dret.](#)
- 172. [Informació pública sobre l'IDP-ICE](#)
- 173. [Pla de formació del professorat \(2018\)](#)
- 174. [Oferta de cursos de formació per al professorat UB per l'IDP-ICE](#)
- 175. [Activitats formatives del professorat del màster](#)
- 176. [Servei del CRAI de suport a la docència](#)
- 177. [Informació pública sobre els projectes d'innovació docent.](#)
- 178. [Informació pública sobre els grups d'innovació docent](#)
- 179. [Informació projectes REDIDP-ICE de la Facultat de Dret](#)
- 180. [Seguiment de les propostes de millora de l'estàndard 4.](#)

5.3.5 Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

5.3.5.1. Els serveis d'orientació acadèmica donen suport adequadament en el procés d'aprenentatge i els serveis d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral

- 181. [Pla d'acció tutorial de la Facultat de Dret](#)
- 182. [PEQ 050 Orientació a l'estudiant](#)

- 183. [Model d'informe de valoració del PAT](#)
- 184. [Proposta de nou PEQ 050](#)
- 185. [Programa del Fòrum d'Ocupació i Estudis de Postgrau](#)
- 186. [Carta informativa sobre la matrícula](#)
- 187. [Tutoria prèvia a la matrícula](#)
- 188. [Oferta màsters Facultat de Dret](#)
- 189. [Oferta de màsters UB](#)
- 190. [Difusió de l'acte oficial d'inauguració del curs \(butlletí de la facultat\).](#)
- 191. [Informació pública sobre el PAT](#)
 - [Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)
 - [Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)
 - [Màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis](#)
 - [Màster de Gestió Pública Avançada](#)
- 192. [Taula E5.1: Nombre de tutories de necessitats especials. Curs 2017-2018](#)
- 193. [Informació pública sobre les pràctiques externes](#)
- 194. [PEQ 070 «Gestió de les pràctiques externes»](#)
- 195. [Normativa UB pràctiques externes:](#)
 - [Pràctiques curriculars](#)
 - [Pràctiques extracurriculars](#)
- 196. [Dades sobre estudiants i entitats participants en les pràctiques externes del curs 2017-2018](#)
- 197. [Taula E5.2. Nombre d'assistents a les sessions informatives sobre els programes de mobilitat](#)
- 198. [Difusió del Fòrum Ocupació i Postgraus 2017-2018](#)
- 199. [Programa del Fòrum Ocupació i Postgraus. 2017-2018](#)
- 200. [Taula E5.3. Nombre d'assistents al Fòrum d'Ocupació i Postgraus](#)
- 201. [Taula E5.4. Nombre d'assistents a les activitats formatives per a la inserció i l'ocupabilitat](#)
- 202. [SAE](#)
- 203. [Servei MID-Dret \(web\)](#)
- 204. [Oficina de Pràctiques, Clínica Jurídica i Borsa de Treball](#)
- 205. [Oficina de Relacions Internacionals](#)

5.3.5.2. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació

- 206. [PEQ 110 «Gestió dels recursos materials»](#)
- 207. [PEQ 120 «Gestió dels serveis»](#)
- 208. [CRAI Biblioteca de Dret](#)
- 209. [Taula E5.7 Usos i formació de la Biblioteca](#)
- 210. [Nombre i característiques de les aules.](#)
- 211. [Informació pública dels espais de la Facultat de Dret](#)
- 212. [Serveis Lingüístics UB](#)
- 213. [Criteris lingüístics, bibliogràfics, d'estil i convencions](#)
- 214. [Resultats de l'enquesta als estudiants sobre els serveis, instal·lacions, activitats i instal·lacions de la UB. Resultats per centres \(2018\)](#)
- 215. [Taules E.5.8 a E.5.9 sobre la valoració dels estudiants dels serveis](#)
- 216. [Seguiment de les accions de millora de l'estàndard 5](#)

5.3.6. Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius

- 217. [PEQ 060: Desenvolupament de l'ensenyament: metodologia i avaluació dels aprenentatges.](#)

- 218. [PEQ 061: Programació acadèmicodocent dels graus i màsters](#)
- 219. [PEQ 064: Treball Final de Grau i Treball Final de Màster.](#)

Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional

- 220. [Taula E6.1: Quadre de competències de la titulació i de les assignatures seleccionades del MAPAI](#)
- 221. [Taula E6.2: Informació de les assignatures del MAPAI seleccionades per a l'avaluació](#)
- 222. [Evidències de les mostres d'avaluació del MAPAI de les assignatures seleccionades per a l'avaluació](#)
- 223. [Taula E6.3: Activitats formatives de les assignatures seleccionades del MAPAI](#)
- 224. [Taula E6.4: Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades del MAPAI](#)
- 225. [Programa Assignatura Teories i Escoles Politològiques](#)
- 226. [Guia analítica i de suport per a les exposicions orals](#)
- 227. [Programa assignatura Anàlisi Electoral](#)
- 228. [Guió de preguntes sobre les lectures](#)
- 229. [Taula E6.1b: Relació de la metodologia docent i l'avaluació amb les competències assolides del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional.](#)
- 230. [Taula E6.5: Satisfacció dels estudiants del MAPAI amb l'actuació docent i formativa. Curs 2017-2018](#)
- 231. [Taula E6.6: Satisfacció del professorat del MAPAI amb el desplegament de l'ensenyament](#)
- 232. [Taula E6.7: Evolució dels indicadors de rendiment acadèmic del MAPAI](#)
- 233. [Taula E6.8: Qualificacions de les assignatures del MAPAI. Curs 2017-2018.](#)
- 234. [Taula E6.9: Llistat de TFM del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional. Curs 2017-2018](#)
- 235. [Taula E6.10: Satisfacció de la inserció laboral del MAPAI.](#)

Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia

- 236. [Taula E6.11: Quadre de competències de la titulació i de les assignatures seleccionades](#)
- 237. [Taula E6.12: Informació de les assignatures seleccionades per a l'avaluació](#)
- 238. [Evidències de les mostres d'avaluació de les assignatures seleccionades.](#)
- 239. [Taula E6.11b: Relació de la metodologia docent i l'avaluació de les competències assolides del MDESP.](#)
- 240. [Taula E6.13: Activitats formatives de les assignatures seleccionades](#)
- 241. [Taula E6.14: Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades](#)
- 242. [Taula E6.15: Satisfacció dels estudiants amb l'actuació docent i formativa. Curs 2017-2018](#)
- 243. [Taula E6.16: Satisfacció del professorat amb el desplegament de l'ensenyament](#)
- 244. [Taula E6.17: Evolució dels indicadors de rendiment acadèmic](#)
- 245. [Taula E6.18: Qualificacions de les assignatures de màster. Curs 2017-2018.](#)
- 246. [Taula E6.19: Llistat dels TFM del màster del curs 2017-2018.](#)
- 247. [Qüestionari d'inserció laboral del MDESP.](#)
- 248. [Taula E6.20: Satisfacció de la inserció laboral de màster.](#)
- 249. [Informe de resultats sobre la inserció laboral](#)

Màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis

- 250. [Taula E6.21: Quadre de competències de la titulació i de les assignatures seleccionades](#)
- 251. [Taula E6.22: Informació de les assignatures del MDEN seleccionades per a l'avaluació](#)
- 252. [Evidències de les mostres d'avaluació de les assignatures seleccionades del MDEN.](#)
- 253. [Taula E6.23: Activitats formatives de les assignatures seleccionades del MDEN](#)
- 254. [Taula E6.24: Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades del MDEN](#)
- 255. [Taula E6.25: Llistat dels TFM del MDEN en el curs 2017-2018.](#)
- 256. [Taula E6.21b: Relació de la metodologia docent i l'avaluació amb les competències assolides del MDEN.](#)
- 257. [Taula E6.26: Satisfacció dels estudiants del MDEN amb l'actuació docent i formativa. Curs 2017-2018](#)
- 258. [Taula E6.27: Satisfacció del professorat del MDEN amb el desplegament de l'ensenyament](#)
- 259. [Taula E6.28: Evolució dels indicadors de rendiment acadèmic del MDEN](#)
- 260. [Taula E6.29: Qualificacions de les assignatures del MDEN. Curs 2017-2018.](#)
- 261. [Taula E6.30: Satisfacció de la inserció laboral del MDEN.](#)
- 262. [Taula E6.31: Alumnes procedents del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis que s'han incorporat a la Universitat de Barcelona](#)

Màster de Gestió Pública Avançada

- 263. [Taula E6.32: Informació de les assignatures seleccionades per a l'avaluació del MGPA](#)
- 264. [Taula E6.33: Quadre de competències de la titulació i les assignatures seleccionades del MGPA](#)
- 265. [Evidència de les mostres d'avaluació de les assignatures seleccionades del MGPA](#)
- 266. [Taula E6.34: Activitats formatives de les assignatures seleccionades del MGPA](#)
- 267. [Protocol i calendari de defensa dels TFM del MGPA](#)
- 268. [Taula E6.35: Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades del MGPA](#)
- 269. [Rúbriques d'avaluació del TFM del MGPA](#)
- 270. [Acta d'avaluació del tutor](#)
- 271. [Acta d'avaluació del Tribunal](#)
- 272. [Taula E6.33b: Relació de la metodologia docent i l'avaluació amb les competències assolides del MGPA.](#)
- 273. [Taula E6.36: Satisfacció dels estudiants del MGPA amb l'actuació docent i formativa. Curs 2017-2018](#)
- 274. [Taula E6.37: Satisfacció del professorat del MGPA amb el desplegament de l'ensenyament](#)
- 275. [Taula E6.38: Evolució dels indicadors de rendiment acadèmic del MGPA](#)
- 276. [Taula E6.39: Estudi de cohorts del màster de Gestió Pública Avançada](#)
- 277. [Taula E6.40: Qualificacions de les assignatures del MGPA. Curs 2017-2018.](#)
- 278. [Taula E6.41: Llistat del TFM del Màster de Gestió Pública Avançada. Curs 2017/18.](#)
- 279. [Taula E6.42: Satisfacció de la inserció laboral del MGPA](#)
- 280. Accés al seguiment de les propostes de millora de l'estàndard 6

